EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 9.9.2026
COM(2026) 567 final

2026/0264 (COD)

Förslag till

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING

om inrättande av en åtgärdsram för att stärka unionens innovationsekosystem och om ändring av förordning (EU) 2017/1001 (förordningen om europeisk innovation)

{SEC(2026) 567 final} - {SWD(2026) 567 final} - {SWD(2026) 568 final}

(Text av betydelse för EES)

MOTIVERING

1. BAKGRUND TILL FÖRSLAGET

1.1. Motiv och syfte med förslaget

Europeiska unionen (EU) är globalt ledande inom vetenskaplig forskning och står för en betydande del av världens högkvalitativa vetenskapliga resultat. Denna styrka leder dock inte till en motsvarande nivå av innovationsresultat och kommersiella framgångar på den inre marknaden och globalt. Alltför ofta händer det att innovativa idéer som utvecklas i Europa inte når marknaden, inte sprider sig över gränserna och inte skapar några nya tillväxtsektorer. Till följd av detta fångar unionen upp endast en begränsad del av det ekonomiska och samhälleliga värde som genereras av dess vetenskapliga och tekniska styrkor, vilket begränsar uppkomsten av globalt konkurrenskraftiga företag och försvagar unionens kapacitet att säkra kritisk teknik och en långsiktig produktivitetstillväxt.

Att förbättra villkoren för utveckling, kommersialisering och spridning av innovativa lösningar har blivit en central prioritering på kommissionens politiska dagordning för 2024–2029, som sätter forskning och innovation i centrum för EU:s konkurrenskraft och hållbara välstånd. Det är också viktigt för att stärka unionens motståndskraft, ekonomiska säkerhet och strategiska oberoende i en alltmer konfliktfylld geopolitisk miljö. I detta sammanhang bidrar den föreslagna förordningen till genomförandet av EU:s strategi för uppstartsföretag och expanderande företag[1] och är ett svar på uppdragsbeskrivningen till kommissionsledamot Zaharieva att utveckla en ram som underlättar testning, finansiering och uppskalning av innovativa lösningar i EU.

Under de senaste två årtiondena har EU:s ekonomiska tillväxt släpat efter den i andra stora ekonomier, särskilt Förenta staterna (USA) och Kina, med en växande skillnad i BNP-nivåer. En viktig bakomliggande orsak till denna skillnad är en svagare produktivitetstillväxt i EU. Eftersom forskning och innovation står för en betydande del av produktivitetsvinsterna är unionens förmåga att omsätta kunskap i marknadsmässiga innovationer en avgörande faktor för unionens långsiktiga konkurrenskraft och välstånd. Den är också avgörande för unionens förmåga att minska alltför stora strategiska beroenden, bevara sin handlingsfrihet och säkerställa en säker tillgång till kritisk teknik, produkter och industriell kapacitet.

Den underliggande utmaningen ligger i strukturella hinder under innovationens livscykel. Även om EU når goda resultat i den tidiga forskningen möter unionen bestående svårigheter i övergången från forskningsresultat till marknadsfärdiga produkter och skalbara företag. Innovativa företag ställs inför två kritiska flaskhalsar: en förkommersialiseringsklyfta, där projekten förblir alltför riskfyllda eller fragmenterade för att locka till sig privata investeringar, och en uppskalningsklyfta, där företagen kämpar för att expandera på grund av finansiella, rättsliga och marknadsmässiga begränsningar. Dessa flaskhalsar minskar incitamenten för investeringar och begränsar uppkomsten av nya innovativa företag och sektorer.

Under de senaste åren har unionen vidtagit betydande åtgärder för att hantera dessa utmaningar. EU:s finansieringsprogram, som Horisont Europa, faciliteten för återhämtning och resiliens, innovationsfonden, programmet för ett digitalt Europa och InvestEU, samt

[1] Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt regionkommittén, *EU:s strategi för uppstartsföretag och expanderande företag – Välj Europa för att starta företag och få dem att växa*, COM(2025)270 final, https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/?uri=celex:52025DC0270.

initiativ som syftar till att fördjupa kapitalmarknaderna och stärka det europeiska forskningsområdet, har bidragit till att förbättra ramvillkoren för innovation. Dessa insatser stöder också unionens övergripande mål att stärka motståndskraften, beredskapen och den tekniska kapaciteten inom sektorer av strategisk betydelse.

Trots dessa framsteg **kvarstår dock betydande hinder och skillnader mellan medlemsstaterna**, särskilt i övergången från forskning till marknadsintroduktion. Dessa hinder undergräver inte bara innovationsresultaten utan försenar också införandet i stor skala av teknik som är nödvändig för Europas säkerhet, motståndskraft och ekonomiska oberoende.

För det första är marknaderna för FoU-upphandling, inklusive förkommersiell upphandling, fortfarande underutvecklade på grund av avsaknaden av en tydlig rättslig ram. EU:s direktiv om offentlig upphandling omfattar FoU-tjänster endast om båda följande villkor är uppfyllda:

- Resultaten tillkommer endast den offentliga upphandlaren i dess egen verksamhet.
- Den offentliga upphandlaren betalar tjänsten helt och hållet.

Till följd av detta faller en betydande del av FoU-upphandlingen, inklusive förkommersiell upphandling, utanför deras tillämpningsområde. Sedan kommissionen år 2007 klargjorde begreppet *förkommersiell upphandling* i ett meddelande[2] har dessa typer av FoU-upphandlingar ökat och lyckade exempel visar att strategisk användning av detta instrument gör det möjligt för unionen att återta ledarskapet och det strategiska oberoendet på högteknologiska marknader. Sammantaget går det dock långsamt att höja investeringsnivåerna i unionen och resultaten är splittrade. Viktiga skäl till detta är att avsaknaden av harmoniserade regler har bidragit till olika tillvägagångssätt i medlemsstaterna, rättsosäkerhet och begränsad användning av gränsöverskridande FoU-upphandling, vilket ofta är nödvändigt för att uppnå den finansiella kritiska massa som krävs för att utveckla innovativ teknik. Detta är särskilt problematiskt i strategiska sektorer där fragmenterad efterfrågan, överlappande nationella strategier och beroende av leverantörer utanför EU kan utsätta unionen för sårbarheter och försörjningsrisker. I den föreslagna översynen av EU:s ram för offentlig upphandling, rättsakten om offentlig upphandling, föreslås dessutom att utesluta alla former av FoU-upphandling.

Sådana offentliga upphandlingar av FoU är avgörande för att skapa innovativa lösningar som kan förbättra de offentliga tjänsternas kvalitet och effektivitet, ta itu med samhällsutmaningar och bygga upp tillräcklig industriell kapacitet för innovativa lösningar och innovativ teknik i EU för att skydda unionens ekonomiska säkerhet och strategiska oberoende. De är också ett viktigt instrument för att påskynda marknadsutvecklingen inom kritisk teknik, stärka den europeiska industriella och tekniska basen, förbättra försörjningstryggheten och se till att strategiskt relevant kapacitet utvecklas och utnyttjas inom unionen. Andra ledande ekonomier i världen investerar 5–8 gånger mer i offentlig upphandling av FoU än EU[3]. Att öka de offentliga investeringarna i FoU-upphandling i EU från 0,6 % till 3 % av de totala offentliga upphandlingarna, eller från 17,28 miljarder euro till 86,4 miljarder euro, skulle hjälpa EU att öka de offentliga investeringarna i FoU med cirka 0,5 % av BNP. Med tanke på att detta

---

2 Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén, *Förkommersiell upphandling: att driva på innovation för att få offentliga tjänster av hög kvalitet i Europa*, 14.12.2007, KOM(2007) 799 slutlig.

3 EU lägger 0,6 % av offentlig upphandling på FoU, USA 3,5 % och Sydkorea 5 %. Att öka investeringarna i EU till 3 % av de totala offentliga upphandlingarna av FoU skulle generera ytterligare offentliga investeringar i FoU som motsvarade 0,5 % av BNP, riktmärkning av politiska ramar för och investeringar i innovationsupphandling i EU.

skulle kunna öka de privata investeringarna i FoU med motsvarande belopp, skulle de totala investeringarna i FoU i EU kunna öka från 2,2 % till 3 % av BNP[4].

För det andra fortsätter otillräcklig tydlighet och jämförbarhet vid värdering och monetarisering av immateriella rättigheter att hindra kommersialiseringen av forsknings- och innovationsresultat. Innovation drivs nu till stor del av immateriella tillgångar, där över 90 % av värdet i vissa ledande företag kommer från immateriella rättigheter. I EU används trots detta immateriella rättigheter sällan som säkerhet vid finansiering. Finansinstituten i EU fokuserar fortfarande främst på materiella tillgångar och traditionell redovisning, vilket medför att immaterialrättsintensiva företag måste kämpa för att säkra finansiering. Till följd av detta anskaffar uppstartsföretag i EU omkring 50 % mindre kapital än motsvarande företag i USA efter tio år. Denna skillnad har skapat en stor brist på tillväxtfinansiering för tillgångssnåla, innovativa företag, som uppskattas till upp till 18 miljarder euro per år[5]. Ett av de viktigaste skälen till att det i EU saknas finansiering med immateriella rättigheter som säkerhet är avsaknaden av en harmoniserad metod för värdering av immateriella tillgångar. Detta har gett upphov till olika villkor i medlemsstaterna för användning av sådana tillgångar i företagsfinansiering, bland annat som säkerhet för lånefinansiering och vid kapitalinvesteringar och i andra finansieringsbeslut. Andra viktiga orsaker är avsaknaden av en mogen unionsomfattande andrahandsmarknad för immateriella tillgångar och bristen på kompetens hos finansinstitut och innovativa uppstartsföretag när det gäller finansiering med immateriella rättigheter som säkerhet. Detta undergräver företagens tillgång till kapital på den inre marknaden, vilket hindrar deras tillväxt och investeringar över gränserna. Av detta följer att företag i EU lyckas sämre när det gäller att skala upp och kommersialisera innovation, särskilt i deep tech-sektorn och genombrottssektorer, än företag från t.ex. Förenta staterna, Kina och Sydkorea.

Att undanröja dessa två hinder genom detta förslag skulle därför kunna få betydande genomslag för att förbättra den inre marknadens funktion för FoU-investeringar och kommersialisera immateriella tillgångar, och därigenom stödja Europas oberoende och konkurrenskraft. Det skulle också hjälpa Europa att behålla sina ekonomiska resurser och skala upp kritisk teknik och relaterade immateriella tillgångar i linje med unionens mål för säkerhet, motståndskraft och strategiskt oberoende. Mot denna bakgrund följer detta förslag ordförande Ursula von der Leyens politiska riktlinjer för 2024–2027 som fastställer prioriteringar för att sätta forskning och innovation i centrum för vår ekonomi. **Förordningen om europeisk innovation** tillkännagavs i EU:s strategi för uppstartsföretag och expanderande företag och i konkurrenskraftskompassen för EU som ett av de viktigaste initiativen för att stärka EU:s innovationsekosystem och förbättra dess förmåga att konkurrera globalt.

Det allmänna målet med detta initiativ är att förbättra den inre marknadens funktion när det gäller innovation genom att minska strukturella hinder för införande av innovativa lösningar på marknaden och på så sätt påskynda kommersialiseringen av dem i EU. Detta mål bidrar direkt till unionens bredare prioriteringar att stärka konkurrenskraften och den tekniska suveräniteten och främja hållbar ekonomisk tillväxt, samtidigt som det också förbättrar den ekonomiska säkerheten, motståndskraften och unionens förmåga att agera självständigt på strategiskt viktiga områden.

---

4 År 2023 uppgick offentliga och privata investeringar i FoU till 2,2 % av BNP i EU, jämfört med 3,3 % i Japan, 3,46 % i USA och 4,93 % i Sydkorea, resultatrapport om vetenskap, forskning och innovation, 2024 års upplaga, Europeiska kommissionen.

5 Europeiska investeringsbanken (2025), *Investment Report 2024/2025: Innovation, integration and simplification in Europe*.

För att uppnå detta eftersträvas genom förslaget en uppsättning specifika mål. Till dessa mål hör att stärka den offentliga upphandlingens roll som en innovationsdrivande kraft och åstadkomma en bättre värdering, kommersialisering och användning av immateriella rättigheter.

Förordningen om europeisk innovation syftar till att uppnå dessa mål genom att

- skapa en harmoniserad ram på unionsnivå för FoU-upphandling, inklusive förkommersiell upphandling,
- ge i uppdrag att inrätta ett kompetenscentrum på unionsnivå, som en del av Europeiska unionens immaterialrättsmyndighet (EUIPO), för finansiering med immateriella rättigheter som säkerhet, en unionsomfattande ram för värdering av immateriella rättigheter och en unionsomfattande marknadsplats för kommersialisering av immateriella tillgångar.

Genom att ta itu med dessa utmaningar på ett konsekvent och målinriktat sätt syftar den föreslagna förordningen till att säkerställa att innovativa idéer som utvecklas i Europa på ett effektivare sätt kan gå från forskning till marknad, spridas över gränserna och bidra till unionens långsiktiga konkurrenskraft och välstånd, liksom till dess motståndskraft, ekonomiska säkerhet och strategiska oberoende.

1.2. Förenlighet med befintliga bestämmelser inom området

Det finns för närvarande ingen övergripande lagstiftningsram på unionsnivå som särskilt hanterar de övergripande hinder som påverkar utveckling, testning och spridning av innovativa lösningar på den inre marknaden. Unionens befintliga forsknings- och innovationspolitik är främst inriktad på att stödja kunskapsskapande, främja samarbete och tillhandahålla finansiering för forskning och innovation, samtidigt som den endast delvis berör de ramvillkor som styr övergången från forskning till marknad.

Den föreslagna förordningen kompletterar dessa befintliga initiativ genom att inrikta sig på de återstående flaskhalsarna under innovationens livscykel, särskilt de som gäller användning av FoU-upphandling, samt kommersialisering och användning av immateriella rättigheter för att finansiera innovativa företag.

I detta sammanhang omfattar de mest relevanta unionsbestämmelserna om forskning och innovation följande:

Det europeiska forskningsområdet stimulerar och ger strukturellt stöd till samarbete om gränsöverskridande forskning och utveckling (FoU) samt till rörlighet för forskare, främst med inriktning på de tidiga stadierna i forsknings- och innovationslivscykeln. Det genomförs delvis genom unionsprogram som Horisont Europa, som finansierar forskningssamverkan, rörlighetsprogram och forskningsinfrastrukturer. Det europeiska forskningsområdets forum fungerar samtidigt som ett mjukt samordningsverktyg genom vilket medlemsstaterna anpassar nationell forskningspolitik, prioriteringar och reformer.

Unionens finansieringsprogram ger betydande finansiellt stöd till forsknings- och innovationsverksamhet under de olika stadierna av innovationslivscykeln. Program som Horisont Europa, inklusive Europeiska innovationsrådet, såväl som InvestEU, programmet för ett digitalt Europa, Europeiska försvarsfonden, de sammanhållningspolitiska fonderna och innovationsfonden stöder främst utveckling, demonstration och, i viss utsträckning, spridning av innovativa lösningar genom bidrag, blandad finansiering, riskdelningsmekanismer och stöd till FoU-upphandling. Utan att föregripa nästa fleråriga budgetram och genomförandet av framtida program för EU-finansiering kan nästa budgetram stärka detta finansiella stöd genom att öka unionens kapacitet att mobilisera offentliga och privata investeringar i innovation och

strategisk teknik. Den föreslagna förordningen är förenlig med dessa unionsprogram i och med att den inte föreslår några finansieringsåtgärder utan kommer att stärka de rättsliga ramvillkoren för innovation i medlemsstaterna, vilket kan komplettera och förbättra effekterna av dessa unionsfinansieringsprogram på ett antal sätt:

- Flera av unionens finansieringsprogram ger stöd till offentliga upphandlare för att genomföra FoU-upphandling. Dessa erfarenheter har också belyst en kvarstående brist på förtroende hos offentliga upphandlare för att inleda förkommersiella upphandlingar på grund av avsaknaden av en tydlig EU-omfattande rättslig ram för förkommersiell upphandling, och de har också belyst den extra ansträngning och tid det tar för offentliga upphandlare att inrätta gemensamma gränsöverskridande förkommersiella upphandlingar på grund av fragmenterade nationella upphandlingsregler i medlemsstaterna. Den föreslagna förordningen bidrar till att åtgärda detta problem genom att fastställa gemensamma regler för genomförande av FoU-upphandling, inklusive förkommersiell upphandling, och en harmoniserad ram för gemensam gränsöverskridande FoU-upphandling, inklusive förkommersiell upphandling.
- Vissa av dessa unionsfinansieringsprogram hjälper innovatörer att försöka kommersialisera sina immateriella rättigheter eller använda sina immateriella rättigheter som säkerhet för finansiella investeringar. Dessa erfarenheter har visat att innovatörer ställs inför problem när de ska hitta rätt parter som är intresserade av att köpa eller licensiera deras immateriella rättigheter och få ut ett bra värde av de immateriella rättigheterna för att erhålla finansiella investeringar på grund av kunskapsluckor och avsaknaden av en unionsomfattande accepterad värderingsram och avsaknaden av en unionsomfattande marknadsplats för immateriella rättigheter. Den föreslagna förordningen bidrar till att lösa denna fråga genom att utvidga mandatet för Europeiska unionens immaterialrättsmyndighet till att inrätta ett kompetenscentrum för finansiering med immateriella rättigheter som säkerhet, en gemensam ram för värdering av immateriella rättigheter och en unionsomfattande marknadsplats för kommersialisering av immateriella rättigheter.

Härav följer att den föreslagna förordningen är förenlig med de befintliga unionsbestämmelserna om forskning och innovation genom att komplettera nuvarande finansieringsprogram med en enhetlig ram för FoU-upphandling och med nya uppgifter för Europeiska unionens immaterialrättsmyndighet som kommer att hjälpa innovatörer att få finansiering med immateriella rättigheter som säkerhet.

1.3. Förenlighet med unionens politik inom andra områden

Den föreslagna förordningen är ett sektorsövergripande initiativ som syftar till att skapa lika villkor i hela unionen för innovatörer inom alla sektorer, i stället för att fokusera på specifika tillämpningssektorer, teknikområden eller industrier. Åtgärderna är horisontella till sin utformning och tar itu med strukturella hinder i medlemsstaterna som påverkar innovationsintensiva verksamheter.

Den föreslagna förordningen kompletterar den kommande 28:e ordningens rättsliga ram för företag, EU Inc., som tillhandahåller en frivillig harmoniserad bolagsram för företag som är verksamma i unionen. Förslaget kompletterar också reformerna inom ramen för spar- och investeringsunionen, som syftar till att fördjupa unionens kapitalmarknader och kanalisera mer privata besparingar till eget kapital, riskkapital och utökad finansiering, och därigenom förbättra tillgången till finansiering för innovativa företag. Trots de förväntade framstegen i

harmoniseringen av lagstiftningen inom ramen för Europeiska kommissionens förslag om EU Inc., förväntas betydande fragmentering kvarstå när det gäller hur företag kan navigera genom innovationslivscykeln. Denna fragmentering riskerar att hindra företagen från att introducera innovativa lösningar på marknaden, vilket skulle kunna begränsa tillväxtpotentialen hos innovativa företag, även de som bildas inom ramen för det harmoniserade EU Inc.-systemet. Med andra ord, även om förslaget om EU Inc. syftar till att underlätta etablering och drift av företag i unionen och till att hjälpa företagen att locka till sig investeringar, är den föreslagna förordningen utformad för att ta itu med ytterligare flaskhalsar i innovationslivscykeln så att företagen lättare kan utveckla och marknadsföra sina innovationer på den inre marknaden.

Trots de förväntade framstegen inom spar- och investeringsunionen, när det gäller att fördjupa unionens kapitalmarknader och mobilisera privata investeringar, kvarstår också betydande begränsningar i andra delar av innovationslivscykeln. I synnerhet hinder för utveckling, testning, värdering och tidigt antagande av innovativa lösningar fortsätter att begränsa planeringen av investeringsfärdiga projekt. Till följd av detta, samtidigt som spar- och investeringsunionen syftar till att förbättra tillgången till finansiering och stödja uppskalningen av innovativa företag, tar den föreslagna förordningen bort flaskhalsar som hämmar innovativa idéer för att locka till sig finansiering med immateriella rättigheter som säkerhet och hjälper innovatörer att dra full nytta av en bättre kapitalmarknadsintegration.

Den föreslagna förordningen bygger också på de kommande europeiska företagsplånböckerna, som effektiviserar gränsöverskridande upphandlingsförfaranden och digital samverkan mellan ekonomiska aktörer och offentliga myndigheter. De europeiska företagsplånböckerna kommer att skapa en digital identitet för ekonomiska aktörer och möjliggöra säkert datautbyte i form av elektroniska attributsintyg och genom en säker kommunikationskanal. Detta kommer att förenkla licensiering, registrering, inlämning av skattedeklarationer och upphandlingsgodkännanden, och ekonomiska aktörer kommer inte längre att behöva lämna samma information på olika portaler, vilket minskar den administrativa bördan och efterlevnadskostnaderna. Följaktligen föreskrivs i den föreslagna förordningen att förfaranden för FoU-upphandling uteslutande ska genomföras i digital form, och om möjligt med hjälp av de europeiska företagsplånböckerna eller på ett annat elektroniskt sätt som är kompatibelt med de europeiska företagsplånböckerna.

Den föreslagna förordningen kompletterar också sektorsspecifika initiativ som de befintliga förordningarna om kritiska läkemedel, moln- och AI-utveckling samt bioteknik (I) och de kommande rättsakterna om avancerade material, bioteknik (II) och världshaven, vilka riktar in sig på strategiska sektorer eller strategisk teknik och syftar till att stärka unionens ställning som högteknologiskt centrum. Dessa initiativ innehåller skräddarsydda, sektorsspecifika strategier där sådana behövs, medan förordningen om europeisk innovation behandlar de övergripande brister som påverkar innovation inom olika sektorer och olika teknikområden. Detta görs utan att föregripa eller störa sektorsspecifika ramar och säkerställer därigenom samstämmighet i unionens övergripande innovationspolitiska landskap.

Den föreslagna förordningen kompletterar även EU:s direktiv om offentlig upphandling och den föreslagna översynen av dessa genom rättsakten om offentlig upphandling. I EU:s direktiv om offentlig upphandling utesluts förkommersiell upphandling, medan vissa upphandlingar av FoU-tjänster fortfarande omfattas av deras tillämpningsområde och upphandling av FoU är en obligatorisk del av förfarandet för innovationspartnerskap. I förslaget till rättsakt om offentlig upphandling utesluts däremot alla former av upphandling av FoU-tjänster och även FoU-upphandling som en obligatorisk del av det nuvarande förfarandet för innovationspartnerskap tas bort. Detta sker genom att ersätta det förfarandet med ett nytt förfarande för innovationsutmaningar med obligatoriska delar som en testfas och en fas för upphandling för kommersiell användning som kan omfatta volymer av innovativa lösningar.

2. RÄTTSLIG GRUND, SUBSIDIARITETSPRINCIPEN OCH PROPORTIONALITETSPRINCIPEN

2.1. Rättslig grund

Den rättsliga grunden för den föreslagna förordningen är artikel 114 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (*EUF-fördraget*), enligt vilken unionen får anta harmoniseringsåtgärder för att säkerställa att den inre marknaden fungerar väl. Detta är nödvändigt för att undanröja gränsöverskridande rättsliga och strukturella hinder som hämmar en väl fungerande inre marknad. Olika nationella regler om FoU-upphandling, inklusive förkommersiell upphandling, hindrar företag från att delta i och erbjuda sina tjänster till offentliga upphandlare i olika medlemsstater. På samma sätt utgör olika metoder för värdering och kommersialisering av immateriella rättigheter hinder för innovatörer som vill locka till sig finansiering med immateriella rättigheter som säkerhet och utöka sin verksamhet i unionen. Dessa fragmenterade strategier för FoU-upphandling, och för värdering och kommersialisering av immateriella rättigheter, hindrar den gränsöverskridande rörligheten för varor, tjänster och kapital på den inre marknaden.

2.2. Subsidiaritetsprincipen (för icke-exklusiv befogenhet)

Den föreslagna förordningen är förenlig med subsidiaritetsprincipen i artikel 5.3 i EUF-fördraget.

Att förbättra unionens kapacitet att utveckla, kommersialisera och sprida innovativa lösningar är av stor betydelse för att stärka unionens konkurrenskraft och strategiska oberoende. Innovationsekosystem och marknader för innovativa företag blir alltmer gränsöverskridande till sin natur, medan rättsliga villkor och ramvillkor i unionen är fragmenterade i enlighet med nationella regler. I avsaknad av åtgärder på unionsnivå kommer de konkurrensutmaningar som industrin för närvarande står inför sannolikt att få medlemsstaterna att vidta ännu fler ensidiga åtgärder. Sådana insatser kan visserligen vara motiverade, men att underlåta att samordna nationella åtgärder och hantera de gränsöverskridande utmaningar som inte omfattas av de nationella åtgärderna riskerar att påverka den inre marknadens funktion negativt och öka dess fragmentering. Detta skulle göra unionen mer sårbar och alltför beroende av innovativa lösningar och teknik från tredjeländer samt oförmögen att kunna utnyttja den inre marknadens tillgångar för att ge fördelar till nationella och europeiska ekosystem.

Framför allt överstiger den omfattning som krävs för att stödja övergången från forskning till marknad och säkerställa en effektiv spridning av innovation vad enskilda medlemsstater kan uppnå på egen hand. Skilda nationella strategier för värdering och kommersialisering av immateriella rättigheter för att locka till sig finansiering med immateriella rättigheter som säkerhet och för FoU-upphandling skapar rättsosäkerhet, ökar kostnaderna och begränsar den gränsöverskridande verksamheten för innovativa företag. Dessa skillnader har en direkt och påvisbar inverkan på den inre marknadens funktion, vilket hindrar den gränsöverskridande rörligheten för varor, tjänster och kapital i unionen.

Åtgärder på unionsnivå kan däremot skapa gemensamma ramvillkor och säkerställa samordning mellan medlemsstaterna, vilket gör det möjligt för innovatörer att utveckla innovation, locka till sig finansiering med immateriella rättigheter som säkerhet och skala upp på den inre marknaden. Sådana åtgärder gör det möjligt att skapa lika villkor, minska fragmenteringen och dubbelarbetet, och underlättar en effektiv resursfördelning i unionen.

Ingen enskild medlemsstat kan på ett effektivt sätt ta itu med dessa frågor på grund av utmaningens integrerade karaktär och behovet av en välfungerande inre marknad för utveckling, testning, kommersialisering och uppskalning av innovativa lösningar i unionen. En harmoniserad strategi på unionsnivå är därför nödvändig för att säkerställa att den inre marknaden fungerar väl och ta itu med utmaningarna med att stärka unionens konkurrenskraft och strategiskt oberoende. Åtgärderna i detta initiativ skulle inte vara lika effektiva om de genomfördes av medlemsstaterna på egen hand, eftersom de utmaningar som hanteras rör den inre marknaden. De är inte begränsade till enskilda medlemsstater eller till en grupp av medlemsstater, utan rör unionens industriella bas och unionsomfattande värdekedjor. Det är dessutom osannolikt att åtgärder som genomförs på medlemsstatsnivå på ett tillfredsställande sätt tillgodoser behoven hos nära sammankopplade leveranskedjor på den inre marknaden. Sådana åtgärder skulle kunna leda till ytterligare marknadsfragmentering, innovationsförlust och industriell omlokalisering till andra delar av världen och en generell försvagning av unionens konkurrenskraft och strategiska oberoende.

Innovation är en gränsöverskridande utmaning som kräver åtgärder på unionsnivå för att effektivt komplettera och stärka åtgärder som vidtas på regional, nationell och lokal nivå. Kostnaden för passivitet är alleuropeisk. Utan ytterligare unionsåtgärder kommer status quo sannolikt att kvarstå, vilket ökar risken för att unionen förlorar strategisk industriell kapacitet och förmåga, att den inre marknaden fragmenteras ytterligare och att unionen blir kritiskt beroende av tredjeländer för gröna, digitala och försvarsrelaterade mål och mål som rör ekonomisk säkerhet. Detta skulle i sin tur kunna få negativa konsekvenser för unionens ekonomiska säkerhet, försvar samt sociala och territoriella sammanhållning, främst genom effekter på sysselsättning, regional utveckling och rättvis tillgång till industriella möjligheter.

De föreslagna åtgärderna är därför inriktade på områden där det finns ett tydligt mervärde av att agera på unionsnivå, eftersom de insatser som krävs har så stor skala och bredd och måste ske snabbt. Åtgärderna syftar till att förbättra affärsnyttan för innovatörer av att få ut innovationer på marknaden genom att underlätta värdering, kommersialisering och användning av immateriella rättigheter för att få finansiering, och genom att göra det lättare att hitta första kunder genom FoU-upphandling, inklusive förkommersiell upphandling. Detta ökar effektiviteten genom att möjliggöra bättre gränsöverskridande samarbete, säkerställer rättvisare tillgång till möjligheter för innovativa företag oavsett var de är etablerade och stärker unionens förmåga att konkurrera globalt. De föreslagna åtgärderna gör det också möjligt att förbättra unionens konkurrenskraft och strategiska oberoende, samtidigt som unionens internationella åtaganden gentemot dess handelspartner respekteras.

2.3. Proportionalitetsprincipen

Den föreslagna förordningen står i proportion till målet att förbättra den inre marknadens funktion när det gäller innovation. Varje komponent syftar till ett specifikt mål och är begränsad till vad som är lämpligt och nödvändigt för att uppnå det målet, utan att gå utöver vad som krävs för att avlägsna de identifierade hindren och utan att lägga oproportionerliga bördor på medlemsstaterna och de berörda enheterna i medlemsstaterna som är alltför betungande jämfört med de förväntade fördelarna.

För det första kommer gemensamma regler för FoU-upphandling, inklusive förkommersiell upphandling, att ge betydande tids- och kostnadsbesparingar för offentliga upphandlare att genomföra sådana förfaranden, vilket gör det möjligt för de offentliga upphandlarna att modernisera de offentliga tjänsterna snabbare och för företagen att påskynda sin tillväxt på den inre marknaden. En harmoniserad ram för gemensam FoU-upphandling över gränserna gör det möjligt för offentliga upphandlare att bilda den kritiska massa som krävs för att få

industrin att utveckla lösningar som ger bättre valuta för pengarna och för företag att växa snabbare på den inre marknaden. Kraven på europeisk preferens i FoU-upphandling står i proportion till FoU-kapaciteten i EU och är utformade för att inte lägga betydande ekonomiska bördor på de administrativa budgetarna. Att upprätta pionjärmarknader är avgörande för att öka unionens konkurrenskraft i olika sektorer och bland olika tekniklag, och på så sätt stärka unionens industriella bas och säkerställa dess strategiska oberoende. Denna kombination av åtgärder för FoU-upphandling är nödvändig för att skapa rättssäkerhet, stärka unionens konkurrenskraft och säkerställa ett effektivt genomförande av fördragsprinciperna och unionens internationella åtaganden om offentlig upphandling. Åtgärderna är proportionerliga eftersom de är begränsade till vad som krävs för att uppnå dessa mål. De är vidare utformade för att inte lägga ytterligare bördor på medlemsstater och offentliga upphandlare, bygga på befintliga och allmänt använda metoder och möjliggöra flexibilitet i det praktiska genomförandet av dem.

För det andra, den omständigheten att Europeiska unionens immaterialrättsmyndighet ges i uppdrag att inrätta ett kompetenscentrum för finansiering med immateriella rättigheter som säkerhet samt att utveckla en unionsomfattande ram för värdering av immateriella rättigheter och en digital marknadsplats för immateriella rättigheter, gör det möjligt för innovatörer, företag, universitet och finansiella investerare att sänka värderingskostnaderna och öka licensiering och överföring av immateriella rättigheter i unionen. Detta är avgörande för att öka kommersialiseringen av forsknings- och innovationsresultat i unionen. Genom att bygga vidare på det befintliga mandatet för Europeiska unionens immaterialrättsmyndighet samt myndighetens sakkunskap och resurser säkerställs ett effektivt genomförande av dessa åtgärder, och genom att säkerställa att värderingsramen bygger på bästa praxis för olika typer av immateriella rättigheter och att den digitala marknadsplatsen för immateriella rättigheter utformas för att komplettera befintliga sådana och samtidigt skapa ett ytterligare EU-mervärde, garanteras att dessa åtgärder är proportionerliga. De utnyttjar befintliga strukturer, vilket minskar ytterligare bördor för medlemsstaterna och begränsar unionens ingripande till vad som är nödvändigt för att förbättra transparensen, jämförbarheten och tillgången till transaktioner med koppling till immateriella rättigheter.

2.4. Val av instrument

Artikel 114 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt ger lagstiftaren möjlighet att anta förordningar och direktiv. När det gäller detta förslag anses en förordning vara det lämpligaste instrumentet, eftersom den är omedelbart tillämplig och gör det möjligt att fastställa krav som gäller direkt för alla offentliga och privata aktörer som omfattas av de föreslagna åtgärderna. Detta bidrar till att kraven genomförs med nödvändig skyndsamhet och på ett harmoniserat sätt, vilket leder till större rättssäkerhet. Det kommer att säkerställa en konsekvent och enhetlig ram i unionen och förhindra skillnader mellan nationella regler som hämmar utveckling, testning och spridning av innovation på den inre marknaden. En förordning är nödvändig för att fastställa enhetliga ramvillkor, minska rättsosäkerheten och säkerställa lika villkor för innovatörer och innovativa företag som verkar över gränserna. Ett direktiv skulle inte vara tillräckligt för att uppnå de avsedda målen, eftersom tid skulle behövas för införlivandet och det kan ge upphov till olika införlivanden och genomföranden i medlemsstaterna, vilket skulle upprätthålla de fragmenterade ramvillkoren för innovation.

En förordning är också ett nödvändigt och lämpligt rättsligt instrument för att ändra förordning (EU) 2017/1001 för att utvidga mandatet för Europeiska unionens immaterialrättsmyndighet och för att säkerställa en effektiv tillämpning av unionens exklusiva behörighet i enlighet med artikel 207 i EUF-fördraget för de åtgärder som rör tillträdet för ekonomiska aktörer från tredjeländer till förfaranden för FoU-upphandling.

3. RESULTAT AV EFTERHANDSUTVÄRDERINGAR, SAMRÅD MED BERÖRDA PARTER OCH KONSEKVENSBEDÖMNINGAR

3.1. Samråd med berörda parter

Detta förslag bygger på omfattande samråd med berörda parter som genomförts i enlighet med kommissionens principer och miniminormer för bättre lagstiftning. Kommissionen började samråda med berörda parter om de hinder för innovation som behandlades inom ramen för den europeiska förordningen om innovation redan i samband med EU:s strategi för uppstartsföretag och expanderande företag. Inbjudan att lämna synpunkter på EU:s strategi för uppstartsföretag och expanderande företag offentliggjordes den 17 februari 2025 och avslutades den 17 mars 2025. Samrådet samlade in synpunkter från ett stort antal berörda parter, däribland företag, näringslivsorganisationer, forskningsorganisationer, myndigheter och enskilda uppgiftslämnare. Det resulterade i 589 svar från berörda parter i 36 länder. De största hindren som de berörda parterna identifierade var svårigheter för innovativa företag att få tillgång till upphandlingar och underinvesteringar i innovationsupphandling i unionen, hinder för kommersialisering av forsknings- och innovationsresultat och för värdering av immateriella rättigheter, svårigheter för innovativa företag att få tillgång till forsknings- och teknikinfrastrukturer, brist på experimentmöjligheter i lagstiftningen i unionen och otillräcklig samordning mellan innovationspolitik och innovationsprogram på nationell nivå och unionsnivå. I EU:s strategi för uppstartsföretag och expanderande företag, som antogs den 28 maj 2025, fastställs en övergripande strategi för att kombinera såväl icke-lagstiftande som lagstiftande åtgärder för att undanröja de identifierade hindren för innovation. Lagstiftningsåtgärderna behandlas inom ramen för förordningen om europeisk innovation.

Under utarbetandet av detta förslag genomförde kommissionen sedan en särskild inbjudan att lämna synpunkter och ett öppet offentligt samråd för att samla in synpunkter på specifika frågor och identifiera möjliga lösningar på de rättsliga hinder som tidigare identifierats i EU:s strategi för uppstartsföretag och expanderande företag. Denna inbjudan att lämna synpunkter och det öppna offentliga samrådet offentliggjordes den 8 juli 2025 och avslutades den 3 oktober 2025. De samlade in synpunkter från ett stort antal berörda parter, däribland företag, näringslivsorganisationer, forskningsorganisationer, myndigheter och enskilda uppgiftslämnare. Totalt togs 336 svar emot på inbjudan att lämna synpunkter, däribland 193 ståndpunktsdokument. Det öppna offentliga samrådet tog emot 202 svar, kompletterade med 54 styrkande handlingar.

Svaren på det offentliga samrådet om den europeiska förordningen om innovation var väl fördelade över intressentgrupperna. Företag stod för 27 % av svaren (55 svar), följt av näringslivsorganisationer (23 %, 47 svar) och akademiska institutioner och forskningsinstitutioner (16 %, 33 svar). Andra bidrag togs emot från EU-medborgare (8 %, 17 svar), icke-statliga organisationer (8 %, 17 svar), myndigheter (4 %, 8 svar), fackföreningar (2 %, 4 svar), tredjelandsmedborgare (1 %, 3 svar) och andra berörda parter (9 %, 18 svar). Bland de deltagande företagen utgjordes den största gruppen (33 %, 18 svar) av mikroföretag (1–9 anställda), följt av stora företag (29 %, 16 svar), små företag (20 %, 11 svar) och medelstora företag (18 %, 10 svar).

Resultaten från det öppna offentliga samrådet och den relevanta sammanfattande rapporten om den europeiska förordningen om innovation offentliggjordes den 4 december 2025 och finns tillgängliga online[6].

Dessutom genomfördes ett riktat samråd om den europeiska förordningen om innovation mellan oktober och november 2025 för att stödja bedömningen av de föreslagna åtgärdernas förväntade kostnader och nytta. I detta samråd kombinerades 18 halvstrukturerade intervjuer med utvalda berörda parter från de olika sektorerna ovan, 55 svar på en riktad onlineundersökning och tre onlinemöten för fokusgrupper som hölls den 24, 26 och 27 november 2025. Syftet med fokusgrupperna var främst att validera resultaten av kostnads-nyttoanalysen.

Slutligen genomfördes ett riktat samråd om den europeiska förordningen om innovation med företrädare ansvariga för forsknings- och innovationspolitik samt forsknings- och innovationsprogram i medlemsstaterna och associerade länder inom Horisont Europa som deltar i EIC-forumet. Ledamöterna i EIC-forumet antog ett gemensamt ståndpunktsdokument med sina önskemål för den europeiska förordningen om innovation i november 2025[7].

Totalt samlades 1 210 svar in under dessa olika omgångar och typer av samråd som bidrog till att utarbeta detta förslag till en europeisk förordning om innovation. På det hela taget uttryckte de berörda parterna ett brett stöd för unionens åtgärder för att avlägsna de identifierade hindren för innovation. En stor majoritet av uppgiftslämnarna bekräftade både förekomsten av de problem som identifierats och relevansen hos de åtgärder som föreslagits inom ramen för förordningen om europeisk innovation och som syftar till att förbättra utveckling, testning och uppskalning av innovativa lösningar på den inre marknaden.

3.2. Insamling och användning av sakkunnigutlåtanden

Utarbetandet av detta förslag bygger på en bred evidensbas, inklusive analytiskt arbete, litteraturöversyn, synpunkter från berörda parter och råd från experter.

Kommissionen har genomfört skrivbordsundersökningar och granskat relevant akademisk litteratur, policyrapporter och datakällor för att stödja analysen av problemen och de politiska alternativen. Detta omfattade bland annat uppgifter från Eurostat, den europeiska resultattavlan för innovation, gemenskapens innovationsundersökning, den europeiska riktmärkningen av nationella politiska ramar och investeringar i innovationsupphandling och Världsorganisationen för den intellektuella äganderätten (Wipo), samt rapporter från internationella organisationer som OECD och Europeiska patentverket (EPO) samt expertgranskad akademisk litteratur.

Underlag från EIC-forumets arbetsgrupper och expertutlåtanden har också använts, inklusive en rapport[8] från experter från 33 länder som utsetts av kommissionen och som utarbetat rekommendationer för unionen och EIC-forumets medlemsstater om hur man kan övervinna rättsliga hinder som begränsar ett bredare genomförande av innovationsupphandling, inklusive FoU-upphandling, i unionen jämfört med andra ledande ekonomier i världen.

---

6 Resultat från det öppna offentliga samrådet och dess sammanfattande rapport, 4 december 2025, https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/14593-European-Innovation-Act/public-consultation_sv.

7 *Position paper and wishlist for the European Innovation Act*, EIC-forumet, november 2025, https://op.europa.eu/sv/publication-detail/-/publication/b690e2af-d0bd-11f0-8da2-01aa75ed71a1.

8 Oberoende expertrapport, *Overcoming legal barriers for the uptake of innovation procurement in the EU*, maj 2026, https://data.europa.eu/doi/10.2777/4586624.

En extern entreprenör hjälpte kommissionen att utföra ytterligare skrivbordsundersökningar, analysera resultaten av det öppna offentliga samrådet och de riktade samråden, anordna fokusgrupper och intervjuer med berörda parter och bidra till kostnads-nyttoanalysen av de föreslagna åtgärderna.

Kommissionens gemensamma forskningscentrum (JRC) tillhandahöll ytterligare analytiskt stöd, inklusive analysen av inbjudan att lämna synpunkter och makroekonomiska modeller för att bedöma de potentiella effekterna av initiativet.

3.3. Konsekvensbedömning

I linje med riktlinjerna för bättre lagstiftning stöds detta lagstiftningsförslag av en konsekvensbedömning med en analys av behovet av att påskynda kommersialisering och användning av innovativa lösningar och att skapa innovationsvänliga lika villkor för innovativa företag att expandera över hela EU:s inre marknad, i en situation med växande globala konkurrensutmaningar. I konsekvensbedömningen identifieras politiska alternativ för att hantera de bakomliggande problemkällorna och de sannolika effekterna av dessa bedöms. Den har utarbetats i nära samråd med kommissionens avdelningsövergripande styrgrupp för den europeiska förordningen om innovation.

Utkastet till konsekvensbedömning lämnades in till nämnden för lagstiftningskontroll (*nämnden*) den 23 december 2025. Ett möte med nämnden ägde rum den 28 januari 2026 och följdes av ett negativt yttrande. Efter en omfattande översyn för att ta itu med nämndens synpunkter lämnades konsekvensbedömningen in på nytt den 20 februari 2026. Nämnden bekräftade att den andra versionen av konsekvensbedömningen innehöll betydande förbättringar, särskilt när det gällde de föreslagna åtgärdernas begränsade omfattning, förtydligandet av initiativets sammanhang och tillämpningsområde och den övergripande presentationen av rapporten. Vissa väsentliga synpunkter, särskilt de som avsåg undvikandet av överlappning med den kommande översynen av EU:s direktiv om offentlig upphandling, förblev dock svåra att åtgärda, eftersom det offentliga samrådet om översynen av dessa direktiv ännu inte hade slutförts och de planerade åtgärderna och konsekvensbedömningen av översynen av dessa direktiv vid denna tidpunkt ännu inte var tillgängliga. Nämnden upprätthöll därför sitt negativa yttrande den 27 februari 2026 och identifierade tre huvudområden som behövde förbättras ytterligare i konsekvensbedömningsrapporten för förordningen om europeisk innovation, nämligen följande:

(1) **Säkerställa bättre samstämmighet mellan åtgärderna för offentlig upphandling i förordningen om europeisk innovation** och den kommande översynen av EU:s direktiv om offentlig upphandling och ytterligare bedöma upphandlingsåtgärdernas proportionalitet och subsidiaritet, särskilt när det gäller obligatoriska mål för innovationsupphandling och inkluderandet av offentlig upphandling under de ekonomiska tröskelvärden som fastställs enligt unionsramen.

(1) **Sörja för en mer fullständig konsekvensanalys** genom att utvidga bedömningen av åtgärderna i förordningen om europeisk innovation utöver den uppskattade populationen av innovativa företag, eftersom de föreslagna åtgärderna inte är rättsligt begränsade till en särskild kategori av företag. Nämnden begärde också att man skulle åtgärda avsaknaden av en rättslig definition av innovativa företag i förordningen om europeisk innovation.

(2) **Tillhandahålla en mer ingående bedömning av kostnaderna och nyttan** med vissa åtgärder i förordningen om europeisk innovation, med särskild tonvikt på

- en mer robust uppskattning av de ekonomiska kostnaderna i samband med obligatoriska mål för innovationsupphandling och införandet av en unionspreferens vid offentlig upphandling,
- en bedömning av risken för att alltför snäva definitioner och principer för regulatoriska sandlådor skulle kunna utesluta potentiellt gynnsamma experimentmöjligheter.

Efter nämndens andra negativa yttrande genomgick konsekvensbedömningen ytterligare en omfattande översyn för att åtgärda de konstaterade bristerna. Ovannämnda punkter beaktades fullt ut genom en fördjupad analys och i förekommande fall genom en anpassning av förslagets tillämpningsområde. Nämndens synpunkter behandlades särskilt på följande sätt:

- **Upphandlingsåtgärderna för innovationsvänliga upphandlingsförfaranden och unionspreferensen begränsades till att enbart inriktas på FoU-upphandling som genomförs av offentliga upphandlare**. De innovationsvänliga upphandlingsmetoder som är tillämpliga på andra former av offentlig upphandling mer allmänt togs bort från tillämpningsområdet för förordningen om europeisk innovation. Dessutom infördes ett ekonomiskt tröskelvärde på 216 000 euro (motsvarande det ekonomiska tröskelvärde som används i huvuddirektivet om offentlig upphandling för myndigheter under den centrala nivån) för att säkerställa att principerna om proportionalitet och subsidiaritet följs.
- **Det obligatoriska målet för medlemsstaterna att öka de totala utgifterna för innovationsupphandling ströks** från tillämpningsområdet för förordningen om europeisk innovation.
- **Förklaringar av definitionerna av innovativa företag, uppstartsföretag och expanderande företag lades till**. I konsekvensbedömningen klargörs att förordningen om europeisk innovation, efter antagandet av EU:s rekommendation om definitioner av innovativa företag, innovativa uppstartsföretag och innovativa expanderande företag, inte längre innehåller dessa definitioner som en del av förslaget. Samtidigt förklaras att kostnader och nytta, i enlighet med riktlinjerna för bättre lagstiftning, uppskattas utifrån den population som påverkas ekonomiskt (särskilt innovativa företag) snarare än utifrån alla lagligen kvalificerade enheter. Skillnaden klargörs mellan lagligen kvalificerade och ekonomiskt påverkade företag och det förklaras mer ingående hur antalet berörda enheter uppskattades.
- **Kvantitativa uppskattningar lades till.** Konsekvensbedömningen bidrog med ytterligare kostnads- och nyttoanalyser så att alla åtgärder omfattade både standardkostnadsmodellen och elasticitetsbaserade kvantitativa uppskattningar av kostnader och nytta. Den redovisade i synnerhet de ekonomiska riskrelaterade kostnaderna för upphandlingsåtgärder, förfinade uppskattningarna för värdering av immateriella rättigheter och inkluderade särskilda avsnitt med mer ingående förklaringar av de antaganden som låg till grund för varje uppskattning.
- **Definitionerna av och principerna för regulatoriska sandlådor togs bort** från tillämpningsområdet för förordningen om europeisk innovation och flyttades till ett förslag till rådets rekommendation om regulatoriska sandlådor.

Nämndens yttrande samt den slutliga konsekvensbedömningen och sammanfattningen av den offentliggörs tillsammans med detta förslag.

Kommissionen gjorde konsekvensbedömningen på nivån för enskilda åtgärder, och upp till fyra varianter beaktades för varje åtgärd som möjliga politiska alternativ. Detta tillvägagångssätt gjorde det möjligt att identifiera den lämpligaste insatsen för varje specifikt problemområde.

Slutligen definieras det rekommenderade politiska alternativet för förordningen om europeisk innovation som ett sammansatt paket som kombinerar de mest effektiva varianterna av var och en av de nio åtgärder som bedöms. För varje åtgärd är den valda varianten den som fungerar bäst när det gäller effektivitet, ändamålsenlighet, samstämmighet och proportionalitet. Det rekommenderade alternativet återspeglar därför en konsekvent kombination av de bästa delarna av alla åtgärder, snarare än ett enda fördefinierat politiskt paket.

Det **rekommenderade alternativet** består av följande åtgärder:

Första åtgärden: Inrättande, genom Europeiska unionens immaterialrättsmyndighet (EUIPO), av ett kompetenscentrum för finansiering med immateriella rättigheter som säkerhet samt utveckling av en unionsomfattande ram för värdering av immateriella rättigheter och en digital marknadsplats. Denna åtgärd förväntas öka överföringen och licensieringen av immateriella rättigheter och förbättra innovatörernas förmåga att locka till sig finansiering med immateriella rättigheter som säkerhet. Den skulle medföra administrativa kostnader för EUIPO som uppskattas till cirka 712 000 euro och anpassningskostnader för samma myndighet på cirka 2,5 miljoner euro, som kommer att täckas av myndighetens egna medel utan något bidrag från unionens budget. Samtidigt förväntas denna åtgärd generera **administrativa kostnadsbesparingar för företag på cirka 35 miljoner euro**. Det uppskattas också att åtgärden kommer att generera **ytterligare riskkapital med immateriella rättigheter som säkerhet och debiteringar på 10,2 miljarder euro varje år för företag**.

Andra åtgärden: Införande av ett harmoniserat förfarande för FoU-upphandling och för gemensam FoU-upphandling över gränserna. Denna åtgärd förväntas generera **1 miljard euro per år i kostnadsbesparingar för berörda offentliga upphandlare** och **ytterligare 25,92 miljarder euro i företagsvinster varje år**.

Tredje åtgärden: Fastställande av en unionspreferens för FoU-upphandling med undantagsklausuler som möjliggör upphandling från leverantörer som inte omfattas om det inte finns något lämpligt alternativ från leverantörer som omfattas, eller om kostnadsskillnaderna mellan de leverantörer som omfattas och inte omfattas är oproportionerliga[9]. Denna åtgärd förväntas **stärka unionens öppna strategiska oberoende**, särskilt när det gäller kritisk teknik och strategisk infrastruktur, genom att minska beroenderiskerna och stödja utvecklingen av unionsbaserade leveranskedjor. Undantagsklausulerna förväntas också **minimera de negativa makroekonomiska effekterna av unionspreferensen**, som uppskattas till omkring 464 miljoner euro.

Kombinationen av åtgärder säkerställer konsekvens under innovationens livscykel och åtgärdar hinder på både utbuds- och efterfrågesidan. Genom att gemensamt förbättra ramvillkoren, tillgången till resurser och marknadsmöjligheterna maximerar det rekommenderade alternativet effektiviteten hos de individuella åtgärderna och genererar kumulativa effekter utöver deras enskilda effekter. En makroekonomisk simulering med hjälp av ovannämnda uppskattning av kostnader och nytta omvandlades till en sammantagen

[9] Leverantörer som omfattas är här leverantörer från EU-medlemsstater och tredjeländer som har ingått internationella avtal med unionen och där unionen har åtagit sig att öppna upphandlingar av FoU-tjänster för dessa tredjeländer.

ökning av unionens BNP med 0,25–0,42 % under en tioårsperiod i förhållande till ett referensscenario utan förordningen om europeisk innovation, vilket motsvarar upp till 507 000 nya arbetstillfällen i EU under denna tioårsperiod.

3.4. Lagstiftningens ändamålsenlighet och förenkling

Förslaget är i linje med kommissionens förenklingsmål. Genom att införa mer harmoniserade strategier i unionen för genomförande av FoU-upphandlingar och ge Europeiska unionens immaterialrättsmyndighet i uppdrag att inrätta en gemensam ram för värdering av immateriella rättigheter, en unionsomfattande marknadsplats för kommersialisering av immateriella rättigheter och ett kompetenscentrum för finansiering med immateriella rättigheter som säkerhet, minskas upprepade kostnader, informationsasymmetrier samt sök- och transaktionskostnader för innovatörer.

När ny verksamhet införs bygger förslaget på befintliga ramar och processer, vilket begränsar den ytterligare administrativa bördan.

Myndigheter förväntas få begränsade ytterligare anpassningskostnader (45 miljoner euro) på grund av behovet av ökad utbildning för genomförandet av FoU-upphandlingsmetoder och unionspreferensen. Unionens offentliga sektor förväntas få anpassningskostnader (2,4 miljoner euro) för utvecklingen av EU-ramen för värdering av immateriella rättigheter, kompetenscentrumet och matchningsplattformen. Dessa ytterligare administrativa kostnader vägs dock upp av betydande administrativa nettobesparingar.

Företag och offentliga upphandlare förväntas inte få några ytterligare administrativa kostnader, eftersom den föreslagna förordningen inte medför några ytterligare skyldigheter för dem. Tvärtom förväntas företag kunna göra ytterligare administrativa kostnadsbesparingar i form av

- 1 miljard euro per år för offentliga upphandlare som avser genomföra FoU-upphandlingar, till följd av den harmoniserade ramen för FoU-upphandling, inklusive för gemensamma FoU-upphandlingar över gränserna,
- 35 miljoner euro per år för immaterialrättsintensiva företag, på grund av mer harmoniserade metoder för värdering av immateriella rättigheter och enklare licensiering och överföring av immateriella rättigheter via marknadsplatsen för immateriella rättigheter.

Det rekommenderade alternativet förväntas därför totalt sett generera årliga nettobesparingar (administrativa kostnader och anpassningskostnader) på cirka 1,1 miljarder euro från och med det första året, jämfört med referensscenariot, för både offentliga och privata berörda parter. Nettobesparingarna förväntas öka ytterligare under de följande åren, eftersom engångskostnaderna fasas ut och endast återkommande administrativa kostnader kvarstår.

4. GRUNDLÄGGANDE RÄTTIGHETER

Den föreslagna förordningen bygger på icke-diskriminering och främjar transparens och likabehandling. Den förväntas inte i någon större utsträckning påverka de grundläggande rättigheter som skyddas enligt unionsfördragen och stadgan om de grundläggande rättigheterna.

5. BUDGETKONSEKVENSER

Den beräknade inverkan på utgifter och personal för 2028 och därefter läggs till enbart i illustrativt syfte och säger ingenting om nästa fleråriga budgetram. Finansieringskällan och omfattningen av unionens finansiella åtagande för perioden efter 2027 förblir beroende av resultatet av de interinstitutionella förhandlingarna om den fleråriga budgetramen 2028–2034 och ska därefter fastställas genom det årliga budgetförfarandet. Alla anslag och personalanslag från och med 2028 är preliminära. Förslaget får budgetkonsekvenser för kommissionen. Närmare bestämt kommer det att krävas ungefär tre heltidsekvivalenter per år för att genomföra. Budgetkonsekvenserna rör i huvudsak utförandet av det arbete som planeras för att stödja och övervaka genomförandet av förordningen, bland annat att utarbeta delegerade akter och genomförandeakter i enlighet med förordningen. Personalbehov och andra administrativa kostnader ska täckas genom anslag inom generaldirektoratet som redan har avdelats för att förvalta åtgärden i fråga, eller genom en omfördelning av personal inom generaldirektoratet, om så krävs kompletterad med ytterligare resurser som kan tilldelas det förvaltande generaldirektoratet som ett led i det årliga förfarandet för tilldelning av anslag och med hänsyn tagen till begränsningar i fråga om budgetmedel.

6. ÖVRIGA INSLAG

- **Genomförandeplaner samt åtgärder för övervakning, utvärdering och rapportering**

Ej tillämpligt

- **Ingående redogörelse för de specifika bestämmelserna i förslaget**

Förslaget består av tre kapitel och är strukturerat på följande sätt:

Kapitel I innehåller de allmänna bestämmelserna om den föreslagna förordningens syfte och tillämpningsområde och de definitioner som används i den föreslagna förordningen fastställs. Det klargörs att kapitel I i förordningen endast är tillämpligt på upphandling av FoU-tjänster som inte omfattas av tillämpningsområdet för direktiv (EU) 2014/23, direktiv (EU) 2014/24 och direktiv (EU) 2014/25, och det klargörs att kapitel III i förordningen endast är tillämpligt på Europeiska unionens immaterialrättsmyndighet.

Kapitel II innehåller gemensamma bestämmelser för genomförande av förfaranden för FoU-upphandling, inklusive gemensam FoU-upphandling.

I kapitel III anges de uppgifter som genom denna förordning anförtros Europeiska unionens immaterialrättsmyndighet för att inrätta en gemensam ram för värdering av immateriella rättigheter, en unionsomfattande marknadsplats för kommersialisering av immateriella rättigheter och ett kompetenscentrum för att hjälpa innovatörer att få tillgång till finansiering med immateriella rättigheter som säkerhet.

2026/0264 (COD)

Förslag till

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING

om inrättande av en åtgärdsram för att stärka unionens innovationsekosystem och om ändring av förordning (EU) 2017/1001 (förordningen om europeisk innovation)

(Text av betydelse för EES)

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 114,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,

efter översändande av utkastet till lagstiftningsakt till de nationella parlamenten,

med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande[(1)],

med beaktande av Regionkommitténs yttrande[(2)],

i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet, och

av följande skäl:

(1) Viktiga hinder kvarstår som gör att innovationer inte kommer ut på marknaden och att innovativa företag i unionen inte skalar upp. Innovatörer har begränsade möjligheter att introducera innovativa idéer på den unionsomfattande marknaden för offentlig upphandling på grund av avsaknaden av en gemensam rättslig ram för upphandling av forsknings- och utvecklingstjänster (*FoU-upphandling*) och en underutvecklad inre marknad för finansiering med immateriella rättigheter som säkerhet. Nationella åtgärder som syftar till att ta itu med sådana komplexa hinder som överskrider de nationella gränserna är fragmenterade och riskerar att undergräva den inre marknadens funktion. Denna fragmentering skapar hinder för gränsöverskridande handel inom unionen och snedvridningar på den inre marknaden. Det är därför nödvändigt att fastställa harmoniserade åtgärder för att säkerställa en väl fungerande inre marknad.

(2) Europeiska revisionsrätten[10] har uppmanat kommissionen att ta itu med den låga konkurrensnivån för offentlig upphandling i unionen. Med den ökande digitaliseringen av unionens ekonomi och den växande efterfrågan från offentliga upphandlare i unionen på innovativa lösningar som görs i unionen, finns det ett ökat gränsöverskridande intresse från ekonomiska aktörer att delta i FoU-upphandlingar som genomförs av offentliga upphandlare från andra medlemsstater. I

(1) EUT C […], […], s. […].
(2) EUT C […], […], s. […].
10 Särskild rapport 28/2023: *Offentlig upphandling i EU*, Europeiska revisionsrätten, december 2023, https://www.eca.europa.eu/ECAPublications/SR-2023-28/SR-2023-28_SV.pdf.

Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/23/EU[11], 2014/24/EU[12] och 2014/25/EU[13] harmoniseras visserligen de förfaranden för offentlig upphandling som omfattas av deras tillämpningsområde, men förfaranden för upphandlingar som inte omfattas av deras tillämpningsområde styrs för närvarande främst av fragmenterade nationella regler eller är undantagna från nationella regler för offentlig upphandling och omfattas endast av de grundläggande principerna i fördragen såsom de tolkats av Europeiska unionens domstol. Detta gäller merparten av FoU-upphandlingarna, särskilt sådana som inte omfattas av dessa direktivs tillämpningsområde, eftersom de resultat som följer av de upphandlade FoU-tjänsterna inte uteslutande tillfaller den offentliga upphandlaren i dess egen verksamhet, vilket är fallet vid förkommersiell upphandling, eller eftersom de upphandlade FoU-tjänsterna inte helt och hållet betalas av den offentliga upphandlaren[14]. Tillämpningen av dessa principer räcker dock inte i sig själv för att ge offentliga upphandlare tillräcklig klarhet angående rättsläget, åtgärda den gränsöverskridande fragmenteringen i genomförandet av FoU-upphandlingar eller undanröja strukturella hinder för offentliga upphandlare att delta i gemensamma gränsöverskridande FoU-upphandlingar. För FoU-upphandlingar över ett visst värde bör därför gemensamma bestämmelser antas, i syfte att säkerställa att dessa principer får praktisk verkan och att den inre marknaden i förlängningen fungerar väl.

(3) När det gäller förfaranden för FoU-upphandling som inte omfattas av artikel 25 i direktiv 2014/23/EU, artikel 14 i direktiv 2014/24/EU och artikel 32 i direktiv 2014/25/EU bör offentliga upphandlare vara skyldiga att tillämpa bestämmelserna i denna förordning. De särdrag som är utmärkande för försvarsupphandling gör emellertid FoU-upphandling på detta område särskilt känslig och kräver ofta en hög sekretessnivå och större flexibilitet för medlemsstaterna. Offentliga upphandlare bör därför inte vara skyldiga att tillämpa bestämmelserna i denna förordning på FoU-upphandlingar som omfattas av undantagen för FoU-upphandlingar i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/81/EG[15].

(4) Digitaliseringen av förfarandena för FoU-upphandling är avgörande för att den inre marknaden ska fungera väl, eftersom den avsevärt kan minska de administrativa bördorna, öka effektiviteten och förbättra transparensen. Av det skälet bör alla förfaranden för FoU-upphandling som omfattas av denna förordnings tillämpningsområde om möjligt genomföras genom de europeiska

---

11 Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/23/EU av den 26 februari 2014 om tilldelning av koncessioner (EUT L 94, 28.3.2014, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2014/23/oj).

12 Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/24/EU av den 26 februari 2014 om offentlig upphandling och om upphävande av direktiv 2004/18/EG (EUT L 94, 28.3.2014, s. 65, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2014/24/oj).

13 Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/25/EU av den 26 februari 2014 om upphandling av enheter som är verksamma på områdena vatten, energi, transporter och posttjänster och om upphävande av direktiv 2004/17/EG (EUT L 94, 28.3.2014, s. 243, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2014/25/oj).

14 I enlighet med artikel 25 i direktiv 2014/23/EU, artikel 14 i direktiv 2014/24/EU och artikel 32 i direktiv 2014/25/EU är dessa direktiv endast tillämpliga på upphandlingar av FoU-tjänster när resultaten uteslutande tillfaller den offentliga upphandlaren i dess egen verksamhet och den tillhandahållna tjänsten helt och hållet betalas av den offentliga upphandlaren.

15 Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/81/EG av den 13 juli 2009 om samordning av förfarandena vid tilldelning av vissa kontrakt för byggentreprenader, varor och tjänster av upphandlande myndigheter och enheter på försvars-och säkerhetsområdet och om ändring av direktiven 2004/17/EG och 2004/18/EG (Text av betydelse för EES) (EUT L 216, 20.8.2009, s. 76, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/81/oj).

företagsplånböckerna eller på annat elektroniskt sätt som är kompatibelt med de europeiska företagsplånböckerna.

(5) För att förbättra tillgången till affärsmöjligheter vid FoU-upphandling och öka konkurrensen vid tilldelning av offentliga FoU-kontrakt bör deltagandet av grupper av ekonomiska aktörer underlättas ytterligare. Detta är särskilt viktigt för små och medelstora företag, innovativa uppstartsföretag och innovativa expanderande företag, som ofta har svårt att få tillträde till större FoU-upphandlingar. Reglerna för deltagande av grupper av ekonomiska aktörer och användningen av kombinerad kapacitet bör därför förtydligas och förenklas, samtidigt som det säkerställs att endast krav som är nödvändiga för ett korrekt fullgörande av det offentliga FoU-kontraktet tillämpas.

(6) Att lägga ut delar av ett offentligt FoU-kontrakt på underentreprenad är fortfarande ett praktiskt och kraftfullt verktyg för samarbete mellan ekonomiska aktörer. Bestämmelserna om underentreprenad i denna förordning bör bevara avtalsfriheten och underlätta tillträdet för små och medelstora företag, innovativa uppstartsföretag och innovativa expanderande företag, så att de verkligen kan delta i FoU-upphandlingar och därmed sammanhängande leveranskedjor. Att lägga ut ett helt offentligt FoU-kontrakt på underentreprenad bör dock inte vara tillåtet enligt denna förordning, framför allt för att undvika att underentreprenader missbrukas, särskilt i sektorer som kan vara mer sårbara för arbetskraftsexploatering till följd av kostnadstryck och komplexa underleverantörskedjor. Om en viss insatsvara, komponent eller tjänst som är väsentlig för fullgörandet av FoU i allmänhetens intresse endast finns att tillgå hos en ekonomisk aktör som är etablerad i ett land som inte har tillträde till FoU-upphandlingen, bör den offentliga upphandlaren kunna tillåta användning av denna insatsvara, komponent eller tjänst, även genom underentreprenad.

(7) Om inte marknaden undersöks riskerar offentliga upphandlare att inleda förfaranden för FoU-upphandling på grundval av anbudsspecifikationer som inte är tillräckligt anpassade till marknadsaktörernas faktiska kapacitet, som gynnar etablerade lösningar eller som inte ger tillräckligt utrymme för innovativa lösningar. Gemensamma bestämmelser bör därför fastställas för att säkerställa att preliminära marknadsundersökningar genomförs på ett öppet och allmänt tillgängligt sätt som förberedelse inför sådana förfaranden.

(8) Förhandlingar, med möjlighet till förhandlingar i etapper, kan göra det möjligt för offentliga upphandlare att förbättra de upphandlade FoU-tjänsternas och deras avsedda resultats kvalitet, effektivitet och övergripande värde, särskilt när föremålet kräver anpassning av upphandlingsdokumenten till operativa behov och innovationsbehov eller avvägning av andra strategiska aspekter. En sådan frivillig flexibilitet bör erbjudas offentliga upphandlare så att de kan besluta att lämna vissa delar av upphandlingsdokumenten öppna för förhandling, inbegripet betalningsplanen eller tvistlösningsmekanismen, varigenom ett av de största hindren för små och medelstora företags deltagande i offentlig upphandling undanröjs.

(9) I enlighet med internationella och unionsrättsliga bestämmelser om offentlig upphandling kan FoU-upphandling, inklusive förkommersiell upphandling, omfatta begränsad produktion och leverans av prototyper eller första produkter, tjänster eller byggnadsverk i syfte att införliva resultaten av fälttester och för att visa att produkten, tjänsten eller byggnadsverket lämpar sig för produktion eller leverans i stora kvantiteter med godtagbar kvalitet, och offentliga upphandlare kan få äganderätt till

denna begränsade uppsättning av prototyper eller första produkter, tjänster eller byggnadsverk som utvecklats på den offentliga upphandlarens begäran under och för just detta offentliga kontrakt för FoU-tjänster. Under en upphandling av FoU-tjänster kan offentliga upphandlare inte få äganderätt till prototyper av första produkter, tjänster eller byggnadsverk som inte har utvecklats på deras begäran eller som har utvecklats för andra kontrakt. För att säkerställa transparens för ekonomiska aktörer bör gemensamma bestämmelser säkerställa att offentliga upphandlare i en FoU-upphandlings upphandlingsdokument anger om de inkluderar möjligheten att erhålla äganderätten till denna begränsade uppsättning av utvecklade prototyper eller första produkter, tjänster eller byggnadsverk.

(10) För vissa varor, tjänster eller byggnadsverk som måste upphandlas efter en FoU-upphandling för att skydda unionens eller dess medlemsstaters säkerhetsintressen eller intressen avseende allmän säkerhet, inbegripet för att säkerställa leveranser av kritisk teknik, bör offentliga upphandlare, när de inleder en FoU-upphandling, kunna säkerställa att de genom ett separat upphandlingsförfarande kommer att kunna köpa nödvändiga mängder av de varor, tjänster eller byggnadsverk som FoU-upphandlingen resulterar i. Gemensamma bestämmelser bör därför göra det möjligt för offentliga upphandlare att i de offentliga FoU-kontrakten inkludera bestämmelser som ger dem en förtursrätt att köpa en fördefinierad volym eller ett fördefinierat värde av sådana varor, tjänster eller byggnadsverk innan dessa erbjuds andra potentiella köpare. En inkludering av en förtursrätt att köpa i offentliga FoU-kontrakt ger inte offentliga upphandlare rätt att gynna entreprenörer som deltagit i FoU-upphandlingen i samband med senare inköp av dessa varor, tjänster eller byggnadsverk. Alla sådana inköp måste genomföras i enlighet med tillämpliga unionsbestämmelser om offentlig upphandling.

(11) Såsom klargörs i domstolens rättspraxis omfattar de rättigheter som följer av unionens lagstiftning om offentlig upphandling inte ekonomiska aktörer med ursprung i tredjeländer med vilka unionen inte har ingått handelsavtal som öppnar dess marknad för offentlig upphandling. För att säkerställa en faktisk tillämpning av denna rättspraxis och stärka unionens strategiska oberoende bör gemensamma bestämmelser antas som gör att tillträdet till FoU-upphandlingar i allmänhet endast öppnas för ekonomiska aktörer med ursprung i tredjeländer med vilka unionen har ingått handelsavtal som öppnar marknaden för FoU-upphandlingar. Om detta skulle leda till brist på anbud eller oproportionerliga kostnader bör offentliga upphandlare tillåtas att öppna FoU-upphandlingar även för ekonomiska aktörer med ursprung i tredjeländer med vilka unionen har ingått internationella avtal som öppnar dess marknad för offentlig upphandling utan åtaganden om att öppna dess marknad för FoU-upphandlingar. Om kandidatländer har ingått avtal med unionen om tillträde till offentlig upphandling, bör ekonomiska aktörer med ursprung i dessa länder betraktas som ekonomiska aktörer som omfattas av artikel 11.4 i denna förordning, i enlighet med villkoren i det relevanta avtalet. Detta tillvägagångssätt återspeglar utvidgningsperspektivet och den gradvisa integrationen av kandidatländer på unionens inre marknad och syftar till att stödja en närmare ekonomisk integration, uppmuntra till anpassning av lagstiftningen och stärka tillämpningen av unionens regler och normer i dess omedelbara grannskap. Om det är motiverat med hänsyn till unionens eller dess medlemsstaters säkerhetsintressen och intressen avseende allmän säkerhet, bör offentliga upphandlare ytterligare kunna begränsa tillträdet till FoU-upphandlingar till ekonomiska aktörer som har sitt ursprung i medlemsstaterna och som inte kontrolleras av ett tredjeland. Om ett förfarande för FoU-upphandling stöds av unionen inom ramen för unionsprogram och unionsinstrument, inbegripet pilotprojekt eller förberedande åtgärder, bör det klargöras att offentliga upphandlare måste

säkerställa att villkoren för unionens stöd uppfylls även i de fall då dessa villkor kompletterar eller avviker från bestämmelser som fastställs i denna förordning.

(12) Tydliga och enhetliga regler för fastställande av ursprung är nödvändiga för att säkerställa en effektiv och konsekvent tillämpning av bestämmelserna om internationell täckning och tillträde till FoU-upphandling i alla förfaranden för FoU-upphandling. Genom denna förordning bör det därför införas bestämmelser avseende ursprung för tillämpningen av de bestämmelser om tillträde till förfaranden för FoU-upphandling som fastställs i densamma.

(13) Ekonomiska aktörer bör uteslutas från deltagande i förfaranden för FoU-upphandling om de genom slutgiltig dom har dömts för allvarliga brott som fastställs i unionslagstiftningen. Självsaneringsåtgärder bör inte tillåtas då det föreligger obligatoriska uteslutningsskäl. När det gäller valfria uteslutningsskäl, som är avhängiga de ekonomiska aktörernas tillförlitlighet, bör dessa aktörer emellertid kunna visa att de är tillförlitliga genom självsaneringsåtgärder. I detta sammanhang bör vederbörlig hänsyn tas till allt samarbete med de utredande myndigheterna som syftar till att reda ut relevanta sakförhållanden och omständigheter. Medlemsstaterna bör inte lägga till andra skäl för uteslutning på grundval av kriterier som rör anbudsgivarens yrkessituation. Detta bör dock inte hindra medlemsstaterna från att lägga till andra legitima skäl för uteslutning, t.ex. skäl som syftar till att förebygga eller hantera hot mot den nationella säkerheten.

(14) För att säkerställa lika möjligheter för alla ekonomiska aktörer i unionen är det nödvändigt att fastställa gemensamma bestämmelser enligt vilka offentliga upphandlare inte får använda skäl för uteslutning, urvalskriterier och krav på finansiella garantier i förfaranden för FoU-upphandling som inte står i proportion till det offentliga FoU-kontraktets omfattning och karaktär. Om obligatoriska uteslutningsskäl krävs bör användningen av urvalskriterier och krav på finansiella garantier förbli valfri, och bör inte användas om det inte är nödvändigt för att säkerställa goda resultat för FoU-upphandlingen. Offentliga upphandlare bör inte kräva tidigare erfarenhet av offentliga FoU-kontrakt, såvida inte detta är strikt motiverat av de berörda FoU-tjänsternas karaktär, och de offentliga upphandlarna bör också undvika att ställa orimliga administrativa och finansiella krav som i onödan kan frånta innovativa företag möjligheter kopplade till FoU-upphandlingar. Om det är nödvändigt med minimikrav på en viss ekonomisk kapacitet bör innovativa uppstartsföretag eller innovativa expanderande företag som saknar omsättningshistorik eller redovisningar, men som är tekniskt och ekonomisk bärkraftiga, eftersom de besitter andra ekonomiska resurser såsom riskkapitalinvesteringar eller värdefulla immateriella tillgångar, inte diskvalificeras. När finansiella garantier behövs bör de sänkas för innovativa uppstartsföretag, innovativa expanderande företag och små och medelstora företag, och offentliga upphandlare bör i tid minska eller frigöra finansiella garantier när de inte längre är motiverade.

(15) För att säkerställa att innovation bidrar till att förbättra kvaliteten på de offentliga tjänsterna och stärka det strategiska oberoendet bör offentliga upphandlare vid FoU-upphandling tillämpa tilldelningskriterier och kriterier för övervakning av kontraktets fullgörande som är inriktade på anbudets inverkan på kvalitet och innovation och inte bara på priset. Gemensamma bestämmelser bör därför fastställas om hur sådana kriterier bör formuleras så att hänsyn tas till anbudets mervärde för den inre marknaden. Offentliga FoU-kontrakt bör tilldelas på grundval av det bästa förhållandet mellan pris och kvalitet. Denna förordning bör därför innehålla bestämmelser om en

minimiviktning på 50 % för kvalitetskriterier och en minimiviktning på 15 % för innovationsrelaterade tilldelningskriterier i tilldelningsfasen.

(16) Alltför detaljerade krav bidrar ofta till att i onödan minska de ekonomiska aktörernas deltagande och kan hämma innovationen. För att främja konkurrenspräglade marknader för FoU-upphandling bör egenskaperna hos de FoU-tjänster som är föremål för FoU-upphandlingen utarbetas genom att funktionskrav och vid behov prestandakrav ges prioritet istället för att föreskrivande krav utformas. Detta kan inbegripa angivelse av vilka funktioner testningen minst bör ha, till exempel antingen belastningstestning eller stresstestning, varken belastningstestning eller stresstestning eller både belastningstestning och stresstestning. Det kan också omfatta vilken prestanda som de avsedda resultaten av testningen ska ha, till exempel den noggrannhetsnivå som krävs för de testdata som tas fram vid testningen.

(17) Att låta entreprenörer behålla äganderätten till sina immateriella rättigheter lockar fler anbud av bättre kvalitet till FoU-upphandlingarna och besparar offentliga upphandlarna kostnader för registrering, underhåll och rättstvister rörande immateriella rättigheter. Det gör det också möjligt för entreprenörer att kommersialisera sina FoU-resultat och sälja utvecklade produkter och tjänster till marknaden genom stordriftsfördelar. Det bör stå offentliga upphandlare fortsatt fritt att bedriva verksamhet och förhindra inlåsning av leverantörer genom att erhålla lämpliga rättigheter att använda FoU-resultaten för egen och sina övriga entreprenörers räkning. Om entreprenörer inte kommersialiserar FoU-resultat eller missbrukar FoU-resultat i strid med allmänintresset bör offentliga upphandlare kunna licensiera eller överföra entreprenörernas FoU-resultat. Detta bör dock bara ske i enlighet med tillämplig nationell rätt och unionsrätt och andra internationella skyldigheter i fråga om immateriella rättigheter så att entreprenörer inte fråntas sina immateriella rättigheter på ett otillbörligt sätt. Gemensamma bestämmelser bör därför fastställas för att vid FoU-upphandling uppmuntra till delning av de risker och fördelar som följer av resultaten och de immateriella rättigheterna mellan offentliga upphandlare och entreprenörer på marknadsvillkor. FoU-upphandlingar som inte är förkommersiella upphandlingar bör kunna avvika från delning av risker och fördelar på marknadsvillkor genom att göra det möjligt för offentliga upphandlare att förvärva äganderätten till immateriella rättigheter som genererats av entreprenörer, i vederbörligen motiverade fall av övervägande allmänintresse.

(18) Det är nödvändigt att klargöra vissa aspekter som rör fullgörande av kontrakt som har en nära koppling till själva förfarandet för FoU-upphandling, inklusive betalningar, uppsägning av kontrakt och ändringar av kontrakt. Det är viktigt med punktliga betalningar och en lämplig användning av förskottsbetalningar för att i så liten utsträckning som möjligt negativt inverka på likviditeten och försvåra de ekonomiska aktörernas ekonomiska förvaltning. Skyldigheter att säga upp pågående kontrakt bör fastställas för att förhindra överträdelser av fördragsförpliktelser eller skäl för uteslutning. Utöver att fortsätta låta offentliga upphandlare ändra offentliga FoU-kontrakt i situationer som förutsetts från början, bör det klargöras hur offentliga FoU-kontrakt kan ändras vid oförutsedda omständigheter. Dessa bestämmelser bör möjliggöra en bättre tillämpning i situationer som motiverar en ändring utan inledande av att ett nytt förfarande för FoU-upphandling. Värdet av ändringarna jämfört med det ursprungliga offentliga FoU-kontraktet bör dock endast betraktas som ett tröskelvärde för offentliggörande i förväg och en eventuell granskning för att bekämpa möjligt missbruk.

(19) Det är nödvändigt att skapa rättssäkerhet när det gäller hur offentliga upphandlare korrekt kan tillämpa värdeoptimering vid FoU-upphandling, eftersom detta ger upphov till betydande kostnadsbesparingar och kvalitetsförbättringar för offentliga upphandlare[16] tack vare möjligheten att ändra offentliga FoU-kontrakt och införliva innovationer som uppstår under kontraktets fullgörande. Gemensamma bestämmelser bör därför fastställas för att främja användningen av värdeoptimering vid FoU-upphandling, särskilt i offentliga FoU-kontrakt med högt värde där den potentiella inverkan på kostnads- eller kvalitetsförbättringar är mest betydande.

(20) FoU-upphandling från flera leverantörer underlättar nya aktörers marknadstillträde och gör det möjligt för offentliga upphandlare att minska kostnaderna för FoU och dess avsedda resultat genom att införa konkurrens i utvecklingen (*konkurrensutsatt utveckling*). Det hjälper också offentliga upphandlare att upprätthålla en konkurrensutsatt leveranskedja efter FoU-upphandlingen och minska alltför stora beroenden av enskilda ekonomiska aktörer. Gemensamma bestämmelser för FoU-upphandling från flera leverantörer bör därför fastställas. När det gäller FoU-upphandlingar som inte är förkommersiella upphandlingar bör offentliga upphandlare kunna avvika från tillämpningen av upphandling från flera leverantörer i vederbörligen motiverade fall av övervägande allmänintresse.

(21) Genom att organisera konkurrensutsatt utveckling i faser kan offentliga upphandlare också minska antalet entreprenörer efter varje FoU-fas, vilket sänker FoU- och investeringsriskerna för offentliga upphandlare. En stegvis strategi gör det också möjligt för entreprenörer att expandera sin verksamhet i takt med att kontraktens uppgifter och storlek successivt växer från en FoU-fas till nästa, vilket ytterligare underlättar mindre företags och nya aktörers marknadstillträde. En stegvis strategi kan också bidra till att förbättra stödet till industriell forskning och experimentell utveckling i syfte att överbrygga den kvarstående klyftan mellan vetenskaplig excellens och industriell utbyggnad i unionen. Gemensamma bestämmelser för konkurrensutsatt utveckling i faser vid FoU-upphandling bör därför fastställas. När det gäller FoU-upphandlingar som inte är förkommersiella upphandling bör offentliga upphandlare kunna avvika från tillämpningen av konkurrensutsatt utveckling i faser i vederbörligen motiverade fall av övervägande allmänintresse.

(22) Otillräckligt skydd av konfidentiell information och personuppgifter vid FoU-upphandling kan skada entreprenörernas affärstillväxt, offentliga tjänsters säkerhet och grundläggande rättigheterna för tredje parter som deltar i FoU-verksamhet. Av det skälet bör varken offentliga upphandlare eller entreprenörer lämna ut konfidentiell information som de fått i samband med en FoU-upphandling. För att säkerställa en konsekvent och hög skyddsnivå för fysiska personer får offentliga upphandlare också begränsa lokaliseringen av och tillgången till personuppgifter som behandlas vid FoU-upphandlingar till unionen, i enlighet med de begränsningar för överföring av personuppgifter utanför unionen som fastställs i Europaparlamentets och rådets

[16] Oberoende expertrapport, *Overcoming legal barriers for the uptake of innovation procurement in the EU*, maj 2026, https://data.europa.eu/doi/10.2777/4586624.

förordning (EU) 2016/679 [17] och Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/58/EG [18].

(23) Säkerhetsöverväganden och överväganden avseende allmän säkerhet kan uppstå i en rad olika förfaranden för FoU-upphandling, även utanför försvars- och säkerhetssektorn. Gemensamma bestämmelser bör fastställas för offentliga upphandlare om bedömning och hantering av sådana risker vid utformning och genomförande av förfaranden för FoU-upphandling och vid fullgörande av kontrakt.

(24) Det finns ett ökat intresse från offentliga upphandlare i olika medlemsstater för samarbete i samband med att de organiserar sina förfaranden för FoU-upphandling. Gemensamma bestämmelser för gemensam upphandling bör därför fastställas för att övervinna de hinder som offentliga upphandlare möter i dag till följd av fragmenterade nationella bestämmelser för organisering av FoU-upphandling i samverkan med varandra, antingen genom inköpscentraler eller genom gemensam upphandling, även över gränserna. Det finns också ett ökat intresse hos offentliga upphandlare i medlemsstaterna för samarbete med unionsenheter kring FoU-upphandling. Eftersom många av de nya bestämmelserna i denna förordning också är användbara för unionsenheterna, men unionsenheterna inte omfattas av denna förordning, kommer framtida översyner av EU:s budgetförordning att syfta till att förbättra de bestämmelser som gör det möjligt för unionens institutioner, organ eller byråer att genomföra FoU-upphandling, inbegripet förkommersiell upphandling, för egen del, tillsammans med eller på uppdrag av andra unionsenheter och tillsammans med eller på uppdrag av offentliga upphandlare i medlemsstaterna.

(25) Ekonomiska aktörer har svårt att utnyttja immateriella tillgångar för att erhålla tillväxtfinansiering på grund av avsaknaden av konsekventa och tillförlitliga metoder för värdering av immateriella tillgångar, strukturerade andrahandsmarknader för immateriella tillgångar och kunskap om finansiering med immateriella rättigheter som säkerhet. Ett kompetenscentrum för att stödja finansiering med immateriella rättigheter som säkerhet och kommersialisering av immateriella rättigheter bör därför inrättas inom Europeiska unionens immaterialrättsmyndighet (*immaterialrättsmyndigheten*) för att utveckla en frivillig unionsram för värdering och redovisning av immateriella rättigheter, för att inrätta och upprätthålla en unionsomfattande, flerspråkig, digital matchningsplattform[19] som underlättar transparenta och effektiva transaktioner av immateriella rättigheter mellan investerare och innehavare av immateriella rättigheter, och för att stödja finanssektorn i utformningen och genomförandet av finansiella instrument som är skräddarsydda för immateriella tillgångar genom rådgivningsstöd, hjälpcentralstjänster och kompetensutvecklingsprogram. Tillgången till de tjänster som kompetenscentrumet tillhandahåller bör vara frivillig. Kompetenscentrumet bör om möjligt använda sig av europeiska företagsplånböcker och göra det möjligt för ekonomiska aktörer att samverka helt digitalt, säkert och effektivt med hjälp av de

---

17 Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning) (EUT L 119, 4.5.2016, s. 1, https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2016/679/oj/eng).

18 Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/58/EG av den 12 juli 2002 om behandling av personuppgifter och integritetsskydd inom sektorn för elektronisk kommunikation (direktiv om integritet och elektronisk kommunikation) (EGT L 201, 31.7.2002, s. 37, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2002/58/oj).

19 Beslut om strategier för it-utveckling och it-upphandling måste godkännas på förhand av Europeiska kommissionens styrelse för informationsteknik och cybersäkerhet.

europeiska företagsplånböckerna, eller på andra elektroniska sätt som uppfyller kraven i denna förordning och som bör vara kompatibla med de europeiska företagsplånböckerna, för att på så sätt möjliggöra helt digitala förfaranden.

(26) Immaterialrättsmyndigheten bör kunna ta ut avgifter för särskilda tjänster som tillhandahålls enskilda användare genom kompetenscentrumet, i enlighet med artikel 178 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/1001[20]. Dessa avgifter bör vara transparenta, icke-diskriminerande och begränsade till kostnaden för den tjänst som tillhandahålls. Vissa tjänster, inbegripet tillgång till den frivilliga värderingsramen, grundläggande tillgång till den digitala matchningsplattformen och hjälpcentralen på unionsnivå, bör vara kostnadsfria.

(27) En effektiv användning av unionens frivilliga värderingsram kräver bedömningar av kvalificerade, oberoende och tillförlitliga yrkesutövare. Immaterialrättsmyndigheten bör därför inrätta och förvalta ett unionscertifieringssystem för värderingsmän för immateriella tillgångar.

(28) Bristen på tillgänglig och enhetlig information i unionen om transaktioner där immateriella rättigheter används som säkerhet står i vägen för evidensbaserat beslutsfattande och en utveckling av nya finansiella lösningar. I detta syfte bör immaterialrättsmyndigheten, genom kompetenscentrumet, samarbeta med medlemsstaterna och relevanta offentliga och privata intressenter för att samla in och analysera unionsomfattande uppgifter om transaktioner med immateriella rättigheter som säkerhet, samtidigt som lämpliga skyddsåtgärder säkerställs för företagshemligheter och personuppgifter.

(29) De uppgifter som immaterialrättsmyndigheten tilldelas genom denna förordning bör återspeglas i ett separat avsnitt i dess fleråriga strategiska program och årliga arbetsprogram med angivande av relevanta mål, verksamheter, förväntade resultat, prestationsindikatorer och beräknade resurser. Den årliga verksamhetsrapporten bör innehålla en motsvarande bedömning av genomförandet, använda resurser och intäkter från avgifter.

(30) Immaterialrättsmyndigheten inrättas genom förordning (EU) 2017/1001 och där anges också dess uppgifter. Den förordningen bör därför ändras för att återspegla de nya uppgifter som anförtros myndigheten.

(31) Med hänsyn till den tekniska utvecklingen och i syfte att upprätthålla en effektiv åtgärdsram för att stärka innovationsekosystemet på unionsnivå bör befogenheten att anta akter i enlighet med artikel 290 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt delegeras till kommissionen när det gäller komplettering av denna förordning genom uteslutning av anbud med ursprung i ett tredjeland som har underlåtit att ge nationell behandling med avseende på ekonomiska aktörer från unionen vid FoU-upphandling i strid med sina åtaganden rörande offentlig upphandling i ett internationellt avtal med unionen, när det gäller ändring av förteckningen över fall där offentliga upphandlare kan besluta att inte tillämpa delning av risker och fördelar, att inte tillämpa upphandling från flera leverantörer eller att inte tillämpa konkurrensutsatt utveckling i faser, och när det gäller komplettering av denna förordning genom fastställande av obligatoriska tekniska specifikationer, urvalskriterier, tilldelningskriterier eller

[20] Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/1001 av den 14 juni 2017 om EU-varumärken (EUT L 154, 16.6.2017, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2017/1001/oj).

klausuler om fullgörande av kontrakt för att hantera ett identifierat särskilt säkerhetsintresse och intresse avseende allmän säkerhet i unionen för särskilda kategorier av FoU-upphandlingstjänster eller deras avsedda resultat. Det är särskilt viktigt att kommissionen genomför lämpliga samråd under sitt förberedande arbete, inklusive på expertnivå, och att dessa samråd genomförs i enlighet med principerna i det interinstitutionella avtalet om bättre lagstiftning av den 13 april 2026[21]. För att säkerställa lika stor delaktighet i förberedelsen av delegerade akter bör Europaparlamentet och rådet i synnerhet få alla handlingar samtidigt som medlemsstaternas experter, och deras experter bör systematiskt ges tillträde till möten i de av kommissionens expertgrupper som arbetar med förberedelsen av delegerade akter.

(32) För att säkerställa enhetliga villkor för genomförandet av denna förordning bör kommissionen tilldelas genomförandebefogenheter för antagande av tekniska specifikationer för en enhetlig tillämpning av den frivilliga unionsramen för värdering och redovisning av immateriella rättigheter, gemensamma tekniska standarder, interoperabilitetskrav och operativa specifikationer för en digital matchningsplattform samt detaljerade villkor för genomförandet av certifieringssystemet för värderingsmän för immateriella rättigheter. Dessa befogenheter bör utövas i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 182/2011.

(33) Om befogenheten att anta akter i enlighet med artikel 290 i fördraget delegeras till kommissionen enligt denna förordning, är det ytterst viktigt att kommissionen genomför lämpliga samråd, inbegripet på expertnivå, under beredningsarbetet och att dessa samråd genomförs i enlighet med principerna i det interinstitutionella avtalet om bättre lagstiftning av den 13 april 2016. För att säkerställa lika stor delaktighet i förberedelsen av delegerade akter bör Europaparlamentet och rådet i synnerhet få alla handlingar samtidigt som medlemsstaternas experter, och deras experter bör systematiskt ges tillträde till möten i de av kommissionens expertgrupper som arbetar med förberedelsen av delegerade akter.

(34) Eftersom målen för denna förordning inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna utan snarare, på grund av dess omfattning och verkningar, kan uppnås bättre på unionsnivå, kan unionen vidta åtgärder i enlighet med proportionalitetsprincipen i artikel 5 i fördraget om Europeiska unionen. I enlighet med proportionalitetsprincipen i samma artikel går denna förordning dessutom inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå dessa mål.

(35) Denna förordning bör inte påverka tillämpningen av statligt stöd och konkurrensregler, särskilt artiklarna 101, 102 och 107 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt. De åtgärder som föreskrivs i denna förordning bör inte användas för att begränsa eller snedvrida konkurrensen på ett sätt som strider mot fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.

[21] EUT L 123, 12.5.2016, s. 1, http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2016/512/oj.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Kapitel 1
ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

Artikel 1

Innehåll

I denna förordning fastställs gemensamma bestämmelser för upphandling av forsknings- och utvecklingstjänster (*FoU-upphandling*), inklusive en harmoniserad unionsram för gemensam FoU-upphandling.

Ett kompetenscentrum vid Europeiska unionens immaterialrättsmyndighet inrättas också genom denna förordning, genom vilken även uppgifterna för Europeiska unionens immaterialrättsmyndighet fastställs i fråga om finansiering med immateriella rättigheter som säkerhet och kommersialisering av immateriella rättigheter.

Artikel 2

Tillämpningsområde

1. Om inte annat följer av punkt 3 ska kapitel 2 i denna förordning tillämpas på offentliga upphandlares upphandling av forsknings- och utvecklingstjänster vars värde exklusive mervärdesskatt beräknas uppgå till minst det belopp som anges i artikel 4 c i direktiv 2014/24/EU.

2. Genom undantag från punkt 1 och om inte annat följer av punkt 3 ska kapitel 2 i denna förordning tillämpas på upphandling av forsknings- och utvecklingstjänster som genomförs av offentliga upphandlare som är innovationsbyråer, och vars värde exklusive mervärdesskatt beräknas uppgå till minst det belopp som anges i artikel 15 a i direktiv 2014/25/EU, under förutsättning att

   (a) innovationsbyrån agerar med eget mandat och inte bara på uppdrag av en annan offentlig upphandlare,

   (b) upphandlingen av forsknings- och utvecklingstjänster respekterar principerna om öppenhet, icke-diskriminering och likabehandling.

3. Kapitel 2 i denna förordning är inte tillämpligt på

   (a) offentlig upphandling som omfattas av tillämpningsområdet för direktiven 2014/23/EU, 2014/24/EU och 2014/25/EU,

   (b) offentlig upphandling som omfattas av tillämpningsområdet för direktiv 2009/81/EG,

   (c) offentlig upphandling som är undantagen från direktiv 2009/81/EG i enlighet med bestämmelserna i det direktivet.

4. Kapitel 3 är tillämpligt på Europeiska unionens immaterialrättsmyndighet.

Artikel 3

Definitioner

I denna förordning gäller följande definitioner:

(1) *upphandling av forsknings- och utvecklingstjänster (FoU-upphandling)*: upphandling av grundforskning, industriforskning och experimentell utveckling fram till nyutveckling, varvid

(a) nyutveckling av första produkter, tjänster eller byggnadsverk får inbegripa begränsad produktion eller leverans för att också resultaten av fälttester ska bli tillgängliga och för att visa att produkten, tjänsten eller byggnadsverket i fråga lämpar sig för produktion eller leverans i stora kvantiteter med godtagbar kvalitet, men får inte inbegripa produktion eller leverans i stora kvantiteter i syfte att pröva kommersiell gångbarhet eller täcka forsknings- och utvecklingskostnader,

(b) upphandling av forsknings- och utvecklingstjänster får omfatta förvärvande av äganderätt till prototyper eller första produkter, tjänster eller byggnadsverk som utvecklas på den offentliga upphandlarens begäran i samband med och för ett särskilt offentligt FoU-kontrakt, men får inte omfatta kommersiell användning av färdiga produkter, tjänster eller byggnadsverk.

(2) *förkommersiell upphandling*: upphandling av forsknings- och utvecklingstjänster som inbegriper delning av risker och fördelar på marknadsvillkor och konkurrensutsatt utveckling i faser.

(3) *offentlig upphandlare*: en upphandlande myndighet enligt definitionen i artikel 6.1 i direktiv 2014/23/EU, artikel 2.1.1 i direktiv 2014/24/EU, artikel 3.1 i direktiv 2014/25/EU, eller en upphandlande enhet enligt definitionen i artikel 7.1 i direktiv 2014/23/EU och i den mening som avses i artikel 4.1 i direktiv (EU) 2014/25.

(4) *innovationsbyrå*: ett specialiserat organ vars huvudsakliga lagstadgade uppgift är att finansiera eller upphandla forskning och utveckling.

(5) *offentligt FoU-kontrakt*: ett kontrakt som ingås skriftligen mellan en eller flera ekonomiska aktörer och en eller flera offentliga upphandlare och vars föremål är tillhandahållande av forsknings- och utvecklingstjänster som omfattas av denna förordnings tillämpningsområde.

(6) *anbudsgivare*: en ekonomisk aktör som har lämnat ett anbud.

(7) *entreprenör*: en ekonomisk aktör som har tilldelats ett offentligt FoU-kontrakt.

(8) *CPV-koder för forsknings- och utvecklingstjänster*: de koder under huvudgrupp 73 i den gemensamma terminologi vid offentlig upphandling som fastställs i kommissionens förordning (EG) nr 213/2008[22].

(9) *ekonomisk aktör*: varje fysisk eller juridisk person, offentlig enhet eller grupp av sådana personer och/eller enheter, inbegripet tillfälliga företagssammanslutningar, som erbjuder sig att utföra ett eller flera bygg- och anläggningsarbeten, leverera varor eller tillhandahålla tjänster på marknaden.

(10) *upphandlingsdokument*: alla dokument som utarbetas av den offentliga upphandlaren eller som den offentliga upphandlaren hänvisar till för att beskriva eller fastställa innehållet i upphandlingen eller förfarandet, inbegripet meddelanden om

[22] Kommissionens förordning (EG) nr 213/2008 av den 28 november 2007 om ändring av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 2195/2002 om en gemensam terminologi vid offentlig upphandling (CPV) samt av Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/17/EG respektive 2004/18/EG om förfaranden vid offentlig upphandling, när det gäller revidering av CPV (EUT L 74, 15.3.2008, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2008/213/oj).

upphandling, förhandsmeddelanden som används som anbudsinfordran, tekniska specifikationer, det beskrivande dokumentet, förslag till kontraktsvillkor, format för de handlingar som anbudsgivare ska lämna in, upplysningar om allmänt tillämpliga skyldigheter samt eventuella kompletterande dokument.

(11) *upphandling från flera leverantörer*: en FoU-upphandling där en eller flera offentliga upphandlare tilldelar flera offentliga FoU-kontrakt parallellt till flera ekonomiska aktörer och ger dem i uppdrag att utföra identiska eller nästan identiska FoU-tjänster parallellt.

(12) *mindre formfel eller oegentlighet i ett anbud*: ett objektivt identifierbart fel i ett anbud som är av rent formell karaktär och inte rör en väsentlig del av anbudet, vars korrigering eller förtydligande inte medför någon ändring av anbudet, inte innebär att ett nytt anbud måste lämnas in och inte snedvrider konkurrensen eller bryter mot principerna om likabehandling och öppenhet.

(13) *innovation*: införande av en ny eller avsevärt förbättrad produkt, en ny eller avsevärt förbättrad tjänst, ett nytt eller avsevärt förbättrat byggnadsverk eller en ny eller avsevärt förbättrad process, marknadsföringsmetod eller organisationsmetod i affärsmetoder, arbetsplatsorganisationer eller yttre förbindelser.

(14) *små och medelstora företag*: mikroföretag samt små och medelstora företag enligt definitionen i bilagan till kommissionens rekommendation 2003/361/EG[23].

(15) *innovativt uppstartsföretag*: vid tillämpning av denna förordning och utan att göra denna definition bindande i andra sammanhang, ett företag som uppfyller kriterierna för ett innovativt uppstartsföretag enligt punkt 3 i bilagan till kommissionens rekommendation (EU) 2026/720[24].

(16) *innovativt expanderande företag*: vid tillämpning av denna förordning och utan att göra denna definition bindande för andra ändamål, ett företag som uppfyller kriterierna för ett innovativt expanderande företag enligt punkt 4 i bilagan till kommissionens rekommendation (EU) 2026/720.

(17) *innovativt företag*: vid tillämpning av denna förordning och utan att göra denna definition bindande för andra ändamål, ett företag som uppfyller kriterierna för ett innovativt företag enligt punkt 2.1 i bilagan till kommissionens rekommendation (EU) 2026/720.

(18) *nödsituation*: en plötslig, oväntad och allvarlig störning i ekonomiska verksamheter, såsom brist på kritiska produkter, byggnadsverk eller tjänster, extrem prisvolatilitet eller störningar i leveranskedjan som kräver omedelbara åtgärder för att förhindra ytterligare skada för ekonomin, företagen eller konsumenterna i unionen.

(19) *funktionskrav*: ett krav som beskriver de funktioner som ska utföras, men som inte föreskriver genom vilka specifika tekniska medel, konstruktioner, lösningar eller metoder dessa funktioner ska uppnås.

(20) *prestandakrav*: ett krav som definierar den prestanda eller de resultat som ska uppnås, inklusive kriterier för kontroll av regelefterlevnad, men som inte föreskriver

---

[23] Kommissionens rekommendation av den 6 maj 2003 om definitionen av mikroföretag samt små och medelstora företag (EUT L 124, 20.5.2003, s. 36, ELI: http://data.europa.eu/eli/reco/2003/361/oj).

[24] Kommissionens rekommendation (EU) 2026/720 av den 18 mars 2026 om definitionen av innovativa företag, innovativa uppstartsföretag och innovativa expanderande företag (EUT L, 2026/720, 24.3.2026, ELI: http://data.europa.eu/eli/reco/2026/720/oj).

genom vilka specifika tekniska medel, konstruktioner, lösningar eller metoder dessa resultat ska uppnås.

(21) *konstruktionskrav*: ett krav som i detalj definierar tekniska egenskaper som avgör hur de produkter, tjänster eller byggnadsverk som utvecklas på den offentliga upphandlarens begäran i samband med och för ett särskilt offentligt FoU-kontrakt ska konstrueras, inklusive när det gäller material, dimensioner och lösningar, metoder eller processer som ska användas.

(22) *resultat*: alla konkreta eller immateriella resultat av forskning, utveckling och innovation, t.ex. data, kunskap eller know-how, oberoende av form eller typ, oavsett om de kan skyddas eller ej, samt alla rättigheter som är knutna till dessa resultat, inbegripet immateriella rättigheter, som genereras, helt eller delvis, genom verksamhet som utförs inom ramen för det offentliga FoU-kontraktet.

(23) *värdeoptimering*: en metod som offentliga upphandlare använder för att kräva eller tillåta att entreprenörer bedriver innovation under fullgörandet av det offentliga FoU-kontrakt i syfte att för den offentliga upphandlaren skapa ett mervärde som medför en förbättring när det gäller prestanda, kvalitet, kostnader och egenskaper avseende de tilldelade forsknings- och utvecklingstjänsterna och eventuella prototyper, första produkter, tjänster eller byggnadsverk som utvecklas i samband med och för ett särskilt offentligt FoU-kontrakt, och att eventuella överenskomna besparingar som uppstår delas mellan den offentliga upphandlaren och entreprenören.

(24) *ändringsförslag kopplat till värdeoptimering*: ett förslag som entreprenörer lämnar in under fullgörandet av det offentliga FoU-kontraktet för att förbättra de tilldelade forsknings- och utvecklingstjänsterna och eventuella prototyper, första varor, tjänster eller byggnadsverk som utvecklas i samband med och för ett särskilt offentligt FoU-kontrakt eller för att ersätta dessa forsknings- och utvecklingstjänster eller prototyper, första varor, tjänster eller byggnadsverk med andra som integrerar tekniska landvinningar eller innovationer, och som kan innebära att en ny konsortiepartner eller underleverantör ersätts eller läggs till.

(25) *klausul om värdeoptimering*: en kontraktsklausul i ett offentligt FoU-kontrakt som definierar upphandlarens, entreprenörernas och underleverantörernas rättigheter och skyldigheter i fråga om hur värdeoptimering ska tillämpas enligt det kontraktet.

(26) *kritisk teknik*: teknik inom de kritiska teknikområden som förtecknas i bilagan till kommissionens rekommendation (EU) 2023/2113[25].

(27) *kritiskt råmaterial*: ett råmaterial som förtecknas i bilaga II till Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1252[26].

(28) *offentliga och privata aktörer på finans- och försäkringsområdet*: myndigheter, organ inom den offentliga sektorn, offentliga företag och andra fysiska eller juridiska personer som är verksamma inom tillhandahållande, finansiering, reglering, tillsyn

[25] Kommissionens rekommendation (EU) 2023/2113 av den 3 oktober 2023 om kritisk teknik för EU:s ekonomiska säkerhet för vidare riskbedömning med medlemsstaterna (EUT L, 2023/2113, 11.10.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/reco/2023/2113/oj).

[26] Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1252 av den 11 april 2024 om inrättande av en ram för säkerställande av trygg och hållbar försörjning av kritiska råmaterial och om ändring av förordningarna (EU) nr 168/2013, (EU) 2018/858, (EU) 2018/1724 och (EU) 2019/1020 (EUT L, 2024/1252, 3.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1252/oj).

eller förmedling av finansiella tjänster, enligt definitionen i artikel 2.12 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/83/EU[27].

Kapitel 2
UPPHANDLING AV FORSKNINGS- OCH UTVECKLINGSTJÄNSTER

AVSNITT 1
FÖRFARANDE FÖR FOU-UPPHANDLING OCH FULLGÖRANDE AV KONTRAKT

Artikel 4

Allmänna principer

1. Offentliga upphandlare ska genomföra FoU-upphandling i enlighet med bestämmelserna i denna förordning. Offentliga upphandlare och ekonomiska aktörer får inte kringgå eller försöka kringgå de skyldigheter som fastställs i denna förordning.

2. Offentliga upphandlare ska behandla ekonomiska aktörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt förfara på ett öppet och proportionerligt sätt. FoU-upphandlingen får inte utformas i syfte att undanta den från tillämpningsområdet för denna förordning eller att på ett konstgjort sätt begränsa konkurrensen. Konkurrensen ska anses begränsad på ett konstgjort sätt om FoU-upphandlingen utformas i syfte att på ett otillbörligt sätt gynna eller missgynna vissa ekonomiska aktörer.

3. Offentliga upphandlare får upprätta upphandlingsdokument och genomföra FoU-upphandling, inbegripet marknadsundersökningar, förfaranden för kontraktstilldelning och verksamhet rörande kontraktets fullgörande, på något av unionens officiella språk, och de får tillåta ekonomiska aktörer att lämna synpunkter på marknadsundersökningar, anbud, produkter och andra kommunikationsutbyten under hela upphandlingen på något av unionens officiella språk.

4. Offentliga upphandlare ska med elektroniska medel se till att ekonomiska aktörer som har tillträde till upphandlingsförfarandet har obegränsad, fullständig, direkt och kostnadsfri tillgång till all elektronisk kommunikation och till upphandlingsdokumenten, inbegripet handlingar som utarbetats av offentliga upphandlare för en marknadsundersökning, under tre år efter tilldelningen av det offentliga FoU-kontraktet. Om tillgång med elektroniska medel inte kan ges till vissa delar av dessa handlingar ska de offentliga upphandlarna ange hur dessa delar av handlingarna kommer att göras tillgängliga på annat sätt än elektroniskt. Offentliga upphandlare ska om möjligt utföra all direkt kommunikation avseende FoU-upphandling med hjälp av de europeiska företagsplånböckerna eller på annat elektroniskt sätt som är kompatibelt med de europeiska företagsplånböckerna.

[27] Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/83/EU av den 25 oktober 2011 om konsumenträttigheter och om ändring av rådets direktiv 93/13/EEG och Europaparlamentets och rådets direktiv 1999/44/EG och om upphävande av rådets direktiv 85/577/EEG och Europaparlamentets och rådets direktiv 97/7/EG (EUT L 304, 22.11.2011, s. 64, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2011/83/oj)

5. Vid förfaranden för FoU-upphandling som kräver offentliggörande i *Europeiska unionens officiella tidning* ska de offentliga upphandlarna använda de tillämpliga standardformulären för meddelanden som fastställs i kommissionens genomförandeförordning (EU) 2019/1780[28].

6. Offentliga upphandlare ska vidta lämpliga åtgärder för att säkerställa att ekonomiska aktörer vid fullgörande av offentliga FoU-kontrakt fullgör tillämpliga skyldigheter avseende unionens strategiska prioriteringar enligt andra stycket i denna punkt, såsom de fastställs i unionsrätten, nationell rätt eller kollektivavtal och i internationell miljö- och sociallagstiftning samt arbetsrätt.

   Om det finns skyldigheter enligt punkt 1 ska offentliga upphandlare utforma och genomföra sin FoU-upphandling på ett sätt som tar hänsyn till unionens strategiska prioriteringar, särskilt vad gäller att

   (a) öka unionens konkurrenskraft genom en välmående inre marknad, överbrygga innovationsklyftan och stärka unionens tillverknings- och industribas,

   (b) uppnå unionens klimat- och miljömål,

   (c) sträva efter ett rättvist och inkluderande samhälle,

   (d) öka den ekonomiska tryggheten, säkerheten, resiliensen och den ekonomiska säkerheten i unionen, bland annat genom strategiskt oberoende.

Artikel 5

Ekonomiska aktörer

1. Offentliga upphandlare får inte kräva att ekonomiska aktörer ska ha en viss juridisk form för att få delta i förfarandet för FoU-upphandling.

2. Ekonomiska aktörer som enligt lagstiftningen i den medlemsstat där de är etablerade har rätt att tillhandahålla de aktuella FoU-tjänsterna får inte uteslutas endast på grund av att lagstiftningen i den medlemsstat där kontraktet kommer att tilldelas kräver att den ekonomiska aktören ska vara antingen en fysisk eller juridisk person.

3. Offentliga upphandlare får när det gäller tjänster, byggnadsverk eller monterings- och installationsarbeten kopplade till FoU kräva att juridiska personer, innan de aktuella uppgifterna börjar utföras, anger vad medlemmarna i den personal som ska fullgöra kontraktet i fråga heter och vilka relevanta kvalifikationer de besitter.

Artikel 6

Grupper av ekonomiska aktörer

4. Offentliga upphandlare får inte fastställa urvalskriterier enligt artikel 15 för grupper av ekonomiska aktörer som skiljer sig från dem för enskilda ekonomiska aktörer, om inte annat föreskrivs i denna artikel.

   Grupper av ekonomiska aktörer ska anses uppfylla ett urvalskriterium om

[28] Kommissionens genomförandeförordning (EU) 2019/1780 av den 23 september 2019 om fastställande av standardformulär för offentliggörande av meddelanden om offentlig upphandling och om upphävande av genomförandeförordning (EU) 2015/1986 (eForms) (EUT L 272, 25.10.2019, s. 7, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2019/1780/oj).

(a) en ekonomisk aktör i gruppen har den tekniska och yrkesmässiga kapacitet eller den ekonomiska och finansiella ställning som krävs, eller

(b) om sådan kapacitet eller ställning kan fastställas genom att kombinera den relevanta tekniska och yrkesmässiga kapaciteten eller den ekonomiska och finansiella ställningen hos två eller flera medlemmar i gruppen, såvida inte en sådan kombination inte leder till samma nivå av kapacitet eller ställning.

5. Om det är motiverat av kontraktets art och i enlighet med proportionalitetsprincipen får offentliga upphandlare

(a) avvika från punkt 1 andra stycket a eller b för urvalskriterier som är relevanta för vissa kritiska uppgifter,

(b) kräva att vissa kritiska uppgifter utförs direkt av den medlem i gruppen som uppfyller det urvalskriterium som är relevant för den uppgiften.

Offentliga upphandlare ska identifiera de kritiska uppgifterna och tillhörande krav och tydligt ange dem och motiveringen för dem i upphandlingsdokumenten.

6. Villkoren för genomförande av det offentliga FoU-kontraktet för grupper får endast skilja sig från dem som åläggs enskilda ekonomiska aktörer om de är motiverade av objektiva skäl, som är proportionerliga och tydligt angivna i upphandlingsdokumenten.

7. Utan att det påverkar medlemsstaternas behörighet att organisera sina socialförsäkringssystem får offentliga upphandlare inte kräva att grupper av ekonomiska aktörer antar en viss juridisk form när de har blivit tilldelade det offentliga FoU-kontraktet.

8. Offentliga upphandlare ska vara särskilt noggranna med att inte skapa omotiverade eller oproportionerliga hinder kopplade till storleken på de ekonomiska aktörer som deltar i en grupp, särskilt när det gäller små och medelstora företag, innovativa uppstartsföretag och innovativa expanderande företag.

Artikel 7

Utnyttjande av andra enheters kapacitet

1. När det gäller de urvalskriterier som anges i artikel 15 får ekonomiska aktörer utnyttja andra enheters kapacitet, oberoende av den rättsliga arten av förbindelserna mellan dem och dessa enheter.

2. Den offentliga upphandlaren ska kontrollera om de enheter vars kapacitet den ekonomiska aktören avser att utnyttja uppfyller relevanta urvalskriterier och om det finns skäl för uteslutning.

3. Den offentliga upphandlaren ska begära att den ekonomiska aktören byter ut en enhet som inte uppfyller det relevanta urvalskriteriet eller i relation till vilken det föreligger obligatoriska skäl för uteslutning. Den offentliga upphandlaren får kräva att den ekonomiska aktören byter ut en enhet i relation till vilken det föreligger valfria uteslutningsskäl.

4. Offentliga upphandlare får i upphandlingsdokumenten begära att den ekonomiska aktören bevisar att den kommer att förfoga över de relevanta resurserna hos den enhet som den avser att utnyttja under hela det offentliga FoU-kontraktets löptid, till exempel genom en förklaring om detta från dessa enheter.

5. Om en ekonomisk aktör utnyttjar andra enheters kapacitet när det gäller kriterier för ekonomisk och finansiell ställning, får den offentliga upphandlaren kräva att den ekonomiska aktören och de enheterna solidariskt ska vara ansvariga inför den offentliga upphandlaren för fullgörandet av det offentliga FoU-kontraktet.

6. Om en ekonomisk aktör utnyttjar andra enheters kapacitet som bevis på teknisk och yrkesmässig kapacitet får den offentliga upphandlaren kräva i upphandlingsdokumenten att dessa andra enheter utför de bygg- och anläggningsarbeten eller tjänster för vilka denna kapacitet krävs.

Artikel 8

Underentreprenad

1. Delar av ett offentligt FoU-kontrakt får läggas ut på underentreprenad. Ett offentligt FoU-kontrakt som tilldelats en ekonomisk aktör får inte läggas ut på underentreprenad i sin helhet och inte heller läggas ut på en ytterligare underleverantör i sin helhet.

2. Offentliga upphandlare ska kräva att ekonomiska aktörer i sitt anbud anger vilken andel av det offentliga FoU-kontraktet som de planerar att lägga ut på entreprenad till tredje parter och eventuella föreslagna underleverantörer.

   Offentliga upphandlare ska kräva att huvudentreprenören efter tilldelningen av kontraktet och innan kontraktet börjar fullgöras informerar dem om de uppgifter och verksamheter som den avser att lägga ut på underentreprenad. Offentliga upphandlare ska också kräva information om eventuella underleverantörers identitet. Den offentliga upphandlaren ska kräva att huvudentreprenören så snart som möjligt underrättar den offentliga upphandlaren om eventuella ändringar av denna information under fullgörandet av det offentliga FoU-kontraktet.

3. Den offentliga upphandlaren ska kräva att den ekonomiska aktören byter ut en underleverantör i relation till vilken det föreligger obligatoriska skäl för uteslutning enligt artikel 13. Den offentliga upphandlaren får kräva att den ekonomiska aktören byter ut en underleverantör i relation till vilken det föreligger valfria uteslutningsskäl enligt artikel 14.

4. Om det är motiverat av det offentliga FoU-kontraktets art och i enlighet med proportionalitetsprincipen får offentliga upphandlare kräva att vissa kritiska uppgifter ska utföras direkt av huvudentreprenören. Offentliga upphandlare ska identifiera de kritiska uppgifterna och tillhörande krav, tydligt ange dem och motiveringen för dem i upphandlingsdokumenten.

5. Anlitande av underleverantör enligt bestämmelserna i denna artikel ska inte påverka huvudentreprenörens ansvar.

6. Att underleverantörerna iakttar de skyldigheter som avses i artikel 4.6 ska säkerställas genom lämpliga åtgärder från de behöriga nationella myndigheterna inom ramen för deras ansvar och befogenheter. Medlemsstaterna får anta eller behålla ytterligare proportionella åtgärder som begränsar underentreprenad om de har identifierat och har vederbörliga belägg för en högre risk för bristande efterlevnad av skyldigheter enligt sociallagstiftning och arbetsrätt.

Artikel 9

Marknadsundersökning

1. Innan den anbudsinfordran för FoU-upphandling som avses i artikel 23 görs ska offentliga upphandlare genomföra en marknadsundersökning för att informera ekonomiska aktörer om den kommande inbjudan att lämna anbud för FoU-upphandling samt skaffa sig kunskaper om marknaden, bland annat om tillgången till eller möjligheten att utveckla innovativa lösningar och om deras synpunkter på den omfattning, det värde och de villkor som föreslås för genomförandet av FoU-upphandlingen.

2. Innan marknadsundersökningen inleds ska de offentliga upphandlarna tillkännage marknadsundersökningen genom ett förhandsmeddelande. Meddelandet ska

   (a) offentliggöras i *Europeiska unionens officiella tidning* och därefter offentliggöras på den nationella portalen för offentlig upphandling i den offentliga upphandlarens medlemsstat,

   (b) innehålla hänvisningar till relevanta CPV-koder för forsknings- och utvecklingstjänster, ange att marknadsundersökningen genomförs för en FoU-upphandling och rör innovation genom markering av fältet ”innovation” i förhandsmeddelandet och i tillämpliga fall genom inkludering av orden ”förkommersiell upphandling” i fältet ”upphandlingens titel”,

   (c) innehålla det format som valts av den offentliga upphandlaren för att genomföra marknadsundersökningen, såsom webbenkäter, webbinarier eller fysiska möten, och alla relevanta länkar eller kontakter där ytterligare information om genomförandet av FoU-upphandlingen kan erhållas.

3. Offentliga upphandlare ska undersöka marknaden brett. I detta syfte får offentliga upphandlare, efter att ha tillkännagett marknadsundersökningen genom ett förhandsmeddelande, offentliggöra och marknadsföra tillkännagivandet av marknadsundersökningarna via allmänt tillgängliga medier.

4. Genom undantag från punkterna 2 och 3 i denna artikel ska offentliga upphandlare, om det är nödvändigt och motiverat för att säkerställa skyddet av unionens eller en eller flera av dess medlemsstaters säkerhetsintressen eller intressen avseende allmän säkerhet i den betydelse som avses i artikel 28.2, offentliggöra och till medierna marknadsföra förhandsmeddelandet om upphandling där alla känsliga uppgifter utelämnas och ekonomiska aktörer uppmanas att anmäla sitt intresse att delta i marknadsundersökningen. Känsliga uppgifter ska endast skickas till ekonomiska aktörer som har uttryckt intresse, uppfyller kvalifikationskriterierna och inte utgör en säkerhetsrisk i den mening som avses i artikel 28.4 d.

5. Genom undantag från punkterna 2, 3 och 9 i denna artikel ska den offentliga upphandlaren, om offentliggörandet och marknadsföringen i medierna av ett förhandsmeddelande och offentliggörandet av handlingar som förklarar bakgrunden och de logistiska detaljerna för att organisera marknadsundersökningen skulle strida mot unionens eller en eller flera av dess medlemsstaters säkerhetsintressen eller intressen avseende allmän säkerhet i den mening som avses i artikel 28.2, inte tillkännage marknadsundersökningen i enlighet med punkterna 2, 3 och 9 i denna artikel, utan sända en inbjudan att delta i marknadsundersökningen till potentiellt lämpliga ekonomiska aktörer som identifierats genom marknadsundersökningar och endast dela marknadsundersökningshandlingarna med dem som uttrycker ett intresse, uppfyller kvalifikationskriterierna och inte utgör en säkerhetsrisk i den mening som avses i artikel 28.4 d.

6. Offentliga upphandlare får inte utesluta ekonomiska aktörer som har sitt ursprung i länder som avses i artikel 11.1 från deltagande i marknadsundersökningen.

Genom undantag från första stycket i denna punkt får offentliga upphandlare, om det är nödvändigt och motiverat för att skydda unionens eller en eller flera av dess medlemsstaters säkerhetsintressen och intressen avseende allmän säkerhet i den mening som avses i artikel 28.2, begränsa marknadsundersökningar endast till ekonomiska aktörer med ursprung i medlemsstaterna.

7. Offentliga upphandlare ska säkerställa lika tillgång till information under marknadsundersökningen. De ska dela all information om FoU-upphandlingen som lämnas till en ekonomisk aktör som deltar i marknadsundersökningen med alla övriga ekonomiska aktörer som deltar i samma marknadsundersökning.

8. Under marknadsundersökningen får offentliga upphandlare inhämta eller motta information och råd från allmänheten, oberoende experter, myndigheter, marknadsaktörer eller andra relevanta parter. Marknadsundersökningen kan ske i form av skriftligt eller muntligt utbyte, webbenkäter, webbinarier eller fysiska möten, besök på plats eller demonstrationer eller andra lämpliga objektiva undersökningsmetoder. Information och råd som inhämtas eller mottas får användas vid planering och genomförande av FoU-upphandlingen, med respekt för principerna om likabehandling, icke-diskriminering, rättvis konkurrens och transparens.

9. Såvida det inte strider mot unionens eller en eller flera av dess medlemsstaters säkerhetsintressen eller intressen avseende allmän säkerhet i den mening som avses i artikel 28.2, ska offentliga upphandlare på sin webbplats offentliggöra alla handlingar som rör marknadsundersökningen, inbegripet handlingar som förklarar bakgrunden och de logistiska detaljerna för att organisera marknadsundersökningen, frågor som ställs av ekonomiska aktörer tillsammans med svaren på dessa frågor från den offentliga upphandlaren och, i förekommande fall, en sammanfattning av resultatet av marknadsundersökningen eller det skriftliga protokollet, eller en video- eller ljudinspelning av eventuella marknadsundersökningsmöten.

10. En ekonomisk aktörs deltagande i en marknadsundersökning ska inte påverka dess rätt att delta i en därpå följande anbudsinfordran för FoU-upphandling.

11. Genom undantag från punkt 1 ska skyldigheten att genomföra marknadsundersökningar enligt denna artikel inte tillämpas på FoU-upphandlingsförfaranden som endast är föremål för upphandling av FoU-rådgivning enligt CPV-koderna 73200000-4,73210000-7 och 73220000-0.

Artikel 10

Upphandlingsdokument

1. Offentliga upphandlare ska i upphandlingsdokumenten ange åtminstone följande:

   (a) Behovet av FoU-upphandling i enlighet med punkt 4.

   (b) Det uppskattade värdet av FoU-upphandlingen, fastställt i enlighet med den metod som anges i punkt 5, och eventuella kontanter eller bidrag in natura som offentliga upphandlare avser eller kan göra tillgängliga för entreprenörer under FoU-upphandlingen.

   (c) Information om genomförandet och resultatet av den marknadsundersökning som gjorts tillgänglig i enlighet med artikel 9.7 och 9.9.

(d) Villkoren för tillträde till FoU-upphandlingen, i enlighet med de skyldigheter som fastställs i artikel 11.

(e) Tillämpliga skäl för uteslutning, urvalskriterier och ekonomiska garantier i enlighet med de skyldigheter som fastställs i artiklarna 13, 14, 15 och 16.

(f) De minimikrav som ska uppfyllas av alla anbudsgivare.

(g) De innovationsrelaterade tilldelningskriterier, inklusive deras respektive viktningar, som ska tillämpas vid utvärderingen av anbuden, i enlighet med de skyldigheter som fastställs i artikel 17.

(h) Fördelningen av rättigheter och skyldigheter i samband med immateriella rättigheter och äganderätt till resultat, i enlighet med de skyldigheter som fastställs i artikel 19.

(i) Bestämmelserna om ändringar av kontrakt och, i tillämpliga fall, om värdeoptimering, i enlighet med de skyldigheter som fastställs i artiklarna 20–21.

(j) Bestämmelser om anbudsinfordran, inbegripet tillämpliga bestämmelser om förhandling enligt punkterna 2–3 i denna artikel och det minsta antal entreprenörer som ska väljas ut när delkontrakt och flera leverantörer används, i enlighet med bestämmelserna om användning för flera leverantörer i artikel 22 och bestämmelserna om utlysning av anbudsinfordran i artikel 23.

(k) I tillämpliga fall, antalet FoU-faser i vilka FoU-verksamheten är uppdelad och huruvida den offentliga upphandlaren inkluderar alternativet att utnyttja möjligheten att bjuda in ekonomiska aktörer som inte har deltagit i tidigare faser av FoU-upphandlingen att delta i senare faser av FoU-upphandlingen, i enlighet med de skyldigheter för konkurrensutsatt utveckling som fastställs i artikel 24.

(l) Huruvida och hur den offentliga upphandlaren avser att erhålla äganderätten till resultaten av FoU-upphandlingen, inklusive eventuella prototyper eller första produkter, tjänster eller byggnadsverk som utvecklats som en del av FoU-upphandlingen.

(m) De innovationsrelaterade nyckelprestationsindikatorer som definierats, i största möjliga utsträckning som prestandakrav, och metoden för att bedöma dem, för att övervaka fullgörandet av kontrakt under hela FoU-upphandlingen, i enlighet med de skyldigheter som fastställs i artikel 24.5.

(n) Bestämmelserna om utbetalningar, i enlighet med de skyldigheter som fastställs i artikel 25.

(o) Tillämpliga skyldigheter avseende konfidentialitet och dataskydd, i enlighet med de skyldigheter som fastställs i artikel 26.

(p) I tillämpliga fall, krav på att entreprenörer ska bidra till standardisering, certifiering eller offentliggörande av resultat, inbegripet genom att göra dem tillgängliga som öppna data eller öppen källkod, utan att det påverkar de skyldigheter avseende konfidentialitet och dataskydd som avses i artikel 26 och de skyldigheter avseende skydd av immateriella rättigheter som fastställs i artikel 19.

(q) Bestämmelserna om uppsägning av offentliga FoU-kontrakt, i enlighet med de skyldigheter som fastställs i artiklarna 27 och 29.

(r) Tillämpliga skyldigheter avseende säkerhet och allmän säkerhet, i enlighet med de skyldigheter som fastställs i artikel 28, 29 och 30.

(s) I tillämpliga fall, bestämmelserna om att genomföra förfarandet som en gemensam FoU-upphandling, i enlighet med de skyldigheter som fastställs i artikel 31.

(t) Att bestämmelserna i denna förordning är tillämpliga på FoU-upphandlingen.

2. Offentliga upphandlare ska i upphandlingsdokumenten ange att de väsentliga villkoren i det offentliga FoU-kontraktet inte är föremål för förhandlingar. Offentliga upphandlare får inte väsentligt ändra föremålet för det offentliga FoU-kontraktet till följd av förhandlingarna. Förhandlingarna kan avse alla egenskaper i forsknings- och utvecklingsverksamheten och de avsedda resultaten som ska utvecklas för den offentliga upphandlaren under denna forsknings- och utvecklingsverksamhet som en del av FoU-upphandlingen, inklusive kvalitet, kvantiteter samt sociala, miljömässiga och innovativa aspekter, får vara föremål för förhandling, förutsatt att dessa egenskaper inte utgör minimikrav.

3. Offentliga upphandlare ska i upphandlingsdokumenten ange alla särskilda delar som inte anges i punkt 1 och för vilka de uppmanar anbudsgivarna att i sitt anbud ange vilken metod de föredrar, så att dessa delar kan beslutas om definitivt under förhandling.

4. Offentliga upphandlare ska utarbeta upphandlingsdokumenten för FoU-upphandlingen med beaktande av resultaten av marknadsundersökningen och eventuella marknadsundersökningar som den offentliga upphandlaren genomfört om den senaste utvecklingen inom pågående forskning och utveckling samt ekonomiska aktörers färdplaner för produktplanering. Offentliga upphandlare ska formulera det behov av FoU-upphandling som avses i punkt 1 a i denna artikel som ett problem som behöver lösas utan att på ett otillbörligt sätt begränsa möjliga strategier för att lösa problemet. Offentliga upphandlare ska prioritera användning av funktionskrav eller prestandakrav i enlighet med artikel 18 för att formulera kraven för att tillgodose behovet av FoU-upphandling. Den information som lämnas i upphandlingsdokumenten ska vara tillräckligt precis för att de ekonomiska aktörerna ska kunna bedöma FoU-upphandlingens art och omfattning och besluta om de ska lämna ett anbud.

5. Offentliga upphandlare ska beräkna det uppskattade värdet av FoU-upphandlingsförfarandet på grundval av det högsta uppskattade värdet exklusive mervärdesskatt för de forsknings- och utvecklingstjänster som ska tillhandahållas enligt det offentliga FoU-kontraktet eller de offentliga FoU-kontrakten och som förväntas tilldelas inom ramen för förfarandet för FoU-upphandling, inklusive eventuella delkontrakt, optioner eller förlängningar. Vid beräkningen av det uppskattade värdet ska hänsyn tas till det uppskattade värdet av alla typer av forsknings- och utvecklingsrelaterade utgifter, oavsett deras andel av det totala uppskattade värdet, inbegripet värdet av arbetskraft, material, komponenter och verktyg som behövs för att uppnå de förväntade resultaten, inbegripet, i förekommande fall, forskning och utveckling som utförts innan förfarandet för FoU-upphandling inleddes. Om offentliga upphandlare avser att erhålla exklusiv äganderätt till immateriella rättigheter till resultat som genererats av entreprenörer ska det uppskattade värdet inkludera det uppskattade värdet av dessa immateriella rättigheter. Det uppskattade värdet ska inte omfatta kontanter eller bidrag in natura

som offentliga upphandlare avser att eller kan göra tillgängliga för entreprenörer under FoU-upphandlingen.

6. När det gäller produkter, tjänster eller byggnadsverk som är resultat av de upphandlade forsknings- och utvecklingstjänsterna och som behövs för att skydda unionens eller en eller flera av dess medlemsstaters säkerhetsintressen och intressen avseende allmän säkerhet i den mening som avses i artikel 28.2, inbegripet för att undvika försörjningstrygghetsproblem, får offentliga upphandlare i upphandlingsdokumenten ange att offentliga upphandlare har en förtursrätt att köpa en fördefinierad volym eller ett fördefinierat värde av dessa produkter, tjänster eller byggnadsverk innan de erbjuds andra potentiella köpare. I sådana fall ska de offentliga upphandlarna skriva in förtursrätten att köpa som en kontraktsförpliktelse i det offentliga FoU-kontraktet.

Artikel 11

Villkor för tillträde till förfaranden för FoU-upphandling och krav avseende plats för fullgörande

1. Offentliga upphandlare ska möjliggöra deltagande i FoU-upphandling endast för

   (a) ekonomiska aktörer med ursprung i medlemsstaterna,

   (b) ekonomiska aktörer med ursprung i länder som har ingått ett internationellt avtal med unionen, förutsatt att FoU-upphandling omfattas av unionens åtaganden om offentlig upphandling i det avtalet.

2. Kommissionen ges befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med artikel 39 för att komplettera denna förordning genom att helt eller delvis undanta ett tredjeland från tillämpningsområdet för punkt 1 b på grundval av något av följande kriterier:

   (a) Det tredjelandet har underlåtit att tillhandahålla nationell behandling med avseende på unionens FoU-tjänster eller enheter enligt de avtal som avses i punkt 1 b.

   (b) Ett sådant undantag är motiverat för att förhindra beroende eller annan utveckling som kan hota försörjningstryggheten i unionen vad gäller de berörda produkterna, byggnadsverken eller tjänsterna.

   (c) En sådan begränsning är motiverad enligt något annat undantag i det tillämpliga avtalet.

3. Genom undantag från punkt 1 i denna artikel får offentliga upphandlare, när det är nödvändigt och motiverat för att säkerställa skyddet av unionens eller en eller flera av dess medlemsstaters säkerhetsintressen i den mening som avses i artikel 28.2, begränsa deltagandet i FoU-upphandling till endast ekonomiska aktörer som har sitt ursprung i medlemsstaterna och som inte är föremål för kontroll av ett tredjeland eller en rättslig enhet som är föremål för kontroll av ett tredjeland.

4. Genom undantag från punkt 1 b får offentliga upphandlare även ge tillträde till FoU-upphandlingen endast till ekonomiska aktörer som har sitt ursprung i länder som har ingått ett internationellt avtal med unionen där unionen har gjort åtaganden om offentlig upphandling men inte för FoU-upphandling, endast i ett av följande fall:

   (d) Den offentliga upphandlaren kan genom en marknadsundersökning som omfattar ett omfattande marknadssamråd med bred spridning fastställa att de nödvändiga FoU-tjänsterna inte kan tillhandahållas av ekonomiska aktörer i de

länder som förtecknas i punkt 1 och att det inte finns något rimligt alternativ eller substitut.

(e) Om inga lämpliga anbud eller anbudsansökningar har lämnats in, inbegripet som svar på ett liknande förfarande för FoU-upphandling som inletts av en offentlig upphandlare i de länder som anges i punkt 1 under de två åren innan det planerade nya förfarandet för FoU-upphandling inleddes.

(f) Om en begränsning av tillträdet till förfaranden för FoU-upphandling i enlighet med punkt 1 skulle tvinga den offentliga upphandlaren att upphandla FoU-tjänster till oproportionerliga kostnader.

Vid tillämpningen av första stycket b får offentliga upphandlare anta att en uppskattad skillnad på mer än 20 % mellan den beräknade kostnaden för ett erbjudande från en ekonomisk aktör som har sitt ursprung i ett land som avses i punkt 1 och från en ekonomisk aktör som har sitt ursprung i ett land som har ingått ett internationellt avtal med unionen där unionen har gjort åtaganden om offentlig upphandling, men inte för FoU-upphandling på grundval av objektiva och transparenta uppgifter, är oproportionerlig.

5. Underentreprenad får inte användas i avsikt att kringgå bestämmelserna om tillträde till FoU-upphandling. Villkoren för tillträde till FoU-upphandling ska inte tillämpas på enheter vars kapacitet anbudsgivaren förlitar sig på, eller på underleverantörer, såvida inte offentliga upphandlare begränsar underentreprenaden

(a) om punkt 1 eller 4 är tillämplig, på underleverantörer som har sitt ursprung i de länder som förtecknas i punkt 1, eller

(b) om punkt 3 är tillämplig och om det är nödvändigt och motiverat för att säkerställa skyddet av unionens eller en eller flera av dess medlemsstaters säkerhetsintressen och intressen avseende allmän säkerhet i den mening som avses i artikel 28.2, till underleverantörer som har sitt ursprung i medlemsstaterna och som inte kontrolleras av ett tredjeland eller av en rättslig enhet som kontrolleras av ett tredjeland.

6. När punkt 4 är tillämplig får offentliga upphandlare reservera ett antal offentliga FoU-kontrakt inom samma FoU-upphandlingsförfarande

(a) för ekonomiska aktörer som har sitt ursprung i de länder som avses i punkt 1 a och b, eller

(b) om det är nödvändigt och motiverat för att skydda unionens eller en eller flera av dess medlemsstaters säkerhetsintressen eller intressen avseende allmän säkerhet i den mening som avses i artikel 28.2, till ekonomiska aktörer som har sitt ursprung i medlemsstaterna och som inte kontrolleras av ett tredjeland eller av en rättslig enhet som kontrolleras av ett tredjeland.

7. Såvida det inte strider mot unionens eller en eller flera av dess medlemsstaters säkerhetsintressen eller intressen avseende allmän säkerhet i den mening som avses i artikel 28.2 av skäl som motiveras i upphandlingsdokumenten, ska offentliga upphandlare kräva att entreprenörer utför minst 50 % av forsknings- och utvecklingsverksamheten inom ramen för det offentliga FoU-kontraktet i de länder som avses i punkt 1, inbegripet det arbete som utförs av huvudsaklig forsknings- och utvecklingspersonal med vetenskapligt ansvar för det offentliga FoU-kontraktet.

8. Om det är nödvändigt och motiverat för att skydda unionens eller en eller flera av dess medlemsstaters säkerhetsintressen eller intressen avseende allmän säkerhet i den

mening som avses i artikel 28.2, får offentliga upphandlare, utöver åtgärden i punkt 7 i den här artikeln, kräva att entreprenörer utför all forsknings- och utvecklingsverksamhet som rör nya säkerhetskomponenter i de avsedda resultaten i unionen, inbegripet det arbete som utförs av den huvudsakliga forsknings- och utvecklingspersonalen med vetenskapligt ansvar för det offentliga FoU-kontraktet.

9. Om en ekonomisk aktör underlåter att tillhandahålla information eller dokumentation som begärts av den offentliga upphandlaren avseende kontrollen av platsen för de villkor för fullgörande som avses i punkterna 7 och 8 utan någon rimlig förklaring och därigenom förhindrar offentliga upphandlares kontroll av den ekonomiska aktörens efterlevnad av villkoren för fullgörande eller gör en sådan kontroll praktiskt taget omöjlig eller mycket svår, ska den ekonomiska aktören uteslutas från deltagande i FoU-upphandlingsförfarandet.

10. Utöver eller genom undantag från de regler som fastställs i denna förordning, inbegripet eller genom undantag från den förteckning över länder som avses i punkterna 1 och 4 för tilldelning och genomförande av de offentliga FoU-kontrakt som stöds av ett unionsprogram eller unionsinstrument, ska offentliga upphandlare tillämpa alla nödvändiga villkor för att uppfylla kraven för unionsstöd inom alla förvaltningsmetoder som fastställs i artikel 62 i förordning (EU, Euratom) 2024/2509[29].

11. Kommissionen ska inrätta och kostnadsfritt tillgängliggöra ett offentligt onlineverktyg, som på ett heltäckande och uppdaterat sätt fastställer unionens åtaganden rörande offentlig upphandling, inbegripet åtagandena rörande FoU-upphandling, i internationella avtal.

    Offentliga upphandlare ska i samband med ett visst förfarande för FoU-upphandling fastställa de länder som avses i punkterna 1 b och 4 på grundval av de tillämpliga internationella avtal som återspeglas i det onlineverktyg som avses i första stycket i denna punkt.

12. Offentliga upphandlare ska för ett visst upphandlingsförfarande fastställa kontraktsföremålet och kontraktets uppskattade värde i förhållande till tillämpliga tröskelvärden på grundval av de tillämpliga internationella avtal som återspeglas i det onlineverktyg som avses i punkt 1 för de angivna parametrarna, inbegripet den berörda offentliga upphandlaren.

13. Offentliga upphandlare ska

    (a) begränsa deltagandet i FoU-upphandlingsförfaranden när det gäller grupper av ekonomiska aktörer som avses i artikel 6 till grupper som uteslutande består av ekonomiska aktörer med ursprung i de länder som avses i punkterna 1–4 i denna artikel,

    (b) avvisa ett anbud inom ramen för ett FoU-förfarande om det inte lämnas in av ekonomiska aktörer med ursprung i de länder som avses i punkterna 1–4 i denna artikel eller grupper av sådana aktörer som avses i led a.

[29] Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) 2024/2509 av den 23 september 2024 om finansiella regler för unionens allmänna budget (EUT L, 2024/2509, 26.9.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj/).

Artikel 12

Fastställande av ursprung

1. En ekonomisk aktörs ursprung ska anses vara följande:

a) För en fysisk person, det land där denna person är medborgare eller har permanent uppehållstillstånd.

b) För en juridisk person något av följande:

(i) Det land enligt vars lagstiftning den juridiska personen har bildats eller på annat sätt organiserats och inom vars territorium den juridiska personen har faktisk affärsverksamhet.

(ii) Om den juridiska personen inte utövar faktisk affärsverksamhet inom territoriet för det land där den har bildats eller på annat sätt organiserats, ska den juridiska personens ursprung vara ursprunget för den eller de personer som direkt eller indirekt kan utöva ett bestämmande inflytande över den juridiska personen i kraft av sitt ägarskap av den juridiska personen, sitt finansiella deltagande i den juridiska personen eller de regler som styr den juridiska personen.

2. Vid tillämpningen av punkt 1 b ii ska den eller de personerna antas ha ett bestämmande inflytande över den juridiska personen om de direkt eller indirekt

a) innehar majoriteten av den juridiska personens tecknade kapital,

b) kontrollerar majoriteten av de röster som är knutna till aktier som emitterats av den juridiska personen, eller

c) kan utse mer än hälften av ledamöterna i den juridiska personens förvaltnings-, lednings- eller tillsynsorgan.

3. Offentliga upphandlare får när som helst under förfarandet för FoU-upphandling begära att den ekonomiska aktören lämnar in, kompletterar, förtydligar eller fullbordar den information eller dokumentation som rör kontrollen av den ekonomiska aktörens ursprung inom en lämplig tidsfrist, förutsatt att sådana begäranden görs i överensstämmelse med principerna om likabehandling och transparens. Om den ekonomiska aktören underlåter att tillhandahålla sådan information eller dokumentation utan någon rimlig förklaring och därigenom förhindrar den offentliga upphandlaren att kontrollera den ekonomiska aktörens ursprung, eller gör en sådan kontroll ogenomförbar eller mycket svår, ska den ekonomiska aktören uteslutas från att delta i det berörda förfarandet för FoU-upphandling.

Artikel 13

Obligatoriska uteslutningsskäl

1. Offentliga upphandlare ska när som helst utesluta en ekonomisk aktör, inbegripet individuella medlemmar av en grupp ekonomiska aktörer, från att delta i ett förfarande för FoU-upphandling om den ekonomiska aktören, eller en nyckelperson i en juridisk persons verksamhet, enligt definitionen i det andra stycket, i någon medlemsstat har varit föremål för en fällande dom för något av följande brott som förtecknas i detta stycke eller, när det gäller medlemsstater som inte är bundna av den relevanta unionsakten, för brott som fastställs i motsvarande nationell lagstiftning:

(a) Deltagande i en kriminell organisation enligt definitionen i artikel 1.1 i rådets rambeslut 2008/841/RIF[30].

(b) Korruptionsbrott i den mening som avses i direktiv (EU) 2026/1021[31].

(c) Bedrägeri som riktar sig mot unionens ekonomiska intressen i den mening som avses i artikel 1 i konventionen om skydd av Europeiska gemenskapernas finansiella intressen och brott som avses i artiklarna 3, 4 och 5 i direktiv (EU) 2017/1371[32].

(d) Terroristbrott och brott med anknytning till en terroristgrupp samt brott med anknytning till terroristverksamhet, enligt definitionen i artiklarna 3–12 i direktiv (EU) 2017/541[33].

(e) Penningtvätt i den mening som avses i artikel 3 i direktiv 2018/1673/EU[34].

(f) Människohandel i den mening som avses i artikel 2 i direktiv (EU) 2011/36[35].

(g) Brott som rör anställning av tredjelandsmedborgare som vistas olagligt i medlemsstaterna enligt artiklarna 2, 3 och 9 i direktiv 2009/52/EG[36].

(h) Miljöbrott som avses i artiklarna 3 och 4 i direktiv (EU) 2024/1203[37].

(i) Brott mot unionens restriktiva åtgärder som avses i artiklarna 3 och 4 i direktiv (EU) 2024/1226[38].

(j) Bedräglig användning av andra betalningsinstrument än kontanter som avses i artiklarna 3–8 i direktiv 2019/713/EU[39]

---

30 Rådets rambeslut 2008/841/RIF av den 24 oktober 2008 om kampen mot organiserad brottslighet (EUT L 300, 11.11.2008, s. 42, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_framw/2008/841/oj).

31 Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2026/1021 av den 29 april 2026 om bekämpande av korruption, om ersättande av rådets rambeslut 2003/568/RIF och konventionen om kamp mot korruption som tjänstemän i Europeiska gemenskaperna eller Europeiska unionens medlemsstater är delaktiga i och om ändring av Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2017/1371 (EUT L, 2026/1021, 11.5.2026, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2026/1021/oj).

32 Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2017/1371 av den 5 juli 2017 om bekämpande genom straffrättsliga bestämmelser av bedrägeri som riktar sig mot unionens finansiella intressen (EUT L 198, 28.7.2017, s. 29, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2017/1371/oj).

33 Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2017/541 av den 15 mars 2017 om bekämpande av terrorism, om ersättande av rådets rambeslut 2002/475/RIF och om ändring av rådets beslut 2005/671/RIF (EUT L 88, 31.3.2017, s. 6, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2017/541/oj).

34 Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/1673 av den 23 oktober 2018 om bekämpande av penningtvätt genom straffrättsliga bestämmelser (EUT L 284, 12.11.2018, s. 22, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2018/1673/oj).

35 Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/36/EU av den 5 april 2011 om förebyggande och bekämpande av människohandel, om skydd av dess offer och om ersättande av rådets rambeslut 2002/629/RIF (EUT L 101, 15.4.2011, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2011/36/oj).

36 Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2024/1203 av den 11 april 2024 om skydd för miljön genom straffrättsliga bestämmelser och om ersättande av direktiven 2008/99/EG och 2009/123/EG (EUT L, 2024/1203, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1203/oj).

37 Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2024/1203 av den 11 april 2024 om skydd för miljön genom straffrättsliga bestämmelser och om ersättande av direktiven 2008/99/EG och 2009/123/EG (EUT L, 2024/1203, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1203/oj).

38 Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2024/1226 av den 24 april 2024 om fastställande av brottsrekvisit och påföljder för överträdelse av unionens restriktiva åtgärder och om ändring av direktiv (EU) 2018/1673 (EUT L, 2024/1226, 29.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1226/oj).

(k) Brott på området sexuella övergrepp mot barn och sexuell exploatering av barn samt material med sexuella övergrepp mot barn som anges i artiklarna 3–9 i direktiv 2011/93/EU[40].

Vid tillämpningen av första stycket avses med nyckelperson i en juridisk persons verksamhet en person som har en ledande ställning inom den juridiska personen på grundval av

(a) befogenhet att företräda den juridiska personen,

(b) befogenhet att fatta beslut på den juridiska personens vägnar, eller

(c) befogenhet att utöva kontroll inom den juridiska personen.

2. De skäl för uteslutning som anges i denna artikel ska gälla i fem år från den dag då den slutliga domen meddelades, utom när uteslutningsperioden har fastställts i den slutliga domen, vilket innebär att inget beslut om uteslutning ska fattas efter utgången av de perioder som avses i denna mening.

3. Offentliga upphandlare ska när som helst under förfarandet för FoU-upphandling utesluta en ekonomisk aktör från deltagande i ett FoU-upphandlingsförfarande om de får kännedom om att den ekonomiska aktören eller entreprenören har brutit mot sina skyldigheter i fråga om betalning av skatter eller socialförsäkringsavgifter och detta har fastställts genom ett lagakraftvunnet rättsligt eller administrativt beslut, utom om den ekonomiska aktören vid denna tidpunkt har ingått ett bindande avtal om att betala de skatter eller socialförsäkringsavgifter som ska betalas, inbegripet, i tillämpliga fall, upplupen ränta eller böter.

Offentliga upphandlare får avvika från den obligatoriska uteslutning som föreskrivs i första stycket om en uteslutning skulle vara klart oproportionerlig, särskilt om endast mindre belopp inte betalats.

4. Offentliga upphandlare får besluta att avvika från den obligatoriska uteslutningen enligt denna artikel i undantagsfall på grund av tvingande hänsyn till allmänintresset, såsom folkhälsa eller miljöskydd. Varje beslut om undantag och motiveringen till detta ska dokumenteras i den enskilda dokumentationen inom förfarandena för FoU-upphandling.

Artikel 14

Valfria uteslutningsskäl

1. Offentliga upphandlare får när som helst under ett FoU-upphandlingsförfarande utesluta en ekonomisk aktör, inbegripet enskilda medlemmar i grupper av ekonomiska aktörer, från deltagande i ett FoU-upphandlingsförfarande, om

---

39 Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/713 av den 17 april 2019 om bekämpande av bedrägeri och förfalskning som rör andra betalningsmedel än kontanter och om ersättande av rådets rambeslut 2001/413/RIF (EUT L 123, 10.5.2019, s. 18, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2019/713/oj).

40 Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/93/EU av den 13 december 2011 om bekämpande av sexuella övergrepp mot barn, sexuell exploatering av barn och barnpornografi samt om ersättande av rådets rambeslut 2004/68/RIF (EUT L 335, 17.12.2011, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2011/93/oj.

(a) den offentliga upphandlaren på lämpligt sätt kan visa att den ekonomiska aktören har brutit mot tillämpliga skyldigheter enligt relevant unionslagstiftning, i enlighet med artikel 4.6,

(b) den ekonomiska aktören befinner sig i konkurs eller är föremål för insolvens- eller likvidationsförfaranden eller en jämförbar situation,

(c) den offentliga upphandlaren på lämpligt sätt kan visa att den ekonomiska aktören har gjort sig skyldig till ett allvarligt fel i yrkesutövningen, som gör att dennes redbarhet eller tillförlitlighet kan ifrågasättas,

(d) den offentliga upphandlaren har tillräckligt sannolika indikationer för att dra slutsatsen att den ekonomiska aktören har ingått överenskommelser med andra ekonomiska aktörer som syftar till att snedvrida konkurrensen,

(e) den ekonomiska aktören har visat betydande eller bestående brister i fullgörandet av ett väsentligt krav enligt ett tidigare offentligt kontrakt, vilket ledde till att den offentliga upphandlaren i förtid avslutade det tidigare kontraktet, skadestånd eller andra jämförbara sanktioner,

(f) den ekonomiska aktören har, inom ramen för det berörda förfarandet för FoU-upphandling, befunnits ha i allvarlig omfattning lämnat oriktiga uppgifter som krävs för att kontrollera att det inte finns några skäl för uteslutning eller att urvalskriterierna har uppfyllts, eller på annat sätt otillbörligt har försökt att erhålla fördelar i FoU-upphandlingsförfarandet,

(g) den offentliga upphandlaren på lämpligt sätt kan, inbegripet men inte begränsat till säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter eller bedömningar som inte kan offentliggöras av behöriga nationella myndigheter, visa att den ekonomiska aktören inte är tillräckligt tillförlitlig för att utesluta att det föreligger risker för unionens eller en eller flera medlemsstaters säkerhetsintressen och intressen avseende allmän säkerhet,

(h) den ekonomiska aktören har omfattats av utländska subventioner som snedvrider den inre marknaden, vilket fastställts genom en genomförandeakt som antagits av kommissionen i enlighet med artikel 31.2 i förordning (EU) 2022/2560[41], under de tre år som föregår förfarandet för offentlig upphandling, och den offentliga upphandlaren har tillräckligt sannolika indikationer för att dra slutsatsen att de berörda utländska subventionerna sannolikt kommer att påverka den ekonomiska aktörens anbud.

2. Varje ekonomisk aktör som omfattas av ett undantag enligt punkt 1 får lägga fram bevis som motbevisar förekomsten av skälet för uteslutning eller som visar att den har vidtagit tillräckliga åtgärder för att visa sin tillförlitlighet trots att skälet för uteslutning föreligger.

I detta syfte ska den ekonomiska aktören särskilt bevisa att denne har

(a) betalat eller åtagit sig att betala ersättning för skada som orsakats av försummelsen,

[41] Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2022/2560 av den 14 december 2022 om utländska subventioner som snedvrider den inre marknaden (EUT L 330, 23.12.2022, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2560/oj).

(b) klargjort fakta och omständigheter på ett heltäckande sätt genom att aktivt samarbeta med de utredande myndigheterna,

(c) vidtagit konkreta tekniska, organisatoriska och personalmässiga åtgärder som är lämpliga för att förhindra ytterligare försummelser.

Om den offentliga upphandlaren anser att de inlämnade bevisen är tillräckliga ska den berörda ekonomiska aktören inte uteslutas från FoU-upphandlingsförfarandet.

De åtgärder som vidtagits av den ekonomiska aktören ska bedömas med beaktande av allvarlighetsgraden och de särskilda omständigheterna kring det allvarliga felet i fråga. Vid bedömningen av de åtgärder som vidtagits av den ekonomiska aktören ska offentliga upphandlare ta hänsyn till arten, omfattningen och tidpunkten för samarbetet med de relevanta utredande myndigheterna.

Om åtgärderna anses vara otillräckliga ska den ekonomiska aktören informeras om skälen till detta.

En ekonomisk aktör som genom en lagakraftvunnen dom i någon medlemsstat har uteslutits från att delta i upphandlingsförfaranden ska under den period som uteslutningen gäller, enligt domen, inte ha rätt att utnyttja den möjlighet som anges i denna punkt.

3. Medlemsstaterna får utse en nationell myndighet som är behörig att utvärdera bevisen och besluta om de är tillräckliga för tillämpningen av denna punkt. Offentliga upphandlare ska förlita sig på ett positivt beslut från den nationella behöriga myndigheten för sina upphandlingsförfaranden.

4. Om inga åtgärder enligt punkt 2 vidtas och om uteslutningsperioden inte har fastställts genom en slutgiltig dom får offentliga upphandlare utesluta ekonomiska aktörer i enlighet med denna artikel under en period på fem år från och med dagen för det agerande som föranleder uteslutning eller, om det rör sig om kontinuerliga eller upprepade handlingar, den dag då agerandet upphör, men inte efter denna maximala period.

5. Om en offentlig upphandlare utesluter en ekonomisk aktör på grundval av punkt 1 h ska denne informera kommissionen om detta.

Artikel 15

Urvalskriterier

1. Om offentliga upphandlare beslutar att använda urvalskriterierna som krav för deltagande i förfaranden för FoU-upphandling ska de fastställa dessa kriterier i enlighet med villkoren i denna artikel.

2. Urvalskriterier för förfaranden för FoU-upphandling ska endast avse

(a) lämplighet att utöva yrkesverksamheten i den mening som avses i punkt 4,

(b) teknisk och yrkesmässig kapacitet i den mening som avses i punkt 5,

(c) ekonomisk och finansiell ställning i den mening som avses i punkterna 6, 7 och 8.

3. Offentliga upphandlare ska begränsa kraven för urvalskriterier till dem som är lämpliga för att säkerställa att en ekonomisk aktör har den kapacitet och förmåga som krävs för att fullgöra det offentliga FoU-kontraktet. Alla krav på urvalskriterier ska vara kopplade och stå i proportion till den komplexitet och de risker som är

förbundna med föremålet för det offentliga FoU-kontraktet och vara förenliga med principerna om öppenhet, icke-diskriminering och proportionalitet.

Varje hänvisning som ska tillhandahållas som bevis på att något av urvalskriterierna är uppfyllt ska följas av orden ”eller likvärdigt” så att anbudsgivarna kan lämna alla typer av alternativa bevis på överensstämmelse.

4. Vid förfaranden för FoU-upphandling får den offentliga upphandlaren kräva, i den utsträckning de ekonomiska aktörerna måste inneha ett särskilt tillstånd eller vara medlemmar i en särskild organisation för att kunna utföra den berörda forsknings- och utvecklingsverksamheten i det land där den ekonomiska aktören bedriver sin huvudsakliga verksamhet, får den offentliga upphandlaren kräva att sådana ekonomiska aktörer bevisar att de innehar ett sådant tillstånd eller medlemskap.

   En registrering i en officiell förteckning eller ett certifikat utfärdat av certifieringsorganet ska innebära en presumtion om överensstämmelse med avseende på de krav som fastställs i första och andra styckena.

5. Offentliga upphandlare får ställa krav för att se till att de ekonomiska aktörerna förfogar över nödvändiga personalresurser, tekniska resurser och den erfarenhet som krävs för att fullgöra det offentliga FoU-kontraktet enligt en lämplig kvalitetsstandard.

   Om det inte är motiverat med hänsyn till det offentliga FoU-kontraktets komplexitet eller ärendets natur får offentliga upphandlare inte kräva tidigare erfarenhet av andra kontrakt som ett villkor för deltagande i ett förfarande för FoU-upphandling.

   En offentlig upphandlare får anta att en ekonomisk aktör inte har den yrkesmässiga kapacitet som krävs i något av följande fall:

   (a) Den offentliga upphandlaren har på något sätt fastställt att den ekonomiska aktören har motstridiga intressen som kan inverka negativt på fullgörandet av kontraktet.

   (b) Det har på något sätt kommit till den offentliga upphandlarens kännedom att den ekonomiska aktören utgör en säkerhetsrisk för en medlemsstat eller unionen som helhet.

   Offentliga upphandlare får inte kräva tidigare erfarenhet av andra kontrakt utan att kräva att entreprenörer förfogar över de personalresurser och tekniska resurser som krävs för att fullgöra det offentliga FoU-kontraktet. Offentliga upphandlare ska inte anse att ekonomiska aktörer inte uppfyller kraven på teknisk och yrkesmässig förmåga enbart på grund av avsaknad av tidigare erfarenhet av andra kontrakt.

6. I alla hänvisningar till kvalifikationer eller kvalifikationsnivåer som ingår i urvalskriterierna ska de nivåer i den europeiska referensramen för kvalifikationer som anges i bilaga II till rådets rekommendation av den 22 maj 2017 nämnas[42].

7. Om offentliga upphandlare kräver att ekonomiska aktörer ska ha en ekonomisk och finansiell ställning på en viss miniminivå får de kräva att ekonomiska aktörer har en eller båda av följande:

[42] Rådets rekommendation av den 22 maj 2017 om den europeiska referensramen för kvalifikationer för livslångt lärande och om upphävande av Europaparlamentets och rådets rekommendation av den 23 april 2008 om en europeisk referensram för kvalifikationer för livslångt lärande (EUT C 189, 15.6.2017, s. 15).

(a) En viss lägsta finansiella kapacitet.

(b) En lämplig ansvarsförsäkring för verksamheten.

8. Om offentliga upphandlare kräver att ekonomiska aktörer ska styrka en ekonomisk och finansiellställning på en viss miniminivå, ska de tillåta de ekonomiska aktörerna att tillhandahålla handlingar av något lämpligt slag som styrker denna ställning, inbegripet något av följande:

(a) Intyg från banker eller, i förekommande fall, bevis på relevant ansvarsförsäkring för verksamheten.

(b) Årsredovisningar eller utdrag ur dem, om offentliggörande av årsredovisningar krävs enligt lagstiftningen i det land där den ekonomiska aktören är etablerad.

(c) En redovisning av den ekonomiska aktörens omsättning för som högst de tre senaste verksamhetsåren beroende på datum då den ekonomiska aktören bildades eller inledde sin verksamhet, om uppgifter om denna omsättning är tillgängliga.

(d) En affärsplan som stöds av intyg eller andra bevis på den ekonomiska aktörens materiella och immateriella finansiella tillgångar, inbegripet dess immateriella tillgångar, ekonomiska bidrag från finansiella investerare eller finansieringsorgan, eller bevis på eget kapital som investerats i den ekonomiska aktören.

Om det krävs en lägsta finansiell kapacitet får den inte överstiga 50 % av det uppskattade värdet av det offentliga FoU-kontraktet, utom i vederbörligen motiverade fall, t.ex. avseende de särskilda risker som är förknippade med de upphandlade forsknings- och utvecklingstjänsternas art. Offentligt FoU-kontrakt. Den offentliga upphandlaren ska ange de huvudsakliga skälen till ett sådant krav i upphandlingsdokumenten.

Vid bedömningen av minsta finansiella och ekonomiska ställning får offentliga upphandlare endast beakta information från den ekonomiska aktörens årsbokslut om den offentliga upphandlaren har specificerat metoder och kriterier för detta i upphandlingsdokumenten. Kvoten mellan exempelvis tillgångar och skulder får beaktas om den upphandlande myndigheten anger metoderna och kriterierna för beaktandet i upphandlingsdokumenten.

Om offentliga upphandlare inför ekonomiska och finansiella urvalskriterier för sin ställning i enlighet med punkt 6 ska offentliga upphandlare göra det möjligt för anbudsgivarna att tillhandahålla de bevis som avses i första stycket d i denna punkt, mellan den dag då den offentliga upphandlaren underrättar anbudsgivarna om beslutet att tilldela det offentliga FoU-kontraktet och den dag då kontraktet undertecknades.

9. Om offentliga upphandlare kräver en ansvarsförsäkring för verksamheten ska de se till och i upphandlingsdokumenten motivera att det nödvändiga skadeståndsansvaret står i proportion till den rimligen förutsebara förlust eller skada som entreprenörer och underleverantörer kan orsaka den offentliga upphandlaren under eller till följd av fullgörandet av det offentliga FoU-kontraktet.

10. Om det förfarande för FoU-upphandling som tillämpas av den offentliga upphandlaren inte omfattar ett förhandsurval av ekonomiska aktörer på grundval av uteslutnings- eller urvalskriterier, ska den offentliga upphandlaren endast begära fullständig dokumentation som styrker att tillämpliga uteslutnings- och

urvalskriterier är uppfyllda från de vinnande anbud som rangordnas högst på grundval av tilldelningskriterierna. Information som kan utläsas från befintliga nationella databaser som upprättats av ett offentligt organ eller från registreringen i officiella förteckningar eller certifieringar får inte ifrågasättas utan tillräcklig motivering.

11. Om information eller dokumentation som lämnas av de ekonomiska aktörerna är eller verkar vara ofullständig eller felaktig eller om särskilda dokument saknas, ska de offentliga upphandlarna, i enlighet med principerna om likabehandling och öppenhet, ge de berörda ekonomiska aktörerna möjlighet att lämna, komplettera, förtydliga eller färdigställa relevant information eller dokumentation inom en lämplig tidsfrist för att avhjälpa eventuella brister till följd av ett mindre formfel eller oegentlighet i ett anbud som inte ifrågasätter beslutet att tilldela offentliga FoU-kontrakten.

Artikel 10

Finansiella garantier

1. Offentliga upphandlare får kräva att anbudsgivarna lämnar anbudsgarantier, fullgörandegarantier eller innehållandegarantier under förutsättning att samtliga följande villkor är uppfyllda:

   (a) Anbudsgarantierna överstiger inte 2 % av det totala uppskattade värdet av det offentliga FoU-kontraktet, med ett högsta belopp för anbudsgarantin på 500 000 euro för offentliga FoU-kontrakt vars uppskattade värde överstiger 5 000 000 euro och 100 000 euro för kontrakt vars uppskattade värde understiger 5 000 000 euro.

   (b) För offentliga FoU-kontrakt med ett uppskattat kontraktsvärde på över 500 000 euro överstiger fullgörande- och innehållandegarantierna inte 5 % av det specifika kontraktspriset, vilket kan höjas till 10 % för mycket komplexa eller riskfyllda offentliga FoU-kontrakt när detta motiveras av en riskanalys.

   (c) För offentliga FoU-kontrakt med ett uppskattat kontraktsvärde som understiger 500 000 euro ska inga fullgörande- eller innehållandegarantier krävas.

2. Värdet av de anbuds-, resultat- och bibehållandegarantier som offentliga upphandlare kräver av anbudsgivarna ska minskas med 50 % för små och medelstora företag, innovativa uppstartsföretag och innovativa expanderande företag.

3. Offentliga upphandlare ska säkerställa att de finansiella garantierna minskas eller frigörs i tid när de inte längre är motiverade.

Artikel 17

Innovationsrelaterade tilldelningskriterier

1. Offentliga upphandlare ska tilldela kontraktet till den ekonomiska aktör som erbjuder den bästa kvaliteten för pengarna. I detta syfte ska offentliga upphandlare utvärdera de anbud som mottagits enligt metoden bästa förhållande mellan pris och kvalitet. För att fastställa det bästa förhållandet mellan pris och kvalitet ska offentliga upphandlare utvärdera anbuden genom en jämförelse av deras pris och kvalitet; det sistnämnda baserat på kvalitetskriterier med koppling till föremålet för det offentliga FoU-kontraktet. Kostnaderna kan också beaktas vid fastställandet av det bästa förhållandet mellan pris och kvalitet. Vid utvärderingen av anbuden utifrån metoden

för det bästa förhållandet mellan pris och kvalitet ska den sammanlagda vikten av alla kvalitetskriterier utgöra minst 50 % av den sammanlagda viktningen av alla tilldelningskriterier. Priskriteriet ska endast avse anbudspriset. Viktningen av kriterierna för den totala ägandekostnaden ska räknas in i respektive procentandel.

2. Kvalitetskriterierna ska avse alla kriterier som används för att bedöma i vilken utsträckning ett anbud avser gynnsamma, effektiva eller hållbara resultat i förhållande till föremålet för det offentliga FoU-kontraktet.

Anbudets kvalitet kan till exempel avse följande aspekter:

(a) Tekniska meriter, estetiska och funktionella egenskaper, tillgänglighet, formgivning med tanke på samtliga användares behov, forsknings- och utvecklingsmetoder.

(b) Miljörelaterade, klimatrelaterade, sociala och innovationsrelaterade mål i enlighet med artikel 4.6, säkerhetsintressen och intressen avseende allmän säkerhet i enlighet med artikel 28 eller krav rörande europeisk preferens om en offentlig upphandlare tillämpar dessa krav i form av tilldelning av poäng.

(c) Kvaliteten på den utsedda personalen som i hög grad kan påverka fullgörandet av kontraktet, såsom . organisation av samt kvalifikationer och erfarenheter hos den personal som utses att verkställa det offentliga FoU-kontraktet.

(d) Kvaliteten i fråga om hur arbetet organiseras, kvaliteten på tilldelningen av resurser som avsatts för att genomföra det offentliga FoU-kontraktet.

3. Tilldelningskriterierna ska vara icke-diskriminerande, proportionella, specifika, objektiva och mätbara. De ska utvärderas i ett förfarande som innehåller tillräckligt skyddsåtgärder mot oriktigheter. De ska göra det möjligt för den offentliga upphandlaren att effektivt jämföra styrkor och svagheter i de erbjudna FoU-tjänsterna och får inte leda till att den offentliga upphandlaren ges obegränsad valfrihet.

4. Vid förfaranden för FoU-upphandling ska offentliga upphandlare, som en del av de kvalitetstilldelningskriterier som avses i punkt 2, tillämpa särskilda kvalitetstilldelningskriterier som är utformade för att mäta anbudens potentiella inverkan på innovation och på skapande av mervärde för unionen. Sådana innovationsrelaterade kvalitetstilldelningskriterier som avses i punkt 2 e i denna artikel ska omfatta följande:

(a) Hur innovativt anbudet är och i vilken utsträckning denna grad av innovation bidrar till den övergripande kvaliteten på det förslag som ska undersökas, utvecklas eller testas under FoU-upphandlingen, om möjligt med hjälp av kvalitetskriterier som är specifika för de avsedda resultaten av FoU-upphandlingen.

(b) Den totala kostnaden för ägandeskapet och långsiktiga fördelar med anbudet, inklusive inverkan av eventuella värdeoptimeringsmetoder som föreslås i anbudet på dessa kostnader och fördelar.

(c) Anbudsförfarandets inverkan på stärkandet av teknikförsörjningskedjan och utvecklingen av ett innovationsekosystem i unionen, inbegripet för kritisk teknik.

(d) Den andel av värdet av den verksamhet som föreslås bedrivas i unionen som en del av det offentliga FoU-kontraktet.

(e) I tillämpliga fall, i vilken utsträckning anbudet är avsett att integrera teknik som utvecklats i unionen, inbegripet forsknings- och utvecklingsresultat från offentligt finansierade forsknings- och utvecklingsprogram på den inre marknaden och använder verktyg, såsom standarder, specifikationer, programvara eller modeller eller annan teknik som utvecklats i unionen.

5. Offentliga upphandlare får tillämpa andra innovationsrelaterade tilldelningskriterier utöver dem som anges i punkt 4. Den kombinerade vikten av alla innovationsrelaterade tilldelningskriterier ska vara minst 15 % av den totala vikten av alla tilldelningskriterier, och den kombinerade vikten av de innovationsrelaterade tilldelningskriterier som avses i punkt 1 c, d och e inte får överstiga 15 % av den totala vikten av alla tilldelningskriterier. De innovationsrelaterade tilldelningskriterierna är en del av de kvalitetstilldelningskriterier som avses i punkt 2.

6. Genom undantag från punkterna 4 och 5 ska skyldigheten att tillämpa innovationsrelaterade tilldelningskriterier enligt denna artikel inte tillämpas på FoU-upphandlingsförfaranden som endast är föremål för upphandling av FoU-rådgivning enligt CPV-koderna 73200000-4, 73210000-7 och 73220000-0.

Artikel 18

Formulering av krav på egenskaperna hos de upphandlade FoU-tjänsterna

1. Offentliga upphandlare ska formulera kraven på egenskaperna hos de forsknings- och utvecklingstjänster som ska upphandlas och deras avsedda resultat i upphandlingsdokumenten i följande prioritetsordning:

   (a) Krav som föreskrivs i lag.

   (b) Funktionskrav.

   (c) Prestandakrav.

   (d) Konstruktionskrav.

   Offentliga upphandlare ska tillämpa den prioritetsordning som anges i första stycket på varje egenskap för sig.

   Om inte annat föreskrivs i tillämplig unionsrätt eller nationell rätt ska offentliga upphandlare utarbeta alla krav som avses i denna punkt på ett sätt som gör det möjligt för anbudsgivaren att styrka regelefterlevnad med andra likvärdiga bevis.

2. Offentliga upphandlare ska endast formulera ett krav som ett prestandakrav eller ett konstruktionskrav om det inte är praktiskt möjligt att utarbeta ett sådant krav som ett funktionskrav.

3. Om det för en viss egenskap inte finns något krav som föreskrivs i lag och en viss egenskap inte i tillräcklig utsträckning kan beskrivas genom kraven i punkt 1, får kraven för den egenskapen formuleras på något av följande sätt genom hänvisning, i följande prioritetsordning:

   (a) Harmoniserade standarder samt standarder och standardiseringsprodukter till vilka hänvisningar har offentliggjorts i enlighet med denna punkt i *Europeiska unionens officiella tidning* eller på något annat sätt som tillhandahålls i enlighet med unionslagstiftningen och gemensamma specifikationer, dvs. en annan teknisk specifikation än en standard som antagits av kommissionen, och med

vilka det föreskrivs en presumtion om överensstämmelse med kraven i relevant unionslagstiftning.

(b) Europeiska standarder enligt definitionen i artikel 2 i förordning (EU) nr 1025/2012, inbegripet nationella standarder som införlivar europeiska standarder.

(c) Europeiska bedömningsdokument.

(d) Internationella standarder.

(e) Andra standardiseringsprodukter som fastställts av en europeisk standardiseringsorganisation enligt definitionen i förordning (EU) nr 1025/2012.

(f) Nationella standarder, nationella tekniska godkännanden eller nationella tekniska specifikationer, om det saknas hänvisningar till de källor som anges i leden a–f.

Varje sådan hänvisning ska följas av orden ”eller motsvarande”, såvida inte hänvisningen görs till obligatoriska harmoniserade tekniska specifikationer.

4. Offentliga upphandlare ska säkerställa att upphandlingsdokumenten inte hänvisar till ett visst fabrikat, varumärke eller källa, eller en viss process som kännetecknar de produkter, tjänster eller byggnadsverk som tillhandahålls av en viss ekonomisk aktör, eller till varumärken, patent, typer eller ett visst ursprung eller en viss produktion, i syfte att gynna eller eliminera vissa ekonomiska aktörer eller varor, tjänster eller byggnadsverk.

Genom undantag från första stycket ska sådana hänvisningar endast vara tillåtna om en tillräckligt preciserad och begriplig beskrivning av föremålet för det offentliga FoU-kontraktet inte är möjlig genom tillämpning av punkterna 1, 2 och 3. Offentliga upphandlare får inte avvika från denna skyldighet om det inte är motiverat med hänsyn till föremålet för det offentliga FoU-kontraktet, och i så fall ska hänvisningen åtföljas av orden ”eller motsvarande”.

Artikel 19

Delning av risk och nytta på marknadsvillkor

1. Offentliga upphandlare ska se till att immateriella rättigheter till de resultat som genereras av en entreprenörer i samband med fullgörandet av ett offentligt FoU-kontrakt inte uteslutande tillfaller den offentliga upphandlaren i dess egen verksamhet, utan att den offentliga upphandlaren delar riskerna och nyttan med dessa immateriella rättigheter med entreprenören på marknadsvillkor. För att uppfylla detta krav ska offentliga upphandlare och entreprenörer uppfylla de skyldigheter som anges i punkterna 2–9:

2. Entreprenörer ska ha rätt att behålla äganderätten till de immateriella rättigheterna till de resultat de genererat vid genomförandet av ett offentligt FoU-kontrakt. Det offentliga FoU-kontraktet ska ge denna rätt till entreprenörer som omfattas av en skyldighet att skydda sina resultat, att göra sitt bästa för att kommersialisera resultaten och att inte använda resultaten i strid med allmänintresset.

3. Entreprenörer ska så snart som möjligt underrätta offentliga upphandlare om alla resultat som kan utnyttjas inom en längsta period från det att de resultat som anges i det offentliga FoU-kontraktet genereras. Denna underrättelse ska innehålla

entreprenörens beslut att skydda och kommersialisera dessa resultat. Om entreprenörer beslutar att inte skydda eller kommersialisera resultat enligt definitionen i det offentliga FoU-kontraktet ska den offentliga upphandlaren, genom undantag från punkt 2 och utan att göra intrång i upphovsmännens ideella rätt ha rätt att

(a) i samförstånd med entreprenören ge entreprenörens personal rätt att skydda dessa resultat och erhålla äganderätten till dessa resultat, eller

(b) skydda sig själv, erhålla äganderätten till de immateriella rättigheterna till dessa resultat och överföra eller licensiera resultaten på rättvisa och rimliga villkor och på ett icke-diskriminerande sätt.

4. Offentliga upphandlare ska få fri tillgång till åtminstone de resultat som genererats av entreprenörerna inom ramen för ett offentligt FoU-kontrakt för egen användning och för användning av sina nuvarande och framtida entreprenörer vid fullgörande av kontrakt som tilldelas av dessa offentliga upphandlare. Offentliga upphandlare får också kräva att sådan fri tillgång utöver användarrättigheter även omfattar andra rättigheter, såsom rätt att ändra och förvalta resultaten.

5. I nödsituationer där entreprenörer inte kan tillgodose den efterföljande efterfrågan på de lösningar som följer av det offentliga FoU-kontraktet på unionsmarknaden, ska offentliga upphandlare ha rätt att bevilja licenser eller kräva att entreprenörer beviljar licenser till tredje parter för att kommersiellt använda resultaten av det offentliga FoU-kontraktet, utan rätt till underlicens, och på rättvisa och rimliga villkor.

6. Om entreprenörer inte kommersialiserar sina resultat inom en rimlig tid i enlighet med det offentliga FoU-kontraktet, men tillhandahåller legitima skäl för detta misslyckande, ska de offentliga upphandlarna

(a) stämma av med entreprenörerna om de kan och är villiga att kommersialisera resultaten om de ges en rimligextra tid,

(b) endast om det har stämts av att entreprenörerna inte kan eller inte är villiga att kommersialisera resultaten eller inte har lyckats kommersialisera resultaten inom den extra tid som avses i led a, ha rätt att

(a) bevilja licenser eller ålägga entreprenörer att på rättvisa och rimliga villkor bevilja tredje part licenser för kommersiell användning av resultaten av det offentliga FoU-kontraktet på icke-exklusiv grund, utan rätt till underlicens, eller

(b) endast om en sådan licensåtgärd som avses i led i inte är tillräcklig för att uppnå den kommersialisering som krävs enligt det offentliga FoU-kontraktet, kräva att entreprenören på rättvisa och rimliga villkor överför äganderätten till dessa resultat till de offentliga upphandlarna, utan att göra intrång i upphovsmännens ideella rätt.

7. Om entreprenören inte kommersialiserar sina resultat inom en rimlig tid enligt det offentliga FoU-kontraktet och inte motiverar detta med legitima skäl eller om entreprenörerna använder dessa resultat på ett sätt som strider mot allmänintresset, och om de offentliga upphandlarnas ansträngningar för att inom rimlig tid få tillstånd från entreprenörerna att licensiera resultaten på rättvisa och rimliga villkor har misslyckats, ska de offentliga upphandlarna ha rätt att

(a) bevilja licenser eller ålägga entreprenörer att bevilja tredje partlicenser för kommersiell användning av resultaten av det offentliga FoU-kontraktet på

icke-exklusiv grund, utan rätt till underlicens, utan att tillhandahålla ekonomisk ersättning till entreprenörerna, eller

(b) om åtgärden i led a inte är tillräcklig för att förhindra att resultaten används på ett sätt som strider mot allmänintresset eller för att uppnå den kommersialisering som krävs enligt det offentliga FoU-kontraktet, ålägga entreprenören att överlåta äganderätten till dessa resultat till de offentliga upphandlarna, utan att tillhandahålla ekonomisk ersättning till entreprenörerna, utan att göra intrång i upphovsmännens ideella rätt.

8. Vid tillämpningen av punkterna 6 och 7 ska legitima skäl inbegripa när entreprenören visar att denne har gjort sitt bästa för att kommersialisera resultaten och för att undvika missbruk av resultaten på ett sätt som strider mot allmänintresset.

9. Entreprenörer ska i förväg underrätta offentliga upphandlare om avsikten att genomföra exklusiv licensiering eller överlåtelse av äganderätten till resultaten av FoU-upphandlingen. Offentliga upphandlare ska ha rätt att invända mot exklusiv licensiering eller entreprenörers överföring av äganderätten till FoU-resultat i något av följande fall:

(a) Om sådan licensiering eller överföring skulle inverka negativt på den offentliga upphandlarens tillgång till resultaten eller det kommersiella utnyttjande av resultaten.

(b) Om sådan licensiering eller överföring skulle strida mot allmänintresset inom sektorer av avgörande betydelse för den socioekonomiska eller tekniska utvecklingen i unionen eller i de offentliga upphandlarnas medlemsstater.

(c) Om resultaten skulle bli föremål för kontroll eller andra begränsningar från ett annat land än de som avses i artikel 11.1, på ett sätt som skulle inverka negativt på den offentliga upphandlarens tillgång till eller kommersialisering av resultaten enligt led a i denna punkt, eller på ett sätt som skulle strida mot allmänintresset enligt led b i denna punkt.

10. För FoU-upphandlingar som inte är förkommersiell upphandling får offentliga upphandlare, genom undantag från punkterna 1–9, om det är motiverat av något av följande tvingande skäl som rör allmänintresset som ska anges i upphandlingsdokumenten, erhålla äganderätten till de immateriella rättigheterna till de resultat som entreprenörerna genererar inom ramen för ett offentligt FoU-kontrakt:

(a) Om det är nödvändigt och motiverat för att säkerställa skyddet av unionens eller en eller flera av dess medlemsstaters säkerhetsintressen och intressen avseende allmän säkerhet i den mening som avses i artikel 28.2.

(b) Om det är nödvändigt för att förhindra att entreprenörer eller andra tredje parter missbrukar resultaten och det inte finns något annat effektivt sätt att förhindra sådant missbruk.

(c) Om den offentliga upphandlaren avser att ha ensamrätt att utnyttja de immateriella rättigheterna till de resultat som genereras av entreprenörer.

Om offentliga upphandlare erhåller äganderätt till immateriella rättigheter i enlighet med första stycket ska de

(a) om de inte utnyttjar de immateriella rättigheter som förvärvats enligt punkt 10 c inom fyra år från den dag då äganderätten till de immateriella rättigheterna

förvärvades, erbjuda sig att överlåta äganderätten till dessa immateriella rättigheter eller licensiera dem på rättvisa och rimliga villkor och på ett icke-diskriminerande sätt,

(b) om de beslutar att överlåta äganderätten till dessa immateriella rättigheter eller licensiera dem, göra detta på rättvisa och rimliga villkor och på ett icke-diskriminerande sätt,

(c) säkerställa att alla resultat som inte ger upphov till immateriella rättigheter får ges omfattande spridning, utan att det påverkar de skyldigheter avseende konfidentialitet och uppgiftsskydd som avses i artikel 26.

Kommissionen ges befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med artikel 39 för att ändra förteckningen över de fall som anges i första stycket i denna punkt, med beaktande av följande kriterier:

(a) Inverkan på ökningen av kommersialisering av FoU-resultat.

(b) Inverkan på förbättrat tillträde för innovativa företag, särskilt innovativa uppstartsföretag och expanderande företag, och nya aktörer på marknaden.

(c) Inverkan på den socioekonomiska eller tekniska utvecklingen i unionen.

(d) Inverkan på unionens strategiska oberoende och ekonomiska säkerhet.

(e) Inverkan på skyddet av allmänhetens intressen.

11. Offentliga upphandlare ska

(a) kräva att entreprenörer i underentreprenörsavtal fastställer att underleverantörer är bundna av samma immateriella rättigheter och skyldigheter som de som gäller för entreprenörer enligt det offentliga FoU-kontraktet, särskilt att entreprenörens skyldigheter enligt det offentliga FoU-kontraktet i varje överförings- eller licensavtal överförs till den nya ägaren eller licenstagaren och att den nya ägaren eller licenstagaren är skyldig att vidarebefordra dem vid varje efterföljande överföring eller licensiering,

(b) när de utarbetar och genomför skyldigheter som påverkar skyddet av immateriella rättigheter i samband med offentliga FoU-kontrakt, följa tillämplig unionsrätt om immateriella rättigheter, Trips-avtalet[43] och andra internationella skyldigheter för unionen eller de berörda medlemsstaterna.

Vid tillämpningen av första stycket b ska offentliga upphandlare, om deltagandet i FoU-upphandlingen inte är begränsat till ekonomiska aktörer med ursprung i medlemsstaterna, behandla ekonomiska aktörer med ursprung i andra WTO-medlemsstater som inte är mindre gynnsamma än ekonomiska aktörer med ursprung i den offentliga upphandlarens eget land när det gäller skydd av immateriella rättigheter, om inte annat föreskrivs i Trips-avtalet.

Artikel 20

Ändringar av kontrakt

[43] Avtal om handelsrelaterade aspekter av immaterialrätter (Trips), som återges i bilaga 1C till avtalet om upprättande av Världshandelsorganisationen (EGT L 336, 23.12.1994, s. 214, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/1994/800(16)/oj.

1. Offentliga upphandlare får ändra tilldelade offentliga FoU-kontrakt under deras löptid utan ett nytt FoU-upphandlingsförfarande om denna möjlighet, oberoende av ändringarnas penningvärde, anges i de ursprungliga upphandlingsdokumenten genom klara, exakta och entydiga ändringsklausuler, som kan omfatta prisändringsklausuler eller optioner. Sådana ändringsklausuler ska ange omfattningen och arten av eventuella ändringar eller optioner samt villkoren för när de får tillämpas. Sådana klausuler får inte möjliggöra ändringar eller optioner som skulle förändra det offentliga FoU-kontraktets övergripande karaktär.

2. Offentliga upphandlare kan också ändra tilldelade offentliga FoU-kontrakt under deras löptid utan ett nytt FoU-upphandlingsförfarande, förutsatt att båda följande villkor är uppfyllda:

   (a) Ändringen är inte väsentlig i den mening som avses i punkt 3, eller ändringen är väsentlig men omfattas av något av de fall som anges i punkt 4.

   (b) Ändringen svarar mot objektiva behov som uppstår under genomförandet av det offentliga FoU-kontraktet, är begränsad till vad som är nödvändigt och lämpligt för att säkerställa dess genomförande och kontinuitet och inte ändra den ursprungliga ekonomiska balansen i kontraktet till förmån för entreprenören på ett sätt som inte föreskrevs i det ursprungliga kontraktet.

3. En ändring ska anses vara väsentlig i ett eller flera av följande fall:

   (a) I och med ändringen införs nya villkor som, om de hade ingått i det ursprungliga upphandlingsförfarandet, skulle ha medfört att andra anbudssökande getts tillträde än de som ursprungligen valdes eller att andra anbud än de som ursprungligen godkändes skulle ha godkänts eller skulle ha medfört ytterligare deltagare i upphandlingsförfarandet.

   (b) Ändringen gäller väsentliga villkor i kontraktet såsom

   (c) en ändring av den ekonomiska balansen i det offentliga FoU-kontraktet till förmån för entreprenören på ett sätt som inte heller föreskrevs i det ursprungliga kontraktet,

      (a) en betydande utvidgning av det offentliga FoU-kontraktets omfattning,

      (b) entreprenörens identitet i andra fall än de som avses i punkt 4 c.

4. Under förutsättning att de inte ändrar den ursprungliga ekonomiska balansen för det offentliga FoU-kontraktet till förmån för entreprenören på ett sätt som inte föreskrevs i det ursprungliga offentliga FoU-kontraktet, är väsentliga ändringar endast tillåtna i den mening som avses i punkt 2i följande fall:

   (a) Ytterligare tjänster eller varor har blivit nödvändiga under genomförandet av det offentliga FoU-kontraktet, förutsatt att ett byte av entreprenör inte är tekniskt eller ekonomiskt genomförbart, inbegripet på grund av ömsesidigt beroende av befintliga byggentreprenader eller tjänster eller betydande kostnadsökningar.

   (b) Ändringen är nödvändig på grund av omständigheter som rimligen inte kunde förutses av en omsorgsfull offentlig upphandlare vid tidpunkten för inledandet av FoU-upphandlingsförfarandet, och som väsentligt påverkar fullgörandet eller genomförbarheten av kontraktet, inklusive

      (a) väsentliga ändringar av den tillämpliga rättsliga ramen,

ii) annan teknisk utveckling,

iii) allvarliga störningar, nödsituationer eller kriser med betydande ekonomiska, samhälleliga eller operativa konsekvenser.

(c) Den ursprungliga entreprenören ersätts av en annan enhet i något av följande fall:

(a) Efter sammanslagning, uppköp, förvärv, insolvens eller annan omstrukturering av företag övertar en annan ekonomisk aktör helt eller delvis den ursprungliga entreprenörens rättigheter och skyldigheter, förutsatt att den nya enheten uppfyller de ursprungliga kvalitativa urvalskriterierna, att inga andra väsentliga ändringar görs av det offentliga FoU-kontraktet och att ersättningen är avsedd att kringgå tillämpningen av denna förordning.

ii) Den offentliga upphandlaren övertar själv huvudentreprenörens skyldigheter gentemot dennes underleverantörer, om denna möjlighet föreligger enligt nationell lagstiftning.

5. Ändringen, vars värde inte överstiger 15 % av värdet på det ursprungliga offentliga FoU-kontraktet, ska betraktas som icke-väsentlig och får göras utan ett nytt upphandlingsförfarande, förutsatt att ändringen inte ändrar den ursprungliga ekonomiska balansen för kontraktet till förmån för entreprenören på ett sätt som inte angavs i det ursprungliga kontraktet.

Om flera successiva ändringar görs ska tröskelvärdena bedömas på grundval av det samlade nettovärdet av dessa ändringar.

6. Innan det offentliga FoU-kontraktet ändras ska den offentliga upphandlaren, på grundval av objektiva och kontrollerbara uppgifter, fastställa att villkoren i punkt 2 är uppfyllda. Offentliga upphandlare ska föra detaljerade skriftliga register över de väsentliga delarna av ändringen, inbegripet motiveringen, dess nödvändighet eller lämplighet, och dess inverkan på den ekonomiska balansen i kontraktet, särskilt fördelningen av risker och ekonomiska fördelar, för att motivera beslut om ändring av det offentliga FoU-kontraktet och för att göra det möjligt för behöriga tillsyns-, revisions- och prövningsorgan att kontrollera att denna artikel efterlevs.

7. Före varje ändring av ett offentligt FoU-kontrakt som överstiger 50 % av kontraktets ursprungliga uppskattade värde ska de offentliga upphandlarna offentliggöra ett meddelande om ändring av kontraktet. Ett sådant meddelande ska innehålla en motivering till ändringen utan ett nytt upphandlingsförfarande. Påföljande ändringar får inte syfta till att kringgå denna förordning.

8. Om offentliga upphandlare väsentligt ändrar ett offentligt FoU-kontrakt i enlighet med punkt 4 och ändringen inte överstiger 50 % av kontraktets ursprungliga uppskattade värde, ska de offentliggöra ett meddelande om ändring av kontraktet inom 20 kalenderdagar från den dag då ändringen gjordes.

9. Ändringar av ett offentligt FoU-kontrakt ska inte användas för att avhjälpa brister i entreprenörens fullgörande som inte motiveras av omständigheter utanför dess kontroll.

Artikel 21

Värdeoptimering

1. Offentliga upphandlare ska införa en klausul om värdeoptimering i alla offentliga FoU-kontrakt som omfattas av denna förordning med ett uppskattat värde exklusive mervärdesskatt som överstiger

   (a) 10 miljoner euro från och med den [Publikationsbyrån: för in datum ett år efter denna förordnings ikraftträdande],

   (b) 9 miljoner euro från och med den [Publikationsbyrån: för in datum två år efter denna förordnings ikraftträdande],

   (c) 8 miljoner euro från och med den [Publikationsbyrån: för in datum tre år efter denna förordnings ikraftträdande],

   (d) 7 miljoner euro från och med den [Publikationsbyrån: för in datum tre år efter denna förordnings ikraftträdande],

   (e) 6 miljoner euro från och med den [Publikationsbyrån: för in datum fyra år efter denna förordnings ikraftträdande],

   (f) 5 miljoner euro från och med den [Publikationsbyrån: för in datum fem år efter denna förordnings ikraftträdande],

   Offentliga upphandlare får införa en klausul om värdeoptimering i offentliga FoU-kontrakt med ett lägre uppskattat värde.

2. Offentliga upphandlare ska inkludera något av följande i offentliga FoU-kontrakt:

   (a) Klausuler om värdeoptimering som uppmuntrar entreprenörer att lämna in ändringsförslag om värdeoptimering under hela genomförandet av det offentliga FoU-kontraktet (”frivilliga klausuler om värdeoptimering”).

   (b) Klausuler om värdeoptimering som kräver att entreprenörer till uppdragstagaren vid jämna mellanrum lämnar in ändringsförslag om värdeoptimering under hela genomförandet av det offentliga FoU-kontraktet (”frivilliga klausuler om värdeoptimering”).

   Offentliga upphandlare får använda den obligatoriska värdeoptimering som avses i första stycket b för hela det offentliga FoU-kontraktet eller endast för delar av det offentliga FoU-kontraktet.

   Om offentliga upphandlare använder obligatorisk värdeoptimering för delar av det offentliga FoU-kontraktet ska de i upphandlingsdokumenten ange de krav som rör dessa delar som funktions- eller prestandakrav.

   Entreprenörer ska inkludera motsvarande obligatoriska eller frivilliga klausuler om värdeoptimering i alla underentreprenörsavtal som överstiger de värden som avses i punkt 1 den dag då underentreprenörsavtalet ingås. De får inkludera motsvarande obligatoriska eller frivilliga klausuler om värdeoptimering i underentreprenörsavtal under dessa värden.

3. Om entreprenörer lämnar in ändringsförslag om värdeoptimering som avses i punkt 2 första stycket ska de i dessa förslag inkludera

   (a) alla föreslagna ändringar av de upphandlade forsknings- och utvecklingstjänsterna som en del av FoU-upphandlingen,

   (b) en beskrivning av eventuella konsekvenser som de föreslagna ändringarna enligt led a i denna punkt kan ha för rättigheterna och skyldigheterna för parterna i det offentliga FoU-kontraktet, inbegripet priset för olika delar av det offentliga FoU-kontraktet enligt punkt 2 andra stycket, eller för entreprenörens uppgifter,

(c) en evidensbaserad analys av de föreslagna ändringarnas förväntade kostnader och fördelar,

(d) vid underentreprenad, eventuella ändringsförslag om värdeoptimering från deras underleverantörer som är nödvändiga för att genomföra entreprenörens ändringsförslag om värdeoptimering.

4. Offentliga upphandlare får inte godta ändringsförslag om värdeoptimering som

(a) ändrar föremålet för det offentliga FoU-kontraktet,

(b) försämrar väsentliga funktioner eller egenskaper hos de upphandlade FoU-tjänsterna eller deras avsedda resultat enligt beskrivningen i funktions- eller prestandakraven,

(c) endast medför en ändring av de upphandlade FoU-tjänsternas och deras avsedda resultats produktkvantiteter,

(d) innebär en ändring av forskningens och utvecklingens slutprodukter eller av forskningens och utvecklingens testkvantiteter som endast är ett resultat av tidigare testning enligt det offentliga FoU-kontraktet.

5. Offentliga upphandlare ska i upphandlingsdokumenten ange att de kan komma att godkänna ändringar som kan sänka eller höja priset för det offentliga FoU-kontraktet efter ett ändringsförslag om värdeoptimering från entreprenören. Gränserna för tillåtna prisökningar för det offentliga FoU-kontraktet på grund av kontraktsändringar till följd av ändringsförslag om värdeoptimering ska anges i upphandlingsdokumenten. Alla sådana kontraktsändringar för värdeoptimering ska genomföras i enlighet med artikel 20.

6. Offentliga upphandlare ska i upphandlingsdokumenten ange incitamentsdelningssatser som delar eventuella nettokostnadsbesparingar för offentliga upphandlare från godkända ändringsförslag om värdeoptimering inom ramen för det pågående offentliga FoU-kontraktet mellan offentliga upphandlare och entreprenörer. Om ett ändringsförslag om värdeoptimering skapar nettokostnadsbesparingar för offentliga upphandlare när det gäller potentiella framtida offentliga FoU-kontrakt, ska det i upphandlingsdokumenten anges om den offentliga upphandlaren kommer att betala entreprenörens andel av kontraktsbesparingarna i en enda betalning eller i en serie betalningar över tid när framtida offentliga FoU-kontrakt tilldelas. De offentliga upphandlarna ska se till att entreprenörens andel av de kostnadsbesparingar som den betalar till entreprenören som en del av FoU-upphandlingen inte motsvarar eller överstiger kostnaden för de forsknings- och utvecklingstjänster som utförts som en del av det offentliga FoU-kontraktet.

7. Offentliga upphandlare får ensidigt godta eller förkasta varje ändringsförslag om värdeoptimering, helt eller delvis. Om den offentliga upphandlaren inte godtar ett ändringsförslag om värdeoptimering ska denne underrätta entreprenören skriftligen och förklara skälen till att förslaget avvisas. Entreprenören får när som helst dra tillbaka ett ändringsförslag om värdeoptimering, helt eller delvis, innan det godtas av den offentliga upphandlaren. Så länge ett ändringsförslag om värdeoptimering inte medför en ändring av det pågående offentliga FoU-kontraktet ska entreprenören fortsätta att fullgöra sitt uppdrag i enlighet med det befintliga offentliga FoU-kontraktet.

Artikel 22

Flera leverantörer

1. Offentliga upphandlare ska använda sig av flera leverantörer i förfaranden för FoU-upphandling och ska tilldela flera offentliga FoU-kontrakt till flera entreprenörer.

2. Offentliga upphandlare ska i upphandlingsdokumenten ange det minsta antal offentliga FoU-kontrakt som förväntas tilldelas i enlighet med punkt 1.

3. Offentliga FoU-kontrakt ska tilldelas flera leverantörer och undertecknas enligt den rangordnade förteckningen över anbudsgivare från högsta till lägsta poäng baserat på utvärderingen i enlighet med artikel 11, såvida det inte finns vederbörligen motiverade skäl att gå till väga på annat sätt, i full överensstämmelse med principerna om likabehandling och öppenhet. Alla offentliga FoU-kontrakt ska tilldelas inom ramen för samma förfarande för FoU-upphandling.

4. För att fastställa antalet offentliga FoU-kontrakt som ska tilldelas i enlighet med punkt 1 ska offentliga upphandlare beakta de fördelar som flera leverantörer kan generera för att

   (a) undvika alltför stor tillit till en enda eller ett begränsat antal entreprenörer för produkter, byggnadsverk eller tjänster som är väsentliga för den offentliga upphandlarens interna eller externa verksamhet, eller för produkter, byggentreprenader eller tjänster som bygger på kritisk teknik eller kritiska råmaterial,

   (b) minska teknik- eller innovationsriskerna, bland annat genom att främja utveckling, testning eller integrering av alternativa resultat från olika entreprenörer,

   (c) hantera situationer där det inte finns tillräcklig konkurrens på marknaden eller förhindra eller minska inlåsning av leverantörer genom att stimulera ökad konkurrens på marknaden,

   (d) minska driftsstörningar och svaga länkar genom att säkerställa teknisk redundans i den offentliga upphandlarens system för infrastruktur, nät eller tillhandahållande av tjänster,

   (e) om det är nödvändigt och motiverat för att skydda unionens eller en eller flera av dess medlemsstaters säkerhetsintressen och intressen avseende allmän säkerhet i den mening som avses i artikel 28.2, reservera ett minsta antal offentliga FoU-kontrakt för ekonomiska aktörer med ursprung i medlemsstaterna i enlighet med artikel 11.6.

5. Genom undantag från punkt 1 får offentliga upphandlare, om det är motiverat av något av följande skäl, som ska anges i upphandlingsdokumenten, tilldela ett enda offentligt FoU-kontrakt utan att använda sig av flera leverantörer i enlighet med denna artikel:

   (a) FoU-upphandlingsförfaranden som endast omfattar upphandling av forsknings- och utvecklingsrådgivningstjänster som omfattas av CPV-koderna 73200000-4, 73210000-7 och 73220000-0.

   (b) FoU-upphandlingar som inte är förkommersiell upphandling, där något av följande villkor är uppfyllt:

(a) Resultaten av de marknadssamråd som avses i artikel 9 och marknadsundersökningar visar att marknaden är för liten för flera entreprenörer att delta i FoU-upphandlingsförfarandet.

(b) De långsiktiga fördelarna med flera leverantörer enligt punkt 4 i denna artikel uppväger inte de extra kostnaderna för den offentliga upphandlare som använder flera leverantörer.

(c) Ett enda offentligt FoU-kontrakt är nödvändigt och motiverat för att säkerställa skyddet av unionens eller en eller flera av dess medlemsstaters säkerhetsintressen och intressen avseende allmän säkerhet i den mening som avses i artikel 28.2.

Kommissionen ges befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med artikel 39 för att ändra förteckningen över de fall som anges i första stycket i denna punkt, med beaktande av följande kriterier:

(a) Inverkan på ökningen av kommersialisering av FoU-resultat.

(b) Inverkan på förbättrat tillträde för innovativa företag, särskilt innovativa uppstartsföretag och expanderande företag, och nya aktörer på marknaden.

(c) Inverkan på den socioekonomiska eller tekniska utvecklingen i unionen.

(d) Inverkan på unionens strategiska oberoende och ekonomiska säkerhet.

(e) Inverkan på skyddet av allmänhetens intressen.

Artikel 23

Anbudsinfordran för FoU-upphandling

1. Offentliga upphandlare ska utlysa anbudsinfordran för FoU-upphandlingen genom ett meddelande om upphandling. Detta meddelande ska

(a) offentliggöras i *Europeiska unionens officiella tidning* och därefter också offentliggöras på den nationella portalen för offentlig upphandling i den offentliga upphandlarens medlemsstat,

(b) innehålla följande delar:

(a) Hänvisningar till relevanta CPV-koder för forsknings- och utvecklingstjänster.

(b) En uppgift, i förekommande fall, om att anbudsinfordran avser innovation genom att fältet ”innovation” markeras i meddelandet om upphandling och, i tillämpliga fall, genom att orden ”förkommersiell upphandling” inkluderas i fältet ”upphandlingens titel”.

(c) Det uppskattade värdet av FoU-upphandlingen, beräknat enligt den metod som anges i artikel 10.5.

2. Offentliga upphandlare ska i vida kretsar marknadsföra anbudsinfordran för FoU-upphandling. I detta syfte får offentliga upphandlare, efter att ha utlyst anbudsinfordrangenom ett meddelande om upphandling, offentliggöra och marknadsföra anbudsinfordran via allmänt tillgängliga medier.

3. Genom undantag från punkterna 1 och 2 i denna artikel ska offentliga upphandlare, om det är nödvändigt och motiverat för att säkerställa skyddet av unionens eller en eller flera av dess medlemsstaters säkerhetsintressen och intressen avseende allmän säkerhet i den mening som avses i artikel 28.2, offentliggöra meddelandet om upphandling där alla känsliga uppgifter utelämnas och ekonomiska aktörer uppmanas att anmäla sitt intresse att lämna anbud för FoU-upphandlingen. Känsliga uppgifter ska endast skickas till ekonomiska aktörer som har uttryckt intresse, uppfyller urvalskriterierna och inte utgör en säkerhetsrisk i den mening som avses i artikel 28.4 d.

4. Om offentliggörandet av det meddelande om upphandling som avses i punkterna 1 och 2 i den här artikeln och offentliggörandet av andra uppgifter i de upphandlingsdokument som avses i artikel 10 skulle strida mot unionens eller en eller flera av dess medlemsstaters säkerhetsintressen och intressen avseende allmän säkerhet i den mening som avses i artikel 28.4 d, ska de offentliga upphandlarna, genom undantag från punkterna 1 och 2 i den här artikeln, inbjuda att lämna anbud och dela upphandlingsdokumenten endast med potentiellt lämpliga ekonomiska aktörer som har identifierats under det marknadssamråd som avses i artikel 9 och under marknadsundersökningar, som uppfyller kvalificeringskriterierna och inte utgör en säkerhetsrisk i den mening som avses i artikel 28.4 d.

5. Minimifristen för mottagande av anbud ska vara minst en månad från den dag då meddelandet om upphandling avsändes för offentliggörande i *Europeiska unionens officiella tidning*. Denna minimifrist kan förkortas av den offentliga upphandlaren om ett krisläge har aktiverats i enlighet med förordning (EU) 2024/2747[44], krisramen har aktiverats i enlighet med rådets förordning (EU) 2022/2372[45], allvarliga gränsöverskridande hot mot människors hälsa i enlighet med förordning (EU) 2022/2371[46] föreligger eller om kommissionen har tillkännagivit en kris eller ett undantagstillstånd. Fristen för offentliga upphandlare att slutföra utvärderingen av anbuden och underrätta anbudsgivarna om tilldelningsbeslutet ska vara högst 60 kalenderdagar från och med tidsfristen för mottagande av anbuden.

6. Offentliga upphandlare ska, på grundval av informationen i anbudet, kontrollera vilka anbudsgivare som har tillträde till FoU-upphandlingen i enlighet med villkoren i artikel 11.

7. Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 15.9 ska offentliga upphandlare utvärdera alla anbud som lämnats in av anbudsgivare som har tillträde till FoU-upphandlingen på grundval av objektiva och icke-diskriminerande kriterier genom att tillämpa de tillämpliga skälen för uteslutning och urvalskriterierna i artiklarna 13, 14 och 15, de minimikrav som ska uppfyllas av alla anbudsgivare och de tillämpliga tilldelningskriterierna som avses i artikel 17, inklusive innovationsrelaterade

---

44 Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/2747 av den 9 oktober 2024 om inrättande av en ram med åtgärder relaterade till krissituationer på den inre marknaden och till resiliensen på den inre marknaden och om ändring av rådets förordning (EG) nr 2679/98 (förordningen om krissituationer och resiliens på den inre marknaden) (EUT L, 2024/2747, 8.11.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2747/oj).

45 Rådets förordning (EU) 2022/2372 av den 24 oktober 2022 om en ram för åtgärder som ska säkerställa försörjning av krisnödvändiga medicinska motåtgärder i händelse av ett hot mot folkhälsan på unionsnivå (EUT L 314, 6.12.2022, s. 64, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2372/oj).

46 Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2022/2371 av den 23 november 2022 om allvarliga gränsöverskridande hot mot människors hälsa och om upphävande av beslut nr 1082/2013/EU (EUT L 314, 6.12.2022, s. 26, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2371/oj).

tilldelningskriterier, och de ska upprätta en rangordnad förteckning över utvärderade anbud.

8. Efter det att de ursprungliga anbuden lämnats in får offentliga upphandlare genomföra intervjuer med de ekonomiska aktörerna och förhandla i en eller flera omgångar. Offentliga upphandlare ska se till att antalet lösningar som diskuteras i varje förhandlingsrunda möjliggör verklig konkurrens. Efter varje omgång och beroende på resultatet av förhandlingarna ska de ekonomiska aktörer som deltar i förhandlingarna uppmanas att lämna ett reviderat anbud, och offentliga upphandlare får besluta att minska antalet deltagare på grundval av de tilldelningskriterier som fastställs i enlighet med artikel 17. Offentliga upphandlare ska informera de ekonomiska aktörerna när en ny förhandlingsomgång inleds och huruvida de kommer att bjudas in. Offentliga upphandlare ska informera alla anbudsgivare vars anbud inte har uteslutits om eventuella ändringar av specifikationerna eller om ändringar av andra delar av upphandlingsuppgifterna som förhandlingarna resulterat i. Offentliga upphandlare ska ge anbudsgivarna tillräckligt med tid för att vid behov kunna ändra sina anbud och skicka in de ändrade anbuden. Ekonomiska aktörer får lämna in reviderade anbud beroende på resultatet av förhandlingarna. Om en offentlig upphandlare har beslutat att avsluta förhandlingarna och fortsätta med tilldelningen av det offentliga FoU-kontraktet ska den uppmana de återstående ekonomiska aktörerna att lämna ett slutligt anbud.

9. Senast 30 dagar efter det att det offentliga FoU-kontraktet har ingåtts ska de offentliga upphandlarna offentliggöra ett meddelande om tilldelning av kontrakt i *Europeiska unionens officiella tidning* och efter det även på sin nationella upphandlingsportal, utom i de fall då offentliggörandet skulle strida mot unionens eller en eller flera av dess medlemsstaters säkerhetsintressen eller intressen avseende allmän säkerhet i den mening som avses i artikel 28.2.

   I meddelandet om tilldelning av kontrakt ska det anges att förfarandet avser en FoU-upphandling och att det avser innovation. Den offentliga upphandlaren ska i tillämpliga fall inkludera orden ”förkommersiell upphandling” i fältet ”Upphandlingens titel” och ska markera fältet ”Innovation” i meddelandet om tilldelning av kontrakt.

   Meddelandet om tilldelning av kontrakt ska innehålla information om värdet på det eller de tilldelade kontrakten och eventuella tilldelade delkontrakt.

Artikel 24

Konkurrensutsatt utveckling i faser och bedömning av fullgörande av kontrakt

1. Offentliga upphandlare ska upphandla FoU i flera på varandra följande forsknings- och utvecklingsfaser som kan omfatta alla kombinationer av grundforskning, industriforskning och experimentell utvecklingsverksamhet.

2. Offentliga upphandlare får organisera påskyndad FoU-upphandling som slår samman alla faser för utveckling och testning som ingår i industriforskning och experimentell utveckling i en enda fas.

3. Offentliga upphandlare ska organisera FoU-faserna på ett sätt som säkerställer att det minsta antalet planerade kontrakt för varje fas av FoU-upphandlingen möjliggör verklig konkurrens (*konkurrensutsatt utveckling*) mellan ekonomiska aktörer inom FoU.

4. Under varje FoU-fas ska offentliga upphandlare bedöma varje ändringsförslag om värdeoptimering och vid behov ändra pågående offentliga FoU-kontrakt i enlighet med bestämmelserna om värdeoptimering i artikel 21.

5. I slutet av varje FoU-fas av FoU-upphandlingen ska offentliga upphandlare bedöma entreprenörernas resultat på grundval av de innovationsrelaterade nyckelutförandeindikatorer som avses i artikel 24.13.

6. Bedömningen ska avgöra om entreprenören framgångsrikt har slutfört den specifika forsknings- och utvecklingsfasen på grundval av huruvida resultaten från den specifika fasen är innovativa, kan uppfylla kraven och är kommersiellt bärkraftiga.

7. Om bedömningen visar att entreprenören inte har klarat av att slutföra en viss fas får den offentliga upphandlaren säga upp det offentliga FoU-kontraktet med entreprenören. Om entreprenören på ett tillfredsställande sätt har utfört alla begärda uppgifter och lämnat in alla begärda resultat, är denne berättigad till den betalning som gäller för den specifika fasen enligt överenskommelsen i det offentliga FoU-kontraktet.

8. Om entreprenörerna inom ramen för ett offentligt FoU-kontrakt har genomfört ändringsförslag om värdeoptimering som har medfört nettokostnadsbesparingar för den offentliga upphandlaren, ska den offentliga upphandlaren betala entreprenörens andel av dessa besparingar i enlighet med den överenskomna betalningsmetoden vid värdeoptimering.

9. Genom att säga upp offentliga FoU-upphandlingskontrakt i slutet av en fas såsom avses i punkt 7 och genom att välja ut de bästa anbuden för nästa fas, får den offentliga upphandlaren minska antalet entreprenörer när varje fas har slutförts.

10. Om den offentliga upphandlaren, trots att den gjort sitt yttersta för att säkerställa en konkurrensutsatt utveckling under alla faser som avses i punkt 3, har sagt ett offentligt FoU-kontrakt i slutet av en fas som avses i punkt 7 eller mottar otillräckliga anbud av god kvalitet för att göra det möjligt att välja mer än en entreprenör för nästa fas, får den offentliga upphandlaren tillåta ekonomiska aktörer som inte har deltagit i tidigare faser och som inte har deltagit i det inledande FoU-upphandlingsförfarandet att lämna anbud endast för den eller de återstående faserna i syfte att ingå specifika kontrakt. Om den offentliga upphandlaren vill utnyttja denna möjlighet ska den offentliga upphandlaren behålla möjligheten för ekonomiska aktörer som inte har deltagit i tidigare faser att uttrycka sitt intresse för att delta i senare faser av FoU-upphandlingen, fram till tidpunkten för urvalet av entreprenörer för den senaste FoU-fasen. Alla sådana ekonomiska aktörer ska väljas ut på grundval av samma uteslutningsgrunder, urvalskriterier, minimikrav och tilldelningskriterier som andra entreprenörer som deltagit i tidigare faser.

11. Om den offentliga upphandlaren, trots att den gjort sitt yttersta för att säkerställa en konkurrensutsatt utveckling i alla faser som avses i punkterna 3 och 10, har sagt upp ett offentligt FoU-kontrakt i slutet av en fas på det sätt som avses i punkt 7 eller inte tar emot tillräckligt många anbud av god kvalitet för att flera entreprenörer ska kunna väljas ut för nästa fas, får den offentliga upphandlaren gå vidare till nästa fas med endast en entreprenör.

12. Genom undantag från punkterna 1–11 får offentliga upphandlare, om det är motiverat av något av följande skäl som ska anges i upphandlingsdokumenten, besluta att inte anordna FoU-upphandlingsförfarandet i flera på varandra följande FoU-faser i följande fall:

(a) FoU-upphandlingsförfaranden som endast omfattar upphandling av FoU-rådgivning som omfattas av CPV-koderna 73200000-4, 73210000-7 och 73220000-0.

(b) FoU-upphandlingar som inte är förkommersiella upphandlingar, vars ämnesområde avser FoU-tjänster som är begränsade till en teknisk beredskapsnivå och dessa FoU-tjänster är för snäva för att kunna delas upp i flera FoU-faser.

Kommissionen ges befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med artikel 39 för att ändra förteckningen över de fall som anges i första stycket i denna punkt, med beaktande av följande kriterier:

(a) Inverkan på ökningen av kommersialisering av FoU-resultat.

(b) Inverkan på förbättrat tillträde för innovativa företag, särskilt innovativa uppstartsföretag och expanderande företag, och nya aktörer på marknaden.

(c) Inverkan på den socioekonomiska eller tekniska utvecklingen i unionen.

(d) Inverkan på unionens strategiska oberoende och ekonomiska säkerhet.

(e) Inverkan på skyddet av allmänhetens intressen.

13. Offentliga upphandlare ska

(a) regelbundet bedöma entreprenörers resultat på grundval av de innovationsrelaterade nyckelprestationsindikatorerna, vilket omfattar att hålla tidsplanen, hålla kostnaderna under kontroll och leverera förväntad kvalitet i fråga om uppfyllandet av de minimikrav som avses i artikel 10.1 f, de funktionskrav eller prestandakrav som avses i artikel 18 samt de tilldelningskriterier, inklusive de innovationsrelaterade tilldelningskriterierna, som avses i artikel 17,

(b) om de, efter den bedömning som avses i led a, konstaterar att fullgörandet av kontraktet inte överensstämmer med de innovationsrelaterade nyckelutförandeindikatorerna, begära att entreprenörerna vidtar korrigerande åtgärder för att uppnå kontraktets fullgörande som överenskommits i det offentliga FoU-kontraktet; om en entreprenör inte vidtar nödvändiga korrigerande åtgärder får de offentliga upphandlarna säga upp det offentliga FoU-kontraktet med den entreprenören,

(c) om värdeoptimering används för att förbättra fullgörandet av kontraktet under hela FoU-upphandlingen i enlighet med artikel 21, ta hänsyn till godkända förslag om värdeoptimering vid bedömningen av fullgörandet av kontraktet och när entreprenören betalar sin andel av de kostnadsbesparingar som följer av godkända förslag om värdeoptimering.

Artikel 25

Betalningar

1. Utan att det påverkar deras skyldigheter enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/7/EU[47] ska offentliga upphandlare säkerställa att entreprenören och, i tillämpliga fall, underleverantörer betalas i tid.

2. Som en del av villkoren för genomförandet av det offentliga FoU-kontraktet får offentliga upphandlare föreskriva att entreprenörerna ska uppfylla likvärdiga betalningsvillkor genom leveranskedjan enligt de relevanta bestämmelserna i Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/7/EU.

3. Om det inte motiveras av ett övervägande intresse hos den offentliga upphandlaren ska den offentliga upphandlaren göra en förskottsbetalning till entreprenören.

4. På begäran av en underleverantör och om det offentliga FoU-kontraktets art tillåter det, ska den offentliga upphandlaren överföra förfallna betalningar direkt till underleverantören för FoU-tjänster, -varor eller -byggnadsverk som huvudentreprenören tillhandahållits. Sådana åtgärder får omfatta lämpliga mekanismer för att huvudentreprenören ska kunna bestrida felaktiga betalningar. Arrangemangen för betalningssättet ska anges i upphandlingsdokumenten.

Artikel 26

Tystnadsplikt och dataskydd

1. Utan att det påverkar tillämpningen av gällande unionsrätt och nationell rätt får offentliga upphandlare inte utan skriftligt förhandsgodkännande lämna ut information som lämnats till dem av ekonomiska aktörer i marknadsundersökningar, av anbudsgivare under eller efter anbudsinfordran, av entreprenörer under fullgörandet av kontrakt eller av tidigare entreprenörer efter det att FoU-upphandlingen avslutats och som dessa ekonomiska aktörer har angett som konfidentiell, inbegripet tekniska hemligheter eller affärshemligheter och de konfidentiella aspekterna av anbuden. Anbudsgivare, entreprenörer eller tidigare uppdragstagare får inte heller lämna ut information som offentliga upphandlare har angett som konfidentiell utan skriftligt förhandsgodkännande. Det skriftliga förhandsgodkännandet får inte ha formen av ett allmänt avstående från rättigheter utan ska lämnas specifikt för kommunikation av viss konfidentiell information.

2. Offentliga upphandlare ska säkerställa efterlevnaden av reglerna om skydd av personuppgifter i (EU) 2016/679 och direktiv 2002/58/EG och i tillämplig nationell lagstiftning vid allt utbyte och offentliggörande av information under marknadsundersökningen, anbudsinfordran, fullgörandet av kontraktet och efter slutförandet av FoU-upphandlingen.

3. Offentliga upphandlare ska i de upphandlingsdokument som avses i artikel 10 ange eventuella krav på lokalisering och tillgång till de personuppgifter som behandlas av entreprenören. Sådana krav kan omfatta följande:

   (a) Personuppgifterna får endast behandlas inom territoriet för de länder som avses i artikel 11.1 och får inte avlägsnas från det territoriet.

   (b) Uppgifterna får endast lagras i datacentraler som är belägna inom territoriet för de länder som avses i artikel 11.1.

[47] Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/7/EU av den 16 februari 2011 om bekämpande av sena betalningar vid handelstransaktioner (omarbetning) (EUT L 48, 23.2.2011, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2011/7/oj).

(c) Ingen tillgång ska ges till sådana uppgifter utanför de länder som avses i artikel 11.1.

(d) Entreprenören får inte ändra platsen för databehandlingen utan skriftligt förhandsgodkännande från den offentliga upphandlaren.

(e) All överföring av personuppgifter inom ramen för det offentliga FoU-kontraktet till tredjeländer eller internationella organisationer ska till fullo uppfylla kraven i förordning (EU) 2016/679.

Artikel 27

Uppsägning av offentliga FoU-kontrakt

Utan att det påverkar tillämpningen av andra grunder för uppsägning enligt denna förordning eller enligt tillämplig nationell lagstiftning ska offentliga upphandlare säga upp det offentliga FoU-kontraktet i följande fall:

(a) Den ekonomiska aktören blir föremål för en slutlig fällande dom av något av de skäl till obligatorisk uteslutning som avses i artikel 13, utom när den offentliga upphandlaren konstaterar att en sådan uppsägning inte är motiverad av tvingande hänsyn till allmänintresset och den slutliga domen inte utesluter detta.

(b) Det offentliga FoU-kontraktet eller ändringen av det borde inte ha tilldelats entreprenören på grund av att denne allvarligt åsidosatt sådana skyldigheter enligt fördragen och denna förordning enligt vad som fastställts av Europeiska unionens domstol i ett förfarande i enlighet med artikel 258 i fördraget.

AVSNITT 2
SÄKERHET

Artikel 28

Säkerhetsöverväganden i FoU-upphandling

1. Offentliga upphandlare ska i förekommande fall vidta lämpliga åtgärder utöver de åtgärder som krävs eller åläggs i enlighet med annan unionslagstiftning i varje skede av förfarandet för FoU-upphandling, från planering och marknadsundersökningar till tilldelning av kontrakt och fullgörande av kontrakt, för att säkerställa skyddet av unionens eller en eller flera medlemsstaters säkerhetsintressen och intressen avseende allmän säkerhet vid alla förfaranden för FoU-upphandling som konstaterats utgöra eller inbegriper en säkerhetsrisk eller en risk för allmän säkerhet. Detta kapitel påverkar inte tillämpningen av andra krav enligt relevant unionslagstiftning.

2. Unionens eller en medlemsstats säkerhetsintressen och intressen avseende allmän säkerhet som är relevanta för ett visst offentligt FoU-kontrakt kan omfatta, men är inte begränsade till, följande:

(a) Skydd av kritisk infrastruktur, strategisk infrastruktur med dubbla användningsområden som identifierats av medlemsstaterna i enlighet med [artikel 33 i förordningen om militär rörlighet], särskilt för sådan som är belägen i en korridor för militär rörlighet, samhällsviktiga tjänster, kritiska leveranskedjor, kritisk teknik, resiliens mot fysiska hot, cyberhot eller

hybridhot samt förebyggande av och skydd mot risker för störningar, inbegripet på grund av skadliga strategiska beroenden av leverantörer från tredjeländer.

(b) Förebyggande av spionage, sabotage eller teknikläckage.

(c) Krisberedskap, inbegripet driftskontinuitet och beredskapsplanering för avbrott i händelse av naturkatastrofer eller geopolitisk instabilitet, pandemier eller cyberattacker.

(d) Förebyggande av andra skadliga störningar, inbegripet inflytande från tredjeländer och statskontrollerat inflytande från tredjeländer.

(e) Cybersäkerhet i system, nätverk och data som behandlas.

(f) Skydd av säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter, känsliga uppgifter, forskning eller immateriella rättigheter mot obehörig åtkomst eller överföring.

(g) Säkerställande av folkhälsan, inbegripet krisförberedda och självförsörjande hälso- och sjukvårdstjänster.

(h) Skydd av miljön och resiliens mot klimatrelaterade störningar.

3. Säkerhetsrisker eller risker avseende allmän säkerhet i ett offentligt FoU-kontrakt kan särskilt uppstå på grund av följande:

(a) Föremålet för det offentliga FoU-kontraktet, inbegripet

(a) känsligheten hos de berörda tillgångarna eller de tillgångar som ska utvecklas vid dess genomförande,

(b) tillgång till och hantering av känsliga uppgifter,

(c) kritiskt beroende eller risk för kritiskt beroende av ett begränsat antal leverantörer, varor, tjänster eller teknik i tredjeländer,

(d) risker kopplade till tillgång till kritisk infrastruktur, strategisk infrastruktur med dubbla användningsområden som identifierats av medlemsstaterna i enlighet med [artikel 33 i förordningen om militär rörlighet], forskningsanläggningar, it-system eller kritiska material,

(e) resultat av de upphandlade forsknings- och utvecklingstjänsterna med dubbla användningsområden,

(f) arten av de allmänna intressen som är knutna till det och de möjliga konsekvenserna av en funktionsstörning eller ett fel, såsom skada på allmän säkerhet, nationell säkerhet, ekonomisk stabilitet, hälsosäkerhet eller grundläggande rättigheter.

(b) Egenskaperna hos de ekonomiska aktörerna, inbegripet

(a) ägande-, kontroll- eller finansieringsstruktur med risk för otillbörlig påverkan eller otillbörligt inflytande över den ekonomiska aktören,

ii) säkerhetshistorik, inklusive tidigare överträdelser, bristande efterlevnad av säkerhetsstandarder eller uteslutning från andra upphandlingsförfaranden av säkerhetsskäl,

iii) förmåga att uppfylla tillämpliga krav på säkerhetsgodkännande, personalkontroll eller informationssäkerhet,

iv) exponering för tredjelandslagstiftning som kan tvinga fram utlämnande av känslig information eller inverka menligt på fullgörandet av kontraktet.

4. Offentliga upphandlare ska i möjligaste mån i upphandlingsdokumenten på ett tydligt och tillräckligt detaljerat sätt ange lämpliga åtgärder som står i proportion till de risker som avses i punkt 3 och som är icke-diskriminerande. Sådana åtgärder får särskilt genomföras genom följande:

(a) Specifikationer och dokument för marknadsundersökningar, inbegripet obligatoriska säkerhetsstandarder, certifieringar, personalkontroll eller krav på säkerhetsgodkännande, riskhantering och kvalitetssäkring.

(b) Tilldelningskriterier, såsom utvärdering av anbudsgivarnas system för säkerhetshantering, standarder för säkerhetsarrangemang, kapacitet för incidenthantering, säkerhet i leveranskedjan.

(c) Villkor för fullgörande av kontrakt, inbegripet klausuler som möjliggör säkerhetstillsyn över leverantörer genom revisioner, inspektioner eller granskning av dokumentation och genomförande av korrigerande åtgärder vid överträdelser, samt bestämmelser om underentreprenader, meddelande om ägarbyte och skydd av säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter eller känslig information.

(d) Urvalskriterier, om det är motiverat, såsom innehav av säkerhetsgodkännanden eller andra krav på att anbudsgivarna visar att de inte medför några säkerhetsrisker eller risker avseende allmän säkerhet enligt punkt 3 b i denna artikel. Detta ska inte inverka på tillämpningen av artikel 14.

(e) Inbjudan att lämna anbud endast till de ekonomiska aktörer som uppfyller specifika objektiva och icke-diskriminerande säkerhetsrelaterade krav, förutsatt att den offentliga upphandlaren har angett sin avsikt att göra detta, liksom de säkerhetsrelaterade krav som den avser att tillämpa, i meddelandet om upphandling för FoU-upphandlingen i fråga.

Offentliga upphandlare får i upphandlingsdokumenten också ange vilka säkerhetsåtgärder de avser att genomföra om det uppstår säkerhetsrisker eller risker avseende allmän säkerhet under förfarandet för FoU-upphandling.

5. Offentliga upphandlare ska när som helst under ett förfarande för FoU-upphandling utesluta en ekonomisk aktör från att delta i ett förfarande för FoU-upphandling om aktören har identifierats som en högriskleverantör i enlighet med förordning (EU) XXXX/XXX [cybersäkerhetsförordningen 2] i samband med tillhandahållandet av IKT-komponenter eller komponenter som inbegriper IKT-komponenter som ska användas i viktiga IKT-tillgångar.

6. Om det finns bevis för att skillnader i åtgärder påverkar den inre marknadens funktion, ges kommissionen befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med artikel 39 för att komplettera denna förordning genom att fastställa obligatoriska tekniska specifikationer, urvalskriterier, tilldelningskriterier eller klausuler om fullgörande av kontrakt, för specifika kategorier av FoU-upphandlingstjänster eller deras avsedda resultat, om dessa faktorer rör ett särskilt intresse avseende säkerhet och allmän säkerhet i unionen.

Artikel 29

Säkerhetsåtgärder under fullgörandet av kontraktet

1. Utan att det påverkar tillämpningen av medlemsstaternas avtalsrätt får den offentliga upphandlaren helt eller delvis säga upp ett offentligt FoU-kontrakt om denne fastställer att entreprenören har underlåtit att iaktta åtgärder eller skyldigheter som syftar till att förebygga eller minska säkerhetsrisker och risker för allmän säkerhet, eller att en säkerhetsrisk eller risk avseende allmän säkerhet har uppstått eller sannolikt kommer att uppstå. På samma villkor får de utesluta vissa ekonomiska aktörer under fullgörandet av kontraktet.

2. Uppsägning och uteslutning enligt denna artikel ska stå i proportion till säkerhetsrisken eller risken avseende allmän säkerhet. Innan den offentliga upphandlaren säger upp ett offentligt FoU-kontrakt eller utesluter en ekonomisk aktör ska denne göra en skriftlig bedömning. Den offentliga upphandlaren ska särskilt beakta

   (a) hur allvarlig risken är för säkerheten eller den allmänna säkerheten,

   (b) hur en uppsägning eller uteslutning skulle påverka tillhandahållandet av offentliga tjänster,

   (c) alternativa riskreducerande åtgärder, såsom kontraktsändringar eller förstärkt övervakning.

3. Såvida det inte är motiverat av riskernas allvarlighetsgrad, hotets överhängande karaktär eller om underrättelsen kan förvärra risken, ska den offentliga upphandlaren skriftligen underrätta entreprenören om sin avsikt att säga upp eller utesluta, med angivande av

   (a) skälen för uppsägning eller uteslutning,

   (b) de omständigheter och bevis som ligger till grund för beslutet, med undantag för säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter,

   (c) det föreslagna datumet för uppsägning eller uteslutning.

4. Entreprenören ska ha en lämplig tid, fastställd av den offentliga upphandlaren, som inte får vara kortare än minst tio kalenderdagar, för att lämna synpunkter på skälen till uppsägningen och föreslå korrigerande åtgärder. Den offentliga upphandlaren får förkorta tidsfristen i en nödsituation.

5. Entreprenören ska samarbeta med den offentliga upphandlaren för att säkra eller överföra uppgifter, handlingar eller tillgångar som rör det offentliga FoU-kontraktet och säkerställa kontinuiteten i kritiska tjänster tills uppsägningen eller uteslutningen träder i kraft.

Artikel 30

Cybersäkerhet

1. För alla produkter med digitala element som används och utvecklas som en del av de upphandlade forsknings- och utvecklingstjänster som omfattas av

Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/2847[48], ska offentliga upphandlare säkerställa att överensstämmelse med de väsentliga cybersäkerhetskraven i bilaga I till den förordningen, inbegripet tillverkarnas förmåga att ändamålsenligt hantera sårbarheter, beaktas i förfarandet för FoU-upphandling.

2. Denna förordning ska inte hindra offentliga upphandlare från att underkasta produkter med digitala element som avses i punkt 1 ytterligare cybersäkerhetskrav för FoU-upphandling eller användning av dessa produkter för särskilda ändamål, inbegripet när dessa produkter har utvecklats, erhållits eller använts för nationella säkerhets- eller försvarsändamål, förutsatt att dessa krav är förenliga med medlemsstaternas skyldigheter enligt unionsrätten och att de är nödvändiga och proportionella för att uppnå dessa ändamål.

3. Utan att det påverkar tillämpningen av punkt 1 och av Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2022/2555[49] får offentliga upphandlare i tillämpliga fall i upphandlingsdokumenten ange krav på cybersäkerhet för de upphandlade forsknings- och utvecklingstjänsterna och deras avsedda resultat. För detta ändamål får de inkludera specifikationer, urvalskriterier, uteslutningskriterier, tilldelningskriterier eller villkor för fullgörande av kontrakt. Sådana krav ska vara kopplade till föremålet för det offentliga FoU-kontraktet och vara förenliga med principerna om transparens, icke-diskriminering och proportionalitet.

4. Offentliga upphandlare ska när som helst under ett förfarande för FoU-upphandling utesluta en ekonomisk aktör från att delta i ett förfarande för FoU-upphandling om aktören har identifierats som en högriskleverantör i samband med tillhandahållandet av IKT-komponenter eller komponenter som inbegriper IKT-komponenter som ska användas i viktiga IKT-tillgångar.

AVSNITT 3
GEMENSAM UPPHANDLING AV FORSKNINGS- OCH UTVECKLINGSTJÄNSTER

Artikel 31

Gemensamma bestämmelser om gemensam FoU-upphandling

1. Offentliga upphandlare som genomför gemensam FoU-upphandling ska följa bestämmelserna i denna förordning.

2. Offentliga upphandlare kan anordna gemensam FoU-upphandling med två eller flera offentliga upphandlare från en eller flera medlemsstater. Offentliga upphandlare. Om två eller fler offentliga upphandlare från en eller flera medlemsstater önskar genomföra en gemensam FoU-upphandling ska de ingå ett avtal om gemensam

[48] Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/2847 av den 23 oktober 2024 om övergripande cybersäkerhetskrav för produkter med digitala element och om ändring av förordningarna (EU) nr 168/2013 och (EU) 2019/1020 och direktiv (EU) 2020/1828 (cyberresiliensförordningen) (EUT L, 2024/2847, 20.11.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2847/oj).

[49] Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2022/2555 av den 14 december 2022 om åtgärder för en hög gemensam cybersäkerhetsnivå i hela unionen, om ändring av förordning (EU) nr 910/2014 och direktiv (EU) 2018/1972 och om upphävande av direktiv (EU) 2016/1148 (NIS 2-direktivet) (EUT L 333, 27.12.2022, s. 80, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2022/2555/oj).

upphandling genom vilket en inköpsgrupp inrättas och den ansvariga inköparen utses. Av avtalet ska det åtminstone framgå följande:

(a) De finansiella åtaganden som gjorts av varje offentlig upphandlare i inköpsgruppen för den gemensamma FoU-upphandlingen.

(b) Roll- och ansvarsfördelningen mellan den ansvariga inköparen och de offentliga upphandlare som ingår i inköpsgruppen när det gäller förfarandet för FoU-upphandling, fullgörande av kontrakt och samverkan efter kontrakt med tidigare entreprenörer enligt kapitel 2, avsnitt 1 och 2.

(c) Tillämplig unionslagstiftning eller nationell lagstiftning om tvistlösning, som rör förfaranden eller godkännanden som behövs för att testa prototyper eller första produkter, tjänster eller byggnadsverk som utvecklats under FoU-upphandlingen och andra aspekter av genomförandet av den gemensamma FoU-upphandlingen som inte regleras i denna förordning.

(d) Mekanismen för tilldelning och utnyttjande av resultaten av den gemensamma FoU-upphandlingen.

Utöver de uppgifter som anges i artikel 10 ska upphandlingsdokumenten för gemensam FoU-upphandling innehålla de uppgifter som avses i första stycket b, c och d i denna punkt.

3. Inköpsgruppens medlemmar ska gemensamt tillhandahålla finansiella åtaganden för FoU-upphandlingen och gemensamt genomföra marknadsundersökningar, utarbeta upphandlingsdokument för sitt gemensamma FoU-upphandlingsbehov och utvärdera anbuden.

4. Den ansvariga inköparen ska inleda förfarandet för den gemensamma FoU-upphandlingen och tilldela de offentliga FoU-kontrakten på uppdrag av alla de offentliga upphandlare som ingår i inköpsgruppen. Offentliga upphandlare som genomför gemensam FoU-upphandling får göra detta på något av unionens officiella språk, och de får tillåta anbudsgivare att lämna anbud på något av dessa officiella språk.

5. Offentliga upphandlare får organisera gemensam FoU-upphandling genom inköpscentraler i en eller flera medlemsstater.

6. I denna förordning avses med inköpscentraler varje offentlig upphandlare som bedriver FoU-upphandlingsrelaterad verksamhet genom att

(a) fungera som grossist genom att köpa och återförsälja FoU-tjänster som upphandlats på marknaden eller resultat av dessa FoU-tjänster,

(b) fungera som mellanhand genom att offentliggöra meddelanden och tilldela offentliga FoU-kontrakt för offentliga upphandlares räkning.

(c) Inköpscentraler får också, utöver den verksamhet som anges ovan, bedriva eller delta i gemensam FoU-upphandlingsverksamhet eller tillhandahålla offentliga upphandlare stödtjänster kopplade till FoU-upphandling, inbegripet infrastruktur, rådgivning eller tekniskt bistånd, t.ex. förberedelse och förvaltning av FoU-upphandlingsförfaranden på den berörda offentliga upphandlarens vägnar och för dennes räkning.

7. Offentliga upphandlare ska i de meddelanden som avses i artikel 4.5 ange när de agerar som inköpscentral.

Alla offentliga upphandlare kan upphandla FoU-tjänster och erhålla de avsedda resultaten från eller genom en inköpscentral som är etablerad i unionen och som erbjuder centraliserad inköpsverksamhet. En offentlig upphandlare ska anses fullgöra sina skyldigheter enligt denna förordning när den upphandlar forsknings- och utvecklingstjänster från eller genom en inköpscentral som för den FoU-upphandlingen var skyldig att tillämpa och har tillämpat denna förordning. Inköpscentraler som inte själva är offentliga upphandlare ska genomföra förfaranden för FoU-upphandling i enlighet med denna förordning.

8. Unionens institutioner, organ eller byråer får genomföra FoU-upphandling, inbegripet förkommersiell upphandling, för egen räkning, tillsammans med eller på uppdrag av andra unionsenheter samt tillsammans med eller på uppdrag av offentliga upphandlare i medlemsstaterna i enlighet med bestämmelserna i Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) 2024/2509.

Kapitel 3
KOMMERSIALISERING AV FORSKNINGS- OCH INNOVATIONSRESULTAT

Artikel 32

Unionens kompetenscentrum för finansiering med immateriella rättigheter som säkerhet och kommersialisering av immateriella tillgångar

1. Europeiska unionens immaterialrättsmyndighet (*immaterialrättsmyndigheten*) ska inrätta ett kompetenscentrum för att stödja och främja finansiering med immateriella rättigheter som säkerhet och kommersialisering av immateriella rättigheter, inbegripet immateriella rättigheter som följer av forskning och innovation och lagstiftningsexklusivitet för läkemedel (*kompetenscentrumet*).

2. Kompetenscentrumet ska genom sina uppgifter stödja följande enheter:

   (a) Forskare som är etablerade i en medlemsstat.

   (b) Innovativa företag som är etablerade i en medlemsstat, inbegripet innovativa uppstartsföretag, innovativa expanderande företag och avknoppningsföretag, vars innovativa och konkurrenskraftiga resultat styrs av äganderätten till eller användningen och kommersialiseringen av immateriella rättigheter.

   (c) Andra offentliga och privata enheter som är etablerade i en medlemsstat och som har ett intresse av att kommersialisera immateriella tillgångar.

   (d) Enheter vars funktion är att stödja någon av de enheter som avses i leden a, b och c.

3. För att förbättra tillgången till finansiering för de enheter som avses i punkt 2 ska immaterialrättsmyndigheten genom kompetenscentrumet göra följande:

   (a) Senast den [*Publikationsbyrån: för in datum fyra år efter denna förordnings ikraftträdande*], utveckla en frivillig unionsram för värdering och offentliggörande av immateriella rättigheter på grundval av alla typer av immateriella rättigheter och lagstiftningsexklusivitet för läkemedel som utformats för att underlätta dess användning inom olika sektorer och dess användning av finansiella aktörer, där så är möjligt med användning av de

europeiska företagsplånböcker som upprättats i enlighet med [Europaparlamentets och rådets förordning XXX om införande av europeiska företagsplånböcker], eller ett annat elektroniskt sätt som är kompatibelt med de europeiska företagsplånböckerna, bland annat genom att

i) införa och underhålla digitala processer och tjänster som rör redovisning, granskning och värdering av immateriella tillgångar,

ii) identifiera och sammanställa bästa praxis för att stödja utvecklingen av den frivilliga värderingsramen,

iii) inrätta, som en integrerad del av ramen, ett system för frivillig redovisning som gör det möjligt för företag att presentera information om sina immateriella tillgångar på ett jämförbart och strukturerat sätt i finansieringssyfte.

(b) Senast den [*Publikationsbyrån: för in datum fyra år efter denna förordnings ikraftträdande*] inrätta och upprätthålla, i nära samarbete med kommissionen, en unionsomfattande digital matchningsplattform, om möjligt med användning av de europeiska företagsplånböckerna eller ett annat elektroniskt sätt som är kompatibelt med de europeiska företagsplånböckerna, för att på frivillig basis underlätta licensiering och överföring av immateriella rättigheter som skyddas i unionen.

(c) Underlätta utvecklingen av en andrahandsmarknad för att stödja avyttring av immateriella tillgångar som innehas av de enheter som avses i punkt 2.

(d) Stödja relevanta offentliga och privata finansiella aktörer, inbegripet unionens institutioner, organ och byråer samt finansinstitut och affärsbanker, när det gäller att definiera och genomföra nya offentliga och privata finansiella instrument med immateriella rättigheter som säkerhet, bland annat genom att tillhandahålla välgrundade underlag om marknadsbehov, analysera data från genomförandet av sådana finansiella instrument och erbjuda tjänster för teknisk rådgivning som rör immateriella rättigheter.

(e) Inrätta och genomföra kompetensutvecklingsprogram i hela innovationsekosystemet när det gäller finansiering med immateriella rättigheter som säkerhet och kommersialisering av immateriella tillgångar.

(f) Höja medvetenheten om immateriella rättigheter som en drivande kraft i unionen för innovation, tillväxt och konkurrenskraft och om finansiering med immateriella rättigheter som säkerhet.

(g) Stödja den gradvisa utvecklingen av en databas över bevis för finansiering med immateriella rättigheter som säkerhet, bland annat genom att på frivillig basis samla in och analysera anonymiserade eller andra icke-personuppgifter från finansieringstransaktioner med immateriella rättigheter som säkerhet, och, i förekommande fall, genom att inrätta mekanismer för att underlätta tillgången till och användningen av sådana uppgifter, bland annat, om det är möjligt, genom användning av de europeiska företagsplånböckerna eller ett annat elektroniskt sätt som är kompatibelt med de europeiska företagsplånböckerna.

(h) Ge stöd till de personer och enheter som avses i punkt 2 vid värdering och kommersialisering av immateriella rättigheter som följer av offentligfinansierad forskning och innovation, bland annat genom att höja medvetenheten och öka kapaciteten inom förvaltningen av immateriella

rättigheter, och bistå med att fastställa strategier för förvaltning och kommersialisering av immateriella rättigheter.

(i) Samordna en hjälpcentral på unionsnivå som erbjuder informations- och stödtjänster som rör finansiering med immateriella rättigheter som säkerhet till de enheter som förtecknas i punkt 2.

Kommissionen ska genom genomförandeakter fastställa de tekniska specifikationerna som är nödvändiga för ett enhetligt genomförande av den frivilliga unionsram som avses i första stycket a i denna punkt, inbegripet specifikationerna med avseende på uppgifternas innehåll, jämförbarhet och interoperabilitet. Dessa genomförandeakter ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 38.2. Immaterialrättsmyndigheten ska, i enlighet med de tekniska specifikationer som fastställs i enlighet med andra stycket, utarbeta, underhålla och vid behov uppdatera mallarna och tillhörande operativa verktyg för genomförandet av den frivilliga unionsramen.

Kommissionen ska genom genomförandeakter fastställa gemensamma tekniska standarder, krav för driftskompatibilitet och operativa specifikationer för den digitala matchningsplattform som avses i punkt 1 b i denna artikel. Dessa genomförandeakter ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 38.2.

4. Med förbehåll för tillgången till ett ackumulerat budgetöverskott och godkännandet av immaterialrättsmyndighetens budgetkommitté får immaterialrättsmyndigheten ingå överenskommelser om medverkan med kommissionen om genomförandet av klart definierad unionsverksamhet som omfattas av de uppgifter som anförtros immaterialrättsmyndigheten enligt denna förordning och som avser finansiering med immateriella rättigheter som säkerhet och kommersialisering av immateriella tillgångar. Sådana överenskommelser om medverkan ska ange parternas respektive ansvarsområden och ekonomiska bidrag, den verksamhet och de resultat som ska finansieras, stödberättigande kostnader, genomförandebestämmelser, rapporteringsskyldigheter, åtgärder för intern kontroll, revisionsrättigheter och behandlingen av eventuella outnyttjade belopp.

5. Förordning (EU) 2017/1001 ska tillämpas på utförandet av de uppgifter som anförtros immaterialrättsmyndigheten enligt denna artikel. Kompetenscentrumet ska utgöra en del av immaterialrättsmyndigheten och ska inte ha någon särskild ställning som juridisk person, ekonomiskt oberoende eller befogenhet att fatta beslut. All verksamhet som utförs av kompetenscentrumet ska fortsätta att omfattas av den ram för styrning, programplanering, budget, redovisning, intern kontroll och rapportering som är tillämplig på immaterialrättsmyndigheten.

6. Kompetenscentrumets etableringskostnader och driftskostnaderna för de uppgifter som anförtros immaterialrättsmyndigheten genom denna förordning ska täckas av dess driftsbudget. Etableringskostnaderna kan åtminstone omfatta kostnader för att utveckla it-stödsystem och inrätta motsvarande administrativ infrastruktur samt för tidsbegränsade förberedelser eller inledande av nya initiativ. Immaterialrättsmyndighetens budgetkommitté får godkänna att myndighetens ackumulerade budgetöverskott används för dessa nödvändiga, tydligt definierade, icke återkommande och tidsbegränsade etableringskostnader.

7. Immaterialrättsmyndighetens verkställande direktör får införa avgifter för särskilda tjänster som avses i denna artikel och som tillhandahålls de enheter som avses i punkt 2 i denna artikel i enlighet med artikel 178 i förordning (EU) 2017/1001. Dessa

avgifter ska vara transparenta, icke-diskriminerande och begränsade till kostnaden för den särskilda tjänsten.

Tillgång till den frivilliga värderingsramen som utvecklats i enlighet med punkt 3 första stycket a, till den digitala matchningsplattformen som utvecklats i enlighet med punkt 3 första stycket b, till stödtjänster som avses i punkt 3 första stycket d och som tillhandahålls offentliga aktörer, inbegripet unionens institutioner, organ och byråer, och tillgång till den hjälpcentral på unionsnivå som avses i punkt 3 första stycket i ska inte omfattas av avgifter.

Artikel 33

Uppgiftsinsamling

1. I syfte att stödja utförandet av de uppgifter som anförtros immaterialrättsmyndigheten enligt artikel 32, särskilt de som rör utvecklingen av en evidensbas, analysen av uppgifter och stödet för en förbättrad tillgång till finansiering för de enheter som avses i artikel 32.2, ska immaterialrättsmyndigheten samla in och analysera anonymiserade eller andra icke-personliga uppgifter, som tillhandahålls på frivillig basis, om transaktioner där immateriella rättigheter används som säkerhet för kredit- eller försäkringsändamål eller som bidrag in natura vid kapitalinvesteringar, utan att det påverkar tillämpningen av gällande bestämmelser om säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter.

2. När immaterialrättsmyndigheten samlar in och analyserar uppgifter enligt denna artikel ska den, i enlighet med unionsrätten, samarbeta med unionens institutioner, organ och byråer, de behöriga myndigheterna i medlemsstaterna, nationella och regionala immaterialrättsmyndigheter samt relevanta offentliga och privata aktörer på finans- och försäkringsområdet, i syfte att underlätta tillgången till, jämförbarheten hos och återanvändningen av befintliga uppgifter samt, på grundval av befintliga datakällor och praxis, undersöka möjliga strategier för att förbättra öppenheten och interoperabiliteten i unionen.

3. De uppgifter som immaterialrättsmyndigheten samlar in och analyserar i enlighet med denna artikel får omfatta information, om sådan finns och det är lämpligt att den inkluderas, från register över immateriella rättigheter, företagsregister, register över panträtter eller andra sakrätter avseende immateriella rättigheter och liknande källor, samt annan relevant information som gjorts tillgänglig av myndigheter eller aktörer inom den privata sektorn, inbegripet information om hur immateriella tillgångar som används som säkerhet för kredit- eller försäkringsändamål eller som bidrag in natura vid kapitalinvesteringar har värderats, om storleken på och egenskaperna hos motsvarande transaktion, om typen av immateriell rättighet i fråga och om relevanta indikatorer som värdering av eget kapital, ställande av säkerhet eller belåningsgrad.

4. Immaterialrättsmyndigheten ska, i samarbete med berörda parter, främja utvecklingen av gemensamma standarder och praxis avseende datakvalitet, format och åtkomstvillkor, inbegripet differentierade och proportionerliga åtkomstvillkor, och ska erbjuda vägledning och stödåtgärder som syftar till att göra det möjligt för innovativa företag, innovativa uppstartsföretag, innovativa expanderande företag samt små och medelstora företag att dra nytta av den förbättrade evidensbasen och de analytiska resultaten.

5. Om det är motiverat av erfarenheter från den verksamhet som avses i denna artikel får immaterialrättsmyndigheten, i samarbete med berörda parter, överväga att

utveckla digitala verktyg eller strukturerade datasystem för att ytterligare stödja utförandet av kompetenscentrumets uppgifter enligt artikel 32, inbegripet genom att undersöka genomförbarheten av ett unionsomfattande register över panträtter i immateriella tillgångar.

6. Immaterialrättsmyndigheten ska införa riktlinjer och stödåtgärder för att säkerställa att innovativa företag, innovativa uppstartsföretag, innovativa expanderande företag samt små och medelstora företag effektivt kan dra nytta av de uppgifter som samlas in i enlighet med denna artikel.

Artikel 34

Värderingsmän för immateriella rättigheter

1. De personer och enheter som avses i artikel 32.2 och relevanta offentliga och privata aktörer på finans- och försäkringsområdet får begära en bedömning av värdet av de immateriella rättigheterna enligt den frivilliga unionsramen i enlighet med artikel 32.3 första stycket a. En sådan bedömning får utföras av en värderingsman för immateriella rättigheter som certifierats i enlighet med artikel 35.

2. Om bedömningen beställs i samband med en finansieringstransaktion ska den information som krävs för bedömningen tillhandahållas i enlighet med de arrangemang som de berörda parterna kommit överens om och med förbehåll för tillämpliga regler om konfidentialitet och skydd av affärshemligheter.

3. Vid bedömningen ska värderingsmannen för immateriella rättigheter agera oberoende och undvika alla intressekonflikter med de personer eller enheter som berörs av bedömningen.

4. Avgifterna och andra kostnader i samband med en bedömning ska bäras av den person eller enhet som beställer bedömningen, om inte parterna kommer överens om något annat. De ska vara transparenta, rimliga och stå i proportion till bedömningens art, omfattning och komplexitet.

Artikel 35

Certifiering av värderingsmän för immateriella rättigheter

1. Immaterialrättsmyndigheten ska inrätta och förvalta ett unionscertifieringssystem för värderingsmän av immateriella tillgångar. Certifieringen ska styrka att en värderingsman har förvärvat den kunskap och yrkeskompetens som krävs för att utföra värderingar inom den frivilliga unionsram som avses i artikel 32.3 första stycket a.

2. Certifiering enligt denna artikel ska vara frivillig och ska styrka behörighet att tillämpa unionens värderingsram. Det får inte utgöra en yrkeslicens eller ge rätt att utöva ett reglerat yrke, och det får inte heller vara en förutsättning för att göra immaterialrättsliga värderingar enligt unionsrätten eller nationell rätt. Det ska inte påverka tillämpningen av nationella bestämmelser om reglerade yrken, yrkeskvalifikationer och tillhandahållande av värderingstjänster.

3. Immaterialrättsmyndighetens certifiering ska inte göra immaterialrättsmyndigheten ansvarig för enskilda värderingar som utförs av en certifierad värderingsman och får inte ge bindande eller presumtiv rättslig verkan på sådana värderingar.

4. För att vara berättigad till certifiering ska den presumtiva värderingsmannen

   (a) ha lämplig utbildnings- eller yrkesbakgrund och relevant yrkeserfarenhet samt teknisk kompetens i fråga om värdering av immateriella rättigheter,

   (b) framgångsrikt genomgå specialiserad utbildning om tillämpningen av den frivilliga unionsram som avses i artikel 32.3 första stycket a och en bedömning som visar tillräcklig kunskap och praktisk förmåga att tillämpa den ramen,

   (c) uppvisa objektivitet, integritet och efterlevnad av lämpliga yrkesstandarder eller uppförandekoder.

   Den utbildning och bedömning som avses i första stycket b och c ska organiseras av immaterialrättsmyndigheten. Immaterialrättsmyndigheten får utveckla och tillhandahålla sådan utbildning och bedömning i samarbete med nationella immaterialrättsmyndigheter och relevanta europeiska eller internationella branschorganisationer och värderingsorgan.

5. Kommissionen ska genom genomförandeakter fastställa följande detaljerade villkor för genomförandet av det certifieringssystem som inrättas genom denna artikel:

   (a) Den utbildningsnivå eller yrkesbakgrund och yrkeserfarenhet som minst krävs för att få delta i certifieringssystemet och de bevis som ska lämnas in för detta ändamål.

   (b) Minimikrav rörande innehåll i, läranderesultat och praktiska delar av den specialiserade utbildning som avses i punkt 4 första stycket b, inklusive eventuella krav på närvaro.

   (c) Form, innehåll, bedömningsmetod och minimikrav för godkännande när det gäller den bedömning som avses i punkt 4 första stycket c.

   (d) Ansökningsförfarandet, inklusive de handlingar och bevis som ska läggas fram, samt formerna för kontroll av att villkoren i punkt 4 är uppfyllda.

   (e) Certifieringens giltighetstid samt villkoren och förfarandet för förlängning av denna, inklusive krav på fortbildning.

   (f) Grunderna och förfarandet för upphävande och återkallande av certifiering, inbegripet lämpliga rättssäkerhetsgarantier och den berörda personens rätt att bli hörd.

   (g) Villkoren för användning, presentation och kommunikation av unionscertifiering och certifierad status, inbegripet regler som syftar till att förhindra varje vilseledande framställning om certifieringens omfattning eller rättsliga verkan.

   (h) Information om certifierade värderingsmän som ska föras in i den databas som avses i punkt 7 i denna artikel.

Dessa genomförandeakter ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 38.2.

6. Immaterialrättsmyndigheten ska genom kompetenscentrumet bevilja, förnya, tillfälligt upphäva eller återkalla certifiering i enlighet med denna artikel.

7. Immaterialrättsmyndigheten ska genom kompetenscentrumet upprätta och upprätthålla en allmänt tillgänglig unionsdatabas över värderingsmän för immateriella rättigheter som certifierats i enlighet med denna artikel.

8. Den verkställande direktören får införa avgifter för certifierings-, bedömnings- och förnyelsetjänster som tillhandahålls enligt denna artikel i enlighet med artikel 178 i förordning (EU) 2017/1001. Dessa avgifter ska vara transparenta, icke-diskriminerande och får inte överstiga kostnaden för den berörda specifika tjänsten.

Artikel 36

Programplanering och rapportering

1. Immaterialrättsmyndigheten ska i ett separat avsnitt i det fleråriga strategiska programmet och i sitt årliga arbetsprogram enligt artikel 153.1 a och b i förordning (EU) 2017/1001, avspegla den verksamhet som krävs för att myndigheten ska kunna utföra sina uppgifter i enlighet med den här förordningen.

2. Det separata avsnitt som avses i punkt 1 i den här artikeln ska innehålla mål, verksamhet, förväntade resultat, prestationsindikatorer och uppskattade personalresurser och ekonomiska resurser i samband med dessa uppgifter, med beaktande av unionens relevanta politik och prioriteringar. Utarbetande, antagande, genomförande och ändring av det fleråriga strategiska programmet och det årliga arbetsprogrammet ska regleras av förordning (EU) 2017/1001.

3. Immaterialrättsmyndigheten ska i den årsrapport om myndighetens verksamhet som avses i artikel 153.1 c i förordning (EU) 2017/1001 inkludera ett särskilt avsnitt om de uppgifter som den anförtros enligt denna artikel. Detta särskilda avsnitt ska innehålla samtliga följande uppgifter:

   (a) En granskning av den viktigaste verksamhet som utförts under föregående år.

   (b) De resultat som uppnåtts i förhållande till de mål och prestationsindikatorer som anges i det årliga arbetsprogrammet.

   (c) En övergripande bedömning av utförandet av dessa uppgifter, inbegripet de ekonomiska resurser och personalresurser som använts, eventuella intäkter från avgifter och eventuella väsentliga effekter på utförandet av immaterialrättsmyndighetens övriga lagstadgade uppgifter.

   (d) En översikt över den verksamhet som planeras för de följande åren.

Artikel 37

Ändring av förordning (EU) 2017/1001

I artikel 151.1 i förordning (EU) 2017/1001 ska följande led läggas till som led f:

”f) De uppgifter som den tilldelas genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 202X/XXXX. *[+]”

[+] Publikationsbyrån: För in nummer, datum, titel och EUT-hänvisning för den här förordningen (förordningen om europeisk innovation) i fotnoten.

* Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 202X/XXXX (EUT…, ELI...).”

Kapitel 4
SLUTBESTÄMMELSER

Artikel 38

Kommittéförfarande

1. Kommissionen ska biträdas av den kommitté för genomförandebestämmelser som inrättats genom förordning (EU) 2017/1001. Denna kommitté ska vara en kommitté i den mening som avses i förordning (EU) nr 182/2011.

2. När det hänvisas till denna punkt ska artikel 5 i förordning (EU) nr 182/2011 tillämpas.

Artikel 39

Utövande av delegeringen

1. Befogenheten att anta delegerade akter ges till kommissionen med förbehåll för de villkor som anges i denna artikel.

2. Den befogenhet att anta delegerade akter som avses i artiklarna 11.2, 19.10, 22.5, 24.12, 28.5 och 31.8 ges till kommissionen för en period på fem år från och med den dag då denna förordning träder i kraft. Kommissionen ska utarbeta en rapport om delegeringen av befogenhet senast nio månader före utgången av perioden på fem år. Delegeringen av befogenhet ska genom tyst medgivande förlängas med perioder av samma längd, såvida inte Europaparlamentet eller rådet motsätter sig en sådan förlängning senast tre månader före utgången av perioden i fråga.

3. Den delegering av befogenhet som avses i artiklarna 7.2, 19.11, 22.5, 24.12, 28.5 och 31.8 får när som helst återkallas av Europaparlamentet eller rådet. Ett beslut om återkallelse innebär att delegeringen av den befogenhet som anges i beslutet upphör att gälla. Beslutet får verkan dagen efter det att det offentliggörs i *Europeiska unionens officiella tidning*, eller vid ett senare i beslutet angivet datum. Det påverkar inte giltigheten av delegerade akter som redan har trätt i kraft.

4. Innan kommissionen antar en delegerad akt ska den samråda med experter som utsetts av varje medlemsstat i enlighet med principerna i det interinstitutionella avtalet av den 13 april 2016 om bättre lagstiftning.

5. Så snart kommissionen antar en delegerad akt ska den samtidigt delge Europaparlamentet och rådet denna.

6. En delegerad akt som antas enligt artiklarna 11.2, 19.10, 22.5, 24.12, 28.5 och 31.8 ska träda i kraft endast om varken Europaparlamentet eller rådet har gjort invändningar mot den delegerade akten inom en period på två månader från den dag då akten delgavs Europaparlamentet och rådet, eller om både Europaparlamentet och rådet, före utgången av den perioden, har underrättat kommissionen om att de inte kommer att invända. Denna period ska förlängas med två månader på Europaparlamentets eller rådets initiativ.

Artikel 40

Utvärdering

Senast den [*Publikationsbyrån: för in datum fyra år efter denna förordnings ikraftträdande*] och därefter vart femte år ska kommissionen genomföra en utvärdering av denna förordning mot bakgrund av dess mål, särskilt när det gäller att stärka den offentliga upphandlingens roll som innovationsdrivande kraft och åstadkomma en bättre värdering, kommersialisering och användning av immateriella rättigheter, och lägga fram en rapport om detta för Europaparlamentet, rådet och Europeiska ekonomiska och sociala kommittén. Denna utvärdering ska om lämpligt åtföljas av ett förslag om ändringar eller upphävande av denna förordning.

Artikel 41

Ikraftträdande

Denna förordning träder i kraft den tjugonde dagen efter det att den har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

Utfärdad i Bryssel den

På Europaparlamentets vägnar	*På rådets vägnar*
Ordförande	*Ordförande*
[...]	*[...]*

FINANSIERINGSÖVERSIKT OCH DIGITAL ÖVERSIKT FÖR RÄTTSAKT

Innehållsförteckning

1. BAKGRUND TILL FÖRSLAGET ... 1
1.1. Motiv och syfte med förslaget ... 1
1.2. Förenlighet med befintliga bestämmelser inom området ... 4
1.3. Förenlighet med unionens politik inom andra områden ... 5
2. RÄTTSLIG GRUND, SUBSIDIARITETSPRINCIPEN OCH PROPORTIONALITETSPRINCIPEN ... 7
2.1. Rättslig grund ... 7
2.2. Subsidiaritetsprincipen (för icke-exklusiv befogenhet) ... 7
2.3. Proportionalitetsprincipen ... 8
2.4. Val av instrument ... 9
3. RESULTAT AV EFTERHANDSUTVÄRDERINGAR, SAMRÅD MED BERÖRDA PARTER OCH KONSEKVENSBEDÖMNINGAR ... 10
3.1. Samråd med berörda parter ... 10
3.2. Insamling och användning av sakkunnigutlåtanden ... 11
3.3. Konsekvensbedömning ... 12
3.4. Lagstiftningens ändamålsenlighet och förenkling ... 15
4. Grundläggande rättigheter ... 15
5. BUDGETKONSEKVENSER ... 16
6. ÖVRIGA INSLAG ... 16
• Genomförandeplaner samt åtgärder för övervakning, utvärdering och rapportering 16
• Ingående redogörelse för de specifika bestämmelserna i förslaget ... 16
1. GRUNDLÄGGANDE UPPGIFTER OM FÖRSLAGET ELLER INITIATIVET ... 4
1.1 Förslagets eller initiativets titel ... 4
1.2 Berörda politikområden ... 4
1.3 Mål ... 4
1.3.1 Allmänt/allmänna mål ... 4
1.3.2 Specifikt/specifika mål ... 4
1.3.3 Verkan eller resultat som förväntas ... 4
1.3.4 Prestationsindikatorer ... 6
1.4 Förslaget eller initiativet avser ... 6
1.5 Grunder för förslaget eller initiativet ... 6
1.5.1 Krav som ska uppfyllas på kort eller lång sikt, inbegripet en detaljerad tidsplan för genomförandet av initiativet ... 6

1.5.2 Mervärdet av en åtgärd på EU-nivå (som kan följa av flera faktorer, t.ex. samordningsfördelar, rättssäkerhet, ökad effektivitet eller komplementaritet). 7
1.5.3 Erfarenheter från tidigare liknande åtgärder 7
1.5.4 Förenlighet med den fleråriga budgetramen och eventuella synergieffekter med andra relevanta instrument 8
1.5.5 Bedömning av de olika finansieringsalternativ som finns att tillgå, inbegripet möjligheter till omfördelning 8
1.6 Förslagets eller initiativets varaktighet och budgetkonsekvenser 9
1.7 Planerad(e) genomförandemetod(er) 9
2 FÖRVALTNING 11
2.1 Regler om uppföljning och rapportering 11
2.2 Förvaltnings- och kontrollsystem 11
2.2.1 Motivering av den budgetgenomförandemetod, de finansieringsmekanismer, de betalningsvillkor och den kontrollstrategi som föreslås 11
2.2.2 Uppgifter om identifierade risker och om det eller de interna kontrollsystem som inrättats för att begränsa riskerna 11
2.2.3 Beräkning och motivering av kontrollernas kostnadseffektivitet (dvs. förhållandet mellan kostnaden för kontrollerna och värdet av de medel som förvaltas) och en bedömning av den förväntade risken för fel (vid betalning och vid avslutande)..... 11
2.3 Åtgärder för att förebygga bedrägeri och oriktigheter 12
3 FÖRSLAGETS ELLER INITIATIVETS BERÄKNADE BUDGETKONSEKVENSER 13
3.1 Berörda rubriker i den fleråriga budgetramen och utgiftsposter i den årliga budgeten 13
3.2 Förslagets beräknade budgetkonsekvenser för anslagen 14
3.2.1 Sammanfattning av beräknad inverkan på driftsanslagen 14
3.2.1.1 Anslag i den antagna budgeten 14
3.2.3 Sammanfattning av beräknad inverkan på de administrativa anslagen 16
3.2.3.1 Anslag i den antagna budgeten 16
3.2.4 Beräknat personalbehov 16
3.2.4.1 Finansierat med den antagna budgeten 16
3.2.5 Översikt över beräknad inverkan på it-relaterade investeringar 18
3.2.6 Förenlighet med den gällande fleråriga budgetramen 19
3.2.7 Bidrag från tredje part 19
3.2.8 Beräknat personalbehov och beräknad användning av anslag vid ett decentraliserat organ 19
3.3 Beräknad inverkan på inkomsterna 21
4. DIGITALA INSLAG 22
4.1 Krav med digital relevans 22

4.2 Data 24
4.3 Digitala lösningar 26
4.4 Interoperabilitetsbedömning 26
4.5 Åtgärder till stöd för digitalt genomförande 27

1. GRUNDLÄGGANDE UPPGIFTER OM FÖRSLAGET ELLER INITIATIVET

1.1 Förslagets eller initiativets titel

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING om inrättande av en åtgärdsram för att stärka unionens innovationsekosystem (förordningen om europeisk innovation)

1.2 Berörda politikområden

Inre marknaden, konkurrenskraft, forskning och innovation

1.3 Mål

1.3.1 Allmänt/allmänna mål

Det allmänna målet med initiativet är att förbättra den inre marknadens funktion för innovation genom att minska hindren för utveckling, testning och uppskalning av innovativa lösningar och på så sätt påskynda kommersialiseringen av dem i unionen.

1.3.2 Specifikt/specifika mål

Specifikt mål nr 1

Sänka värderingskostnaderna och öka licensiering och överföring av immateriella rättigheter i unionen under de kommande fyra åren.

Specifikt mål nr 2

Öka utgifterna för upphandling av FoU-tjänster under de kommande fem åren.

Specifikt mål nr 3

Öka upphandlingen av unionsbaserade FoU-lösningar under de kommande fem åren.

1.3.3 Verkan eller resultat som förväntas

Beskriv den verkan som förslaget eller initiativet förväntas få på de mottagare eller den del av befolkningen som berörs.

Ekonomiska fördelar

Införandet av en harmoniserad unionsomfattande ram för värdering av immateriella rättigheter, kompletterad av ett utbildningscentrum för immateriella rättigheter och en matchningsplattform för immateriella rättigheter, förväntas minska kostnaderna och komplexiteten i samband med värdering, förvaltning och monetarisering av immateriella tillgångar. Genom att tillhandahålla standardiserade värderingsmetoder, specialiserad expertis och en förbättrad marknadsinfrastruktur skulle dessa åtgärder minska informationsasymmetrierna mellan företag och externa finansiärer när det gäller det ekonomiska värdet av immateriella tillgångar.

Ökad transparens och trovärdighet vid värdering av immateriella rättigheter förväntas underlätta användningen av patent och andra immateriella tillgångar som säkerhet och på så sätt öka tillgången till både lånefinansiering och kapitalfinansiering. I synnerhet kan standardiserade värderingssystem stärka de immateriella rättigheternas säkerhetsfunktion för banker och de deras signalfunktion för riskkapitalinvesterare, vilket skulle bidra till större volymer av finansiering med immateriella rättigheter som säkerhet. Allt eftersom företag blir bättre på att fånga upp och kommunicera det ekonomiska värdet av sina immateriella tillgångar kommer den förväntade

avkastningen från patentering sannolikt att öka, vilket skapar starkare incitament att investera i innovation och söka formellt skydd för immateriella rättigheter.

Av litteraturen framgår att detta förhållande kan generera en god cykel mellan patentering och finansiering. Starkare portföljer med immateriella rättigheter underlättar tillgången till extern finansiering, samtidigt som förbättrade finansieringsvillkor stöder ytterligare FoU-investeringar och innovationsverksamhet, vilket leder till ytterligare patentgenerering. Utöver att öka antalet patentansökningar kan mer tillförlitliga värderingsmekanismer också förbättra patentens kvalitet genom att uppmuntra företag att fokusera på uppfinningar med större teknisk och kommersiell potential.

Det finns flera belägg till stöd för denna mekanism. Ur ett realt optionsperspektiv ökar trovärdiga värderingssystem och andrahandsmarknader för immateriella rättigheter patentrelaterade investeringars reversibilitet genom att omvandla patent till omsättningsbara tillgångar snarare än rent rättsliga instrument. Detta minskar den faktiska risken med patentering och uppmuntrar företag att ansöka om patent som senare kan licensieras, säljas eller användas för att stödja finansieringstransaktioner. Uppgifter från Förenta staterna visar att exponering för sekundära patentmarknader ökar patentverksamheten, särskilt under förhållanden som präglas av ekonomisk osäkerhet, samtidigt som företagen uppmuntras att patentera uppfinningar som annars skulle skyddas som företagshemligheter.

Införandet av en harmoniserad ram på unionsnivå för FoU-upphandling förväntas avsevärt minska den rättsosäkerhet och förfarandemässiga komplexitet som för närvarande förknippas med FoU-upphandling i medlemsstaterna. Detta förväntas underlätta genomförandet av gränsöverskridande FoU-upphandlingsprojekt, vilket gör det möjligt för offentliga upphandlare att samla efterfrågan och uppnå en större kritisk massa, och därmed frigöra den inre marknadens fulla potential för innovationsupphandling.

Att samla beprövade innovationsinriktade upphandlingsmetoder inom en gemensam ram skulle också förbättra effektiviteten och ändamålsenligheten i förfarandena för FoU-upphandling och öka avkastningen på offentliga investeringar i innovation. Tydligare förfaranden skulle öka de offentliga upphandlarnas kapacitet att utforma och hantera FoU-projekt, samtidigt som deltagandekostnaderna och hindren för leverantörerna skulle sänkas. Detta förväntas uppmuntra ett större antal företag, inklusive företag från olika medlemsstater, att delta i anbudsinfordran för FoU-upphandling, vilket skulle öka konkurrensen, förbättra kvaliteten på föreslagna lösningar och bredda tillgången till innovativ teknik.

Införandet av en unionspreferens inom förfaranden för FoU-upphandling skulle dessutom öka sannolikheten för att betydande ekonomiska och tekniska fördelar som skapas genom offentligt finansierad FoU-upphandling stannar kvar i unionen. Att stärka efterfrågan på innovativa lösningar som utvecklats av företag baserade i unionen skulle stödja privata FoU-investeringar, främja tillväxten av europeiska innovationsekosystem och bidra till skapandet av arbetstillfällen med högt värde. Detta skulle i sin tur stärka unionens strategiska oberoende och tekniska suveränitet inom kritisk teknik och kritiska sektorer.

På det hela taget beräknas förordningen om europeisk innovation öka unionens BNP med mellan 0,25 % och 0,42 % under en tioårsperiod i förhållande till ett referensscenario utan förordningen om europeisk innovation.

Utöver effekterna av förordningen om europeisk innovation på BNP och sysselsättning förväntas den generera bredare samhällsfördelar genom att stärka omvandlingen av forskning och innovation till marknadsmässiga lösningar. Ett betydande empiriskt underlag visar att fortsatta offentliga och privata investeringar i forskning och innovation påskyndar utveckling, spridning och kostnadsminskning av ren teknik, vilket bidrar till lägre växthusgasutsläpp, förbättrad energieffektivitet och mer hållbara produktionsprocesser. Dessa fördelar kommer sannolikt att ge positiva miljömässiga och sociala externa effekter som endast delvis fångas upp av konventionella makroekonomiska indikatorer såsom BNP.

1.3.4 Prestationsindikatorer

Ange indikatorer för övervakning av framsteg och resultat.

Framstegen mot det specifika målet att minska kostnaderna för värdering av immateriella rättigheter och öka licensieringen, överföringen och det finansiella utnyttjandet av immateriella rättigheter i unionen kommer att övervakas med hjälp av flera indikatorer. Dessa omfattar antalet medlemsstater som integrerar värderingsstandarderna från Europeiska unionens immaterialrättsmyndighet i sin nationella värderingspraxis, antalet transaktioner som tillämpar unionens metod för värdering av immateriella rättigheter, de genomsnittliga kostnaderna för värdering av immateriella rättigheter som bärs av företag och antalet företag som använder immateriella tillgångar som säkerhet eller i finansieringstransaktioner.

Framstegen mot det specifika målet att öka utgifterna för upphandling av FoU-tjänster kommer att mätas som andelen FoU-utgifter i den totala offentliga upphandlingen och antalet och värdet av gränsöverskridande offentliga FoU-kontrakt. Framstegen mot det specifika målet att öka upphandlingen av unionsbaserade FoU-lösningar kommer att övervakas genom antalet och värdet av offentliga FoU-kontrakt som tilldelas unionsbaserade leverantörer och lösningar.

1.4 Förslaget eller initiativet avser

☒ en ny åtgärd

☐ en ny åtgärd som bygger på ett pilotprojekt eller en förberedande åtgärd[50]

☐ en förlängning av en befintlig åtgärd

☐ en sammanslagning eller omdirigering av en eller flera åtgärder mot en annan/en ny åtgärd

1.5 Grunder för förslaget eller initiativet

1.5.1 Krav som ska uppfyllas på kort eller lång sikt, inbegripet en detaljerad tidsplan för genomförandet av initiativet

Förslaget tillgodoser behovet av att ta itu med den befintliga fragmenteringen på den inre marknaden när det gäller **FoU-upphandling** genom att inrätta ett harmoniserat förfarande för FoU-upphandling och gemensam gränsöverskridande FoU-upphandling som ska genomföras av offentliga upphandlare i alla medlemsstater i enlighet med denna förordning när den träder i kraft.

Dessutom tilldelas Europeiska unionens immaterialrättsmyndighet nya uppgifter, bland annat inrättandet av Europeiska unionens kompetenscentrum för **finansiering**

[50] I den mening som avses i artikel 58.2 a eller b i budgetförordningen.

med immateriella rättigheter som säkerhet och kommersialisering av immateriella tillgångar när förordningen träder i kraft. När kompetenscentrumet väl har inrättats inom Europeiska unionens immaterialrättsmyndighet kommer det att börja utföra de uppgifter som det tilldelas genom förordningen, bland annat att ge stöd till olika berörda parter inom finansiering med immateriella rättigheter som säkerhet och kommersialisering av immateriella tillgångar. Slutligen kommer Europeiska unionens immaterialrättsmyndighet, genom kompetenscentrumet, senast den 1 september 2028 (preliminärt datum eftersom it-utvecklingen kräver tid) att utarbeta en värderingsram för alla immateriella tillgångar och inrätta en digital matchningsplattform för att underlätta licensiering och överföring av alla typer av immateriella rättigheter som skyddas på unionsnivå.

1.5.2 Mervärdet av en åtgärd på EU-nivå (som kan följa av flera faktorer, t.ex. samordningsfördelar, rättssäkerhet, ökad effektivitet eller komplementaritet).

Med ”mervärdet av en åtgärd på EU-nivå” i detta avsnitt avses det värde en åtgärd från unionens sida tillför utöver det värde som annars skulle ha skapats av enbart medlemsstaterna.

Skäl till åtgärder på EU-nivå (på förhand)

De föreslagna åtgärderna är inriktade på områden där det finns ett tydligt mervärde av att agera på unionsnivå, eftersom de insatser som krävs har så stor skala och bredd och måste ske snabbt. Åtgärderna syftar till att förbättra affärsnyttan för innovatörer av att få ut innovationer på marknaden genom att underlätta värdering, kommersialisering och användning av immateriella rättigheter som säkerhet för att beviljas finansiering, och genom att göra det lättare att hitta första kunder genom FoU-upphandling. Detta ökar effektiviteten genom att möjliggöra bättre gränsöverskridande samarbete, säkerställer rättvisare tillgång till möjligheter för innovativa företag oavsett var de är etablerade och stärker unionens förmåga att konkurrera globalt.

Förväntat mervärde för EU (i efterhand)

EU:s insatser kommer att ge varaktiga fördelar genom stordriftsfördelar, lägre transaktionskostnader och förbättrad rättssäkerhet för offentliga upphandlare, företag och investerare. Detta kommer att stärka unionens kapacitet att släppa ut innovativa lösningar på marknaden och kommersialisera immateriella tillgångar och dra nytta av dem i samband med företagsfinansiering. Harmoniserade och digitaliserade förfaranden för FoU-upphandling kommer att sänka transaktionskostnaderna och den administrativa bördan för offentliga upphandlare och företag som deltar i FoU-upphandlingar, samtidigt som enhetliga marknadsvillkor kommer att råda i alla medlemsstater. Inrättandet av ett kompetenscentrum inom Europeiska unionens immaterialrättsmyndighet kommer att öka användningen av finansiering med immateriella rättigheter som säkerhet i Europa, vilket i sin tur förbättrar finansieringsmöjligheterna för innovativa företag.

1.5.3 Erfarenheter från tidigare liknande åtgärder

Europeiska unionens immaterialrättsmyndighet har samlat betydande sakkunskap om immateriella rättigheter genom sina uppgifter med anknytning till skyddet av EU-varumärken, EU-formgivningar och geografiska beteckningar och genom att övervaka intrång i alla typer av immateriella rättigheter genom Europeiska observatoriet avseende intrång i immateriella rättigheter. Med hänsyn till dessa erfarenheter bygger förslaget på sakkunskapen hos Europeiska unionens

immaterialrättsmyndighet genom att anförtro den ytterligare uppgifter kopplade till värdering och kommersialisering av immateriella rättigheter.

Förfarandet för innovationspartnerskap, som infördes i unionens direktiv om offentlig upphandling från 2014, används endast i mycket begränsad utsträckning. I utvärderingen av 2014 års direktiv om offentlig upphandling drogs slutsatsen att skyldigheten att detta förfarande måste omfatta FoU-upphandling borde tas bort i den pågående översynen av direktiven om offentlig upphandling, eftersom offentliga upphandlare inte vill köpa forskning och utveckling som en del av ett förfarande för att köpa kommersiella volymer av lösningar som är öppet för leverantörer från alla tredjeländer med vilka unionen har ett internationellt avtal om offentlig upphandling. Mot bakgrund av denna erfarenhet syftar det europeiska förslaget till att fastställa ett förfarande för **FoU-upphandling** för inköp av FoU-tjänster som inte omfattar upphandling av kommersiella volymer av lösningar och som endast kan vara öppet för leverantörer från medlemsstater, EES-länder och länder på västra Balkan.

1.5.4 Förenlighet med den fleråriga budgetramen och eventuella synergieffekter med andra relevanta instrument

Förslaget är helt förenligt med den fleråriga budgetramen 2021–2027 och kommer att genomföras genom befintliga unionsprogram, utan att ge upphov till nya utgiftsramar eller ekonomiska skyldigheter utöver befintliga resurser.

Om medlagstiftarna godkänner förslaget och beslutar att EUIPO inrättar, driver centrumet och bidrar med medel (antingen från det operativa nätverket eller från överskottet) bör det noteras att detta bidrag från EUIPO inte skulle komma från EU:s budget (det är inte EU:s bidrag) utan från EUIPO:s budget och därför inte är beroende av den fleråriga budgetramen.

I detta avseende skulle beslutet om de särskilda budgetelementen bli föremål för beslut av och godkännande av EUIPO:s styrelse och budgetkommitté.

1.5.5 Bedömning av de olika finansieringsalternativ som finns att tillgå, inbegripet möjligheter till omfördelning

All finansiering kommer att säkerställas genom omfördelningar från programmen. Utan att det påverkar resultatet av förhandlingarna om nästa fleråriga budgetram är de anslag som planeras från och med 2028 strikt vägledande.

1.6 Förslagets eller initiativets varaktighet och budgetkonsekvenser

☐ **begränsad varaktighet**

– ☐ verkan från och med [den DD/MM]ÅÅÅÅ till och med [den DD/MM]ÅÅÅÅ

– ☐ budgetkonsekvenser från och med ÅÅÅÅ till och med ÅÅÅÅ för åtagandebemyndiganden och från och med ÅÅÅÅ till och med ÅÅÅÅ för betalningsbemyndiganden.

☒ **obegränsad varaktighet**

– Efter en inledande period ÅÅÅÅ–ÅÅÅÅ,

– beräknas genomförandetakten nå en stabil nivå.

1.7 Planerad(e) genomförandemetod(er)[51]

☒ **Direkt förvaltning** som sköts av kommissionen

– ☐ via dess avdelningar, vilket också inbegriper personalen vid unionens delegationer;

– ☐ via genomförandeorgan

☐ **Delad förvaltning** med medlemsstaterna

☒ **Indirekt förvaltning** genom att uppgifter som ingår i budgetgenomförandet anförtros

– ☐ tredjeländer eller organ som de har utsett

– ☐ internationella organisationer och organ kopplade till dem (ange vilka)

– ☐ Europeiska investeringsbanken och Europeiska investeringsfonden

– ☒ organ som avses i artiklarna 70 och 71 i budgetförordningen

– ☐ offentligrättsliga organ

– ☐ privaträttsliga organ som har anförtrotts offentliga förvaltningsuppgifter i den utsträckning som de har försetts med tillräckliga ekonomiska garantier

– ☐ organ som omfattas av privaträtten i en medlemsstat, som anförtrotts genomförandeuppgifter inom ramen för ett offentlig-privat partnerskap och som har försetts med tillräckliga ekonomiska garantier

– ☐ organ eller personer som anförtrotts genomförandet av särskilda åtgärder inom den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken enligt avdelning V i fördraget om Europeiska unionen och som fastställs i den grundläggande akten

– ☐ organ som är etablerade i en medlemsstat och som omfattas av en medlemsstats privaträtt eller unionsrätten och som i enlighet med sektorsspecifika regler kan anförtros genomförandet av unionsmedel eller budgetgarantier, i den mån sådana organ kontrolleras av offentligrättsliga organ eller privaträttsliga organ som anförtrotts offentliga förvaltningsuppgifter och har tillräckliga finansiella garantier i form av gemensamt och solidariskt ansvar från

[51] Närmare förklaringar av de olika genomförandemetoderna med hänvisningar till respektive bestämmelser i budgetförordningen återfinns på webbplatsen Budgpedia: https://myintracomm.ec.europa.eu/corp/budget/financial-rules/budget-implementation/Pages/implementation-methods.aspx.

kontrollorganens sida eller likvärdiga finansiella garantier, som för varje åtgärd kan vara begränsad till det högsta beloppet för unionens stöd.

2 FÖRVALTNING

2.1 Regler om uppföljning och rapportering

I denna översikt ingår personalutgifter. Standardregler för denna typ av utgifter gäller. Kommissionen kommer att utvärdera utfallet, resultaten och effekterna av detta förslag vart tredje år efter den dag då det börjar tillämpas. Utvärderingen kommer att omfatta hur denna förordning bidrar till den inre marknadens funktionssätt, inbegripet de mål som anges i denna förordning.

2.2 Förvaltnings- och kontrollsystem

2.2.1 Motivering av den budgetgenomförandemetod, de finansieringsmekanismer, de betalningsvillkor och den kontrollstrategi som föreslås

Initiativets förvaltningsmetod är direkt förvaltning som sköts av kommissionen. Detta är det lämpligaste tillvägagångssättet med tanke på den begränsade omfattningen av unionens utgifter, vilka begränsas till standardiserade administrativa och övervakningsrelaterade kostnader. Genom att använda etablerade interna förfaranden säkerställs effektiva och ändamålsenliga kontroller, låga felfrekvenser, snabb bearbetning av transaktioner och minimala kontrollkostnader.

2.2.2 Uppgifter om identifierade risker och om det eller de interna kontrollsystem som inrättats för att begränsa riskerna

På det hela taget kräver initiativet personalkostnader. Standardregler för denna typ av utgifter gäller. De flesta aspekter av initiativet följer fastställda förfaranden för övervakning av genomförandet av denna förordning.

Den största operativa risken är otillräcklig administrativ kapacitet för att övervaka genomförandet av de skyldigheter som fastställs i förordningen. Detta förslag åtföljs av en konsekvensbedömningsrapport som innehåller den analys som ligger till grund för den valda politiska strategin. Utarbetandet av initiativet byggde också på ett offentligt samråd samt riktade samråd med berörda parter i industrin, medlemsstaterna och branschorganisationer, vilket säkerställde insamling av relevanta uppgifter, information och återkoppling. Icke desto mindre kan oavsiktliga konsekvenser eller oförutsedda effekter fortfarande uppstå under genomförandet. Dessa kommer att identifieras med hjälp av de övervakningsförfaranden som fastställs i förordningen, så att kommissionen kan ta itu med dem på lämpligt sätt och i rätt tid.

2.2.3 Beräkning och motivering av kontrollernas kostnadseffektivitet (dvs. förhållandet mellan kostnaden för kontrollerna och värdet av de medel som förvaltas) och en bedömning av den förväntade risken för fel (vid betalning och vid avslutande)

Initiativet omfattar begränsade administrativa utgifter. Kommissionens normala kontrollförfaranden gäller. Eftersom inga finansieringsprogram eller genomförandemekanismer på flera nivåer skapas förblir kontrollverksamheten enkel och kostnadseffektiv. Kontroller utförs helt och hållet under direkt förvaltning, med hjälp av standardiserade efterhandsrevisioner inom ramen för kommissionens interna kontroll. Detta säkerställer en lämplig balans mellan kontrollinsatsen och det begränsade värdet av de medel som förvaltas. Med tanke på den förenklade strukturen och avsaknaden av finansiella transaktioner med hög risk är den förväntade felfrekvensen vid betalning och vid avslutande låg och ligger väl under

väsentlighetströskeln. Kontrollsystemet ger därför en hög säkerhetsnivå till en rimlig kostnad.

2.3 Åtgärder för att förebygga bedrägeri och oriktigheter

Initiativet inrättar inte finansieringsprogram eller ekonomiska stödsystem. Det stöder sig därför på kommissionens befintliga ram för intern kontroll och strategin för bedrägeribekämpning. Standardiserade åtgärder för att förebygga och upptäcka fel tillämpas, inklusive riskbaserade interna kontroller, åtskillnad av uppgifter och fastställda arbetsflöden för administrativa utgifter.

Immaterialrättsmyndigheten ska i enlighet med förordning (EU) 2017/1001 och de finansiella regler som är tillämpliga på immaterialrättsmyndigheten säkerställa att det finns lämpliga åtgärder för att skydda unionens ekonomiska intressen vid utförandet av de uppgifter som den anförtrotts enligt den här förordningen, inbegripet åtgärder för att förebygga, upptäcka och hantera bedrägerier, korruption, intressekonflikter och andra oriktigheter. Kommissionen ska utöva de tillsyns- och övervakningsfunktioner som den tilldelats enligt den tillämpliga styrningsramen.

I likhet med all verksamhet som förvaltas av kommissionen får Europeiska byrån för bedrägeribekämpning (Olaf) och Europeiska åklagarmyndigheten (Eppo) utöva sina befogenheter i enlighet med sina respektive rättsliga grunder för att utreda bedrägerier, korruption eller annan olaglig verksamhet som påverkar EU:s ekonomiska intressen. Europeiska revisionsrätten behåller sina vanliga revisionsrättigheter när det gäller kommissionens utgifter.

3 FÖRSLAGETS ELLER INITIATIVETS BERÄKNADE BUDGETKONSEKVENSER

Den beräknade inverkan på utgifter och personal för 2028 och därefter läggs till enbart i illustrativt syfte och säger ingenting om nästa fleråriga budgetram. Finansieringskällan och omfattningen av unionens finansiella åtagande för perioden efter 2027 förblir beroende av resultatet av de interinstitutionella förhandlingarna om den fleråriga budgetramen 2028–2034 och ska därefter fastställas genom det årliga budgetförfarandet. Alla anslag och personalanslag från och med 2028 är preliminära. När det gäller EUIPO:s budget är siffrorna vägledande och måste godkännas av myndighetens styrande organ i enlighet med EU-varumärkesförordningen.

3.1 Berörda rubriker i den fleråriga budgetramen och utgiftsposter i den årliga budgeten

- Befintliga budgetposter

Redovisa enligt de berörda rubrikerna i den fleråriga budgetramen i nummerföljd

Rubrik i den fleråriga budgetramen	Budgetpost	Typ av utgifter	Bidrag			
	Nummer	Diff./Icke-diff.[52].	från Efta-länder[53]	från kandidatländer och potentiella kandidater [54]	från andra tredjeländer	övriga inkomster avsatta för särskilda ändamål
02	01 01 01 01	Icke-diff.	NEJ	NEJ	NEJ	NEJ

- Nya budgetposter som föreslås

Redovisa enligt de berörda rubrikerna i den fleråriga budgetramen i nummerföljd

Rubrik i den fleråriga budgetramen	Budgetpost	Typ av utgifter	Bidrag			
	Nummer	Diff./Icke-diff.	från Efta-länder	från kandidatländer och potentiella kandidater	från andra tredjeländer	övriga inkomster avsatta för särskilda ändamål
	Ej tillämpligt					

52 Differentierade respektive icke-differentierade anslag.
53 Efta: Europeiska frihandelssammanslutningen.
54 Kandidatländer och i förekommande fall potentiella kandidater i västra Balkan.

3.2 Förslagets beräknade budgetkonsekvenser för anslagen

3.2.1 Sammanfattning av beräknad inverkan på driftsanslagen

– ☒ Förslaget/initiativet kräver inte att driftsanslag tas i anspråk

– ☐ Förslaget/initiativet kräver att driftsanslag tas i anspråk enligt följande:

3.2.1.1 Anslag i den antagna budgeten

Miljoner EUR (avrundat till tre decimaler)

Rubrik i den fleråriga budgetramen	Nummer	02

GD: RTD			År **2028**	År **2029**	År **2030**	År **2031**	År **2032**	År **2033**	År **2034**	**TOTALT Budgetram 2028–2034**
Driftsanslag										
Budgetpost	Åtaganden	(1a)								**0**
	Betalningar	(2a)								**0**
Budgetpost	Åtaganden	(1b)								**0**
	Betalningar	(2b)								**0**
Anslag av administrativ natur som finansieras genom ramanslagen för särskilda program[55]										
Budgetpost 01 01 01 01		(3)	**0,582**	**0,582**	**0,582**	**0,582**	**0,582**	**0,582**	**0,582**	**4,074**
TOTALA anslag	Åtaganden	=1a+1b+3	**0,582**	**0,582**	**0,582**	**0,582**	**0,582**	**0,582**	**0,582**	**4,074**

[55] Detta avser tekniskt eller administrativt stöd för genomförandet av vissa av Europeiska unionens program och åtgärder (tidigare s.k. BA-poster) samt indirekta och direkta forskningsåtgärder.

för GD Forskning och innovation	Betalningar	=2a+2b+3	**0,582**	**0,582**	**0,582**	**0,582**	**0,582**	**0,582**	**0,582**	**4,074**

Miljoner EUR (avrundat till tre decimaler)

		År **2028**	År **2029**	År **2030**	År **2031**	År **2032**	År **2033**	År **2034**	**TOTALT Budgetram 2028–2034**
TOTALA anslag för RUBRIKERNA 1–4	Åtaganden	**0,582**	**0,582**	**0,582**	**0,582**	**0,582**	**0,582**	**0,582**	**4,074**
i den fleråriga budgetramen	Betalningar	**0,582**	**0,582**	**0,582**	**0,582**	**0,582**	**0,582**	**0,582**	**4,074**

3.2.3 Sammanfattning av beräknad inverkan på de administrativa anslagen

– ☐ Förslaget/initiativet kräver inte att anslag av administrativ natur tas i anspråk

– ☒ Förslaget/initiativet kräver att anslag av administrativ natur tas i anspråk enligt följande:

3.2.3.1 Anslag i den antagna budgeten

ANTAGNA ANSLAG	År **2028**	År **2029**	År **2030**	År **2031**	År **2032**	År **2033**	År **2034**	**TOTALT 2028–2034**
RUBRIK 4								
Personalresurser	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	**0,000**
Övriga administrativa utgifter	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	**0,000**
Delsumma för RUBRIK 4	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**
Utanför RUBRIK 4								
Personalresurser	0,582	0,582	0,582	0,582	0,582	0,582	0,582	**4,074**
Andra utgifter av administrativ natur	0	0	0	0	0	0	0	**0**
Delsumma utanför RUBRIK 4	0,582	0,582	0,582	0,582	0,582	0,582	0,582	**4,074**
TOTALT	0,582	0,582	0,582	0,582	0,582	0,582	0,582	**4,074**

Den beräknade inverkan på utgifter och personal för 2028 och därefter läggs till enbart i illustrativt syfte och säger ingenting om nästa fleråriga budgetram. Finansieringskällan och omfattningen av unionens finansiella åtagande för perioden efter 2027 förblir beroende av resultatet av de interinstitutionella förhandlingarna om den fleråriga budgetramen 2028–2034 och ska därefter fastställas genom det årliga budgetförfarandet. Alla anslag och personalanslag från och med 2028 är preliminära.

3.2.4 Beräknat personalbehov

– ☐ Förslaget/initiativet kräver inte att personalresurser tas i anspråk

– ☒ Förslaget/initiativet kräver att personalresurser tas i anspråk enligt följande:

3.2.4.1 Finansierat med den antagna budgeten

Beräkningarna ska anges i heltidsekvivalenter[56]

ANTAGNA ANSLAG	År **2028**	År **2029**	År **2030**	År **2031**	År **2032**	År **2033**	År **2034**
• Tjänster som tas upp i tjänsteförteckningen (tjänstemän och tillfälligt anställda)							
20 01 02 01 (vid huvudkontoret eller vid kommissionens kontor i medlemsstaterna)	0	0	0	0	0	0	0
20 01 02 03 (EU:s delegationer)	0	0	0	0	0	0	0
(indirekta forskningsåtgärder)	3	3	3	3	3	3	3
(direkta forskningsåtgärder)	0	0	0	0	0	0	0
Andra budgetposter (ange vilka)	0	0	0	0	0	0	0

56 Ange i tabellen nedan hur många heltidsekvivalenter av det angivna antalet som redan är avdelade för förvaltning av åtgärden och/eller kan omfördelas inom ditt GD och vad ditt nettobehov är.

• Extern personal (heltidsekvivalenter)								
20 02 01 (kontraktsanställda och nationella experter finansierade genom ramanslaget)		0	0	0	0	0	0	0
20 02 03 (kontraktsanställda, lokalanställda, nationella experter och unga experter som tjänstgör vid EU:s delegationer)		0	0	0	0	0	0	0
Post för admin. stöd	• vid huvudkontoret	0	0	0	0	0	0	0
[XX.01.YY.YY]	• vid EU:s delegationer	0	0	0	0	0	0	0
(kontraktsanställda och nationella experter – indirekta forskningsåtgärder)		0	0	0	0	0	0	0
(kontraktsanställda och nationella experter – direkta forskningsåtgärder)		0	0	0	0	0	0	0
Andra budgetposter (ange vilka) – rubrik 4		0	0	0	0	0	0	0
Andra budgetposter (ange vilka) – utanför rubrik 4		0	0	0	0	0	0	0
TOTALT		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Personal som behövs för att genomföra förslaget (heltidsekvivalenter):

	Täcks av befintlig personal vid kommissionens avdelningar	**Särskild ytterligare personal***		
		Finansieras genom rubrik 4 eller forskning	**Finansieras genom BA-post**	**Finansieras genom avgifter**
Tjänster i tjänsteförteckningen	3 [Observera att med tanke på den allmänt ansträngda situationen för rubrik 4, både när det gäller personal och anslagsnivå, ska personalbehoven täckas med personal inom generaldirektoratet som redan har avdelats för att förvalta åtgärden i fråga och/eller genom en omfördelning av personal inom generaldirektoratet eller från andra avdelningar inom kommissionen.]		Ej tillämpligt	

Extern personal (kontraktsanställda, nationella experter, vikarier)				

Beskrivning av arbetsuppgifter:

Tjänstemän och tillfälligt anställda	Tre heltidsekvivalenter behövs för att övervaka genomförandet och efterlevnaden av förordningen.
Extern personal	

3.2.5 Översikt över beräknad inverkan på it-relaterade investeringar

Obligatoriskt: Bästa tillgängliga skattning av de it-relaterade investeringar som förslaget/initiativet medför ska anges i tabellen nedan.

När så krävs för genomförandet av förslaget/initiativet ska i undantagsfall anslag under rubrik 4 anges på därför avsedd rad.

Anslagen under rubrikerna 1–3 ska redovisas som ”It-utgifter inom operativa program som inte omfattas av kommissionens administrativa självständighet och institutionella befogenheter”. Dessa utgifter avser den driftsbudget som tas i anspråk för att återanvända/köpa in/utveckla it-plattformar och it-verktyg med direkt koppling till initiativets genomförande, med tillhörande investeringar (t.ex. licenser, undersökningar och datalagring). Uppgifterna i den här tabellen bör vara förenliga med uppgifterna i avsnitt 4, ”Digitala inslag”.

TOTALT Anslag för digital teknik och it	År **2028**	År **2029**	År **2030**	År **2031**	År **2032**	År **2033**	År **2034**	**TOTALT Budgetram 2028–2034**
RUBRIK 4								
It-utgifter (centralt)	0	0	0	0	0	0	0	**0**
Delsumma för RUBRIK 4	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Utanför RUBRIK 4								
It-utgifter inom operativa program som inte omfattas av kommissionens administrativa självständighet och institutionella befogenheter	0	0	0	0	0	0	0	**0**
Delsumma utanför RUBRIK 4	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
TOTALT	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

3.2.6 Förenlighet med den gällande fleråriga budgetramen

Förslaget/initiativet

– ☒ kan finansieras fullständigt genom omfördelningar inom den berörda rubriken i den fleråriga budgetramen

– ☐ kräver användning av den outnyttjade marginalen under den relevanta rubriken i den fleråriga budgetramen och/eller användning av särskilda instrument enligt definitionen i förordningen om den fleråriga budgetramen

– ☐ kräver en översyn av den fleråriga budgetramen

3.2.7 Bidrag från tredje part

Förslaget/initiativet

– ☒ innehåller inga bestämmelser om samfinansiering från tredje parter

– ☐ innehåller bestämmelser om samfinansiering från tredje parter enligt följande uppskattning:

Anslag i miljoner EUR (avrundat till tre decimaler)

	År **2028**	År **2029**	År **2030**	År **2031**	År **2032**	År **2033**	År **2034**	Totalt
Ange vilket organ som deltar i samfinansieringen								
TOTALA anslag som tillförs genom samfinansiering								

3.2.8 Beräknat personalbehov och beräknad användning av anslag vid ett decentraliserat organ

Kompetenscentrumet skulle tillhandahålla stöd om bl.a. utnyttjande av immateriella rättigheter, kommersialisering och tillgång till finansiering. Genomförandet av denna verksamhet beräknas kräva tio heltidsekvivalenter per år under genomförandefasen, förutsatt en utvecklingsperiod på två år. Om förordningen träder i kraft 2028 skulle denna fas därför omfatta 2028 och 2029. När kompetenscentrumet väl är fullt operativt skulle det uppskattade personalbehovet minska till åtta heltidsekvivalenter per år.

Personalbehov (heltidsekvivalenter)

Byrå: EUIPO	År 2028	År 2029	År 2030	År 2031	År 2032	År 2033	År 2034
Tillfälligt anställda (AD-tjänster)	6	6	4	4	4	4	4

Tillfälligt anställda (AST-tjänster)	0	0	0	0	0	0	0
Delsumma tillfälligt anställda (AD + AST)	6	6	4	4	4	4	4
Kontraktsanställda	4	4	4	4	4	4	4
Utsända nationella experter	0	0	0	0	0	0	0
Delsumma kontraktsanställda och utsända nationella experter	4	4	4	4	4	4	4
TOTAL personal	10	10	8	8	8	8	8

Översikt/sammanfattning av personal och anslag (i miljoner euro) som krävs för förslaget/initiativet vid decentraliserade byråer

Byrå: EUIPO	År 2028	År 2029	År 2030	År 2031	År 2032	År 2033	År 2034
Tillfälligt anställda (AD + AST)	6	6	4	4	4	4	4
Kontraktsanställda	4	4	4	4	4	4	4
Utsända nationella experter	0	0	0	0	0	0	0
Total personal	10	10	8	8	8	8	8
Anslag som täcks av EU-budgeten	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Anslag som täcks av avgifter (i tillämpliga fall)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000

Anslag som omfattas av EUIPO:s operativa budget/överskott (beroende på vad som är tillämpligt)	0,746	1,523	1,173	1,196	1,220	1,245	1,269
Anslag från medfinansiering (i tillämpliga fall)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
TOTALA anslag	0,746	1,523	1,173	1,196	1,220	1,245	1,269

Immaterialrättsmyndigheten förbehåller sig sin ståndpunkt när det gäller beräkningen av de intäkter som härrör från den relevanta MKB-bestämmelsen.

3.3 Beräknad inverkan på inkomsterna

- ☒ Förslaget/initiativet påverkar inte inkomsterna.
- ☐ Förslaget/initiativet påverkar inkomsterna på följande sätt:
  - ☐ Påverkan på egna medel
  - ☐ Påverkan på andra inkomster
  - ☐ Ange om inkomsterna är avsatta för särskilda utgiftsposter

Miljoner EUR (avrundat till tre decimaler)

Inkomstposter i den årliga budgeten:	Belopp som förts in för det innevarande budgetåret	Förslagets/initiativets inverkan på inkomsterna[57]						
		År **2028**	År **2029**	År **2030**	År **2031**	År **2032**	År **2033**	År **2034**
Artikel …….								

För inkomster avsatta för särskilda ändamål, ange vilka utgiftsposter i budgeten som berörs.

Övriga anmärkningar (t.ex. vilken metod/formel som har använts för att beräkna inverkan på inkomsterna eller andra relevanta uppgifter).

[57] Vad gäller traditionella egna medel (tullar, sockeravgifter) ska nettobeloppen anges, dvs. bruttobeloppen minus 10 % avdrag för uppbördskostnader, enligt förslaget i COM(2025) 574 final.

4. DIGITALA INSLAG

4.1 Krav med digital relevans

Hänvisning till kravet	Beskrivning av kravet	Aktörer som påverkas eller berörs av kravet	Övergripande processer	Kategorier
Artikel 4.4	FoU-upphandlingar som ska genomföras via TED-plattformen (digitalt gränssnitt för att ladda upp upphandlingsmeddelanden i *Europeiska unionens officiella tidning*)	Offentliga upphandlare Ekonomiska aktörer	FoU-upphandling	Data Digital lösning Digitala offentliga tjänster Processdigitalisering och automatisering Interoperabilitet
Artikel 4.4	Krav på att använda elektroniskt format för upphandlingsdokument	Offentliga upphandlare Ekonomiska aktörer	FoU-upphandling	Data Digital lösning Digitala offentliga tjänster Processdigitalisering och automatisering Interoperabilitet
Artikel 10	Krav på offentliga upphandlare att specificera krav på entreprenörer att bidra till offentliggörandet av resultat, när så är lämpligt, som öppna data eller öppen källkod	Offentliga upphandlare Ekonomiska aktörer	FoU-upphandling	Data Digital lösning Digitala offentliga tjänster Processdigitalisering och automatisering
Artikel 26	Krav på att	Offentliga	FoU-	Data

	följa dataskyddsregler, inbegripet regler för elektronisk kommunikation	upphandlare Ekonomiska aktörer	upphandling	Digital lösning Digitala offentliga tjänster Processdigitalisering och automatisering
Artikel 32.3 a	Europeiska unionens immaterialrätts myndighet ska utarbeta en värderingsram för värdering av immateriella tillgångar och dithörande digitala processer och tjänster i samband med redovisning, granskning och värdering av immateriella tillgångar	Ekonomiska aktörer Medlemsstaterna Unionsenheter	Värdering av immateriella rättigheter	Data Digital lösning Digitala offentliga tjänster Processdigitalisering och automatisering
Artikel 32.3 b	Europeiska unionens immaterialrätts myndighet ska inrätta och upprätthålla en digital matchningsplattform för att underlätta licensiering och överföring av alla typer av immateriella rättigheter som skyddas på unionsnivå	Unionsenheter Ekonomiska aktörer	Underlättande av licensiering och överföring av immateriella rättigheter	Data Digital lösning Digitala offentliga tjänster
Artiklarna 32.3 g och 35	Utveckling av en databas över bevis om finansiering med	Medlemsstaterna Behöriga myndigheter	Databehandling och dataanalys	Data

	immateriella rättigheter som säkerhet	Ekonomiska aktörer Unionsenheter		

4.2 Data

Typ av data	Hänvisning till krav	Standard och/eller specifikation (i tillämpliga fall)
Uppgifter om förfaranden för FoU-upphandling som avser upphandlingens omfattning, offentliga upphandlare och anbudsgivare/entreprenörer	Artiklarna 4.4, 6, 16 och 17	Standarder och specifikationer som används i EU:s portal för offentlig upphandling (eForms, OASIS UBL, TED API:er, ontologin för e-upphandling)
Uppgifter om finansiering med immateriella rättigheter som säkerhet, inbegripet information om hur immateriella tillgångar som används som säkerhet för kredit- eller försäkringsändamål eller som bidrag in natura vid kapitalinvesteringar har värderats, om storleken på och egenskaperna hos motsvarande transaktion, om typen av immateriell rättighet i fråga och om relevanta indikatorer såsom värdering av eget kapital, ställande av säkerhet eller belåningsgrad.	Artiklarna 32.3 g och 33	Standarder och specifikationer fastställs av kompetenscentrumet för finansiering med immateriella rättigheter som säkerhet vid Europeiska unionens immaterialrättsmyndighet, i samarbete med kommissionen, och omfattar harmoniserade datakrav för typ av immateriell tillgång, säkerhetsstruktur, transaktionsstorlek och låneutfall, datadelnings- och åtkomstprotokoll som är förenliga med tillämpliga dataskyddsregler, interoperabilitetskrav som möjliggör koppling mellan register över immateriella rättigheter, handelsregister och register över offentliga instrument samt standarder för anonymisering och aggregering av data på transaktionsnivå som samlas in genom EU-stödda instrument för finansiering med immateriella rättigheter som säkerhet.

Överensstämmelse med EU:s datastrategi

Förklara hur kravet/kraven överensstämmer med EU:s datastrategi

- Förslaget främjar användning av digitala verktyg för FoU-upphandlingsförfaranden och för värdering och kommersialisering av immateriella rättigheter, vilket är i linje med målen för EU:s datastrategi att främja digitalisering och datadriven innovation.
- Förslaget bygger på befintliga digitala verktyg för offentlig upphandling, inklusive de nationella upphandlingsportalerna. Detta är i linje med målet i EU:s datastrategi att

förbättra utbytet av uppgifter och interoperabiliteten.

- Förslaget främjar öppenhet samtidigt som det följer reglerna om dataskydd och datasekretess, skyddet av immateriella rättigheter och skyddet av affärshemligheter. Detta är i linje med målet för EU:s datastrategi att främja transparens och förtroende för datadrivna ekosystem.
- Förslaget syftar till att skapa ett gynnsamt klimat för uppstartsföretag och expanderande företag, vilket är förenligt med målet i EU:s datastrategi om att främja innovation och entreprenörskap genom datadriven teknik.

Förklara hur nyskapade data är sökbara, tillgängliga, kompatibla och återanvändbara samt uppfyller standarder för hög kvalitet

Tillgängligheten, sökbarheten, interoperabilitet och återanvändningen av data och kraven på datakvalitet i samband med **FoU-upphandlingar** definieras för närvarande i reglerna för offentliggörande av och tillgång till data på TED-portalen.

Uppgifter som samlas in enligt rättsakten kommer att hanteras av Europeiska unionens immaterialrättsmyndighet. **Kompetenscentrumet vid Europeiska unionens immaterialrättsmyndighet** kommer att upprätthålla en strukturerad databas med fastställda metadatastandarder för att stödja möjligheter till upptäckt och återanvändning. Immaterialrättsmyndigheten är den juridiska person som ska upprätthålla databasen. Åtkomsten kommer att regleras av tydliga protokoll som skiljer mellan offentligt tillgängliga uppgifter och uppgifter som endast är tillgängliga för godkända organ. Interoperabilitet med befintliga register över immateriella rättigheter och handelsregister kommer att eftersträvas genom gemensamma dataformat och identifierare. Datakvalitetsstandarder, inklusive valideringsregler och rapporteringsskyldigheter för deltagande enheter, kommer att fastställas av kompetenscentrumet i samarbete med kommissionen.

Dataflöden

Övergripande beskrivning av dataflöden

Typ av data	Hänvisning/hänvisningar till kravet/kraven	Aktör som tillhandahåller data	Aktör som tar emot data	Utlösande faktor för datautbyte	Frekvens (i tillämpliga fall)
Upphandlingsdokument och upphandlingsmeddelanden	Artiklarna 4.1, 6, 16 och 17	Offentlig upphandlare	Anbudsgivare	Offentliggörande av meddelanden och länk till upphandlingsdokument	
Verktyg för värdering av immateriella rättigheter	Artikel 32.3 a	EUIPO	Ekonomiska aktörer Offentliga organ.	Begäran om värdering av immateriella rättigheter	

Information om matchning av immateriella rättigheter	Artikel 32.3 b	EUIPO	Ekonomiska aktörer Offentliga organ.	Begäran om matchning	
Bevis som rör finansiering med immateriella rättigheter som säkerhet	Artikel 32.3 g	Nationella garantiinstitutioner Finansförmedlare	EUIPO	Begäran om insamling av bevis	

4.3 Digitala lösningar

Inom ramen för detta förslag kommer **FoU-upphandlingar** att genomföras genom de digitala lösningar som används i TED-portalen.

Enligt detta förslag får Europeiska unionens immaterialrättsmyndighet i uppdrag att utveckla följande digitala lösningar:

- Digitala verktyg till stöd för redovisning, granskning och preliminär värdering av immateriella tillgångar, tillgängliga för ekonomiska aktörer och finansinstitut.
- En plattform för licensiering och överföring av immateriella rättigheter för att underlätta licensiering och överföring av immateriella rättigheter som skyddas på unionsnivå.
- En databas över bevis om finansiering med immateriella rättigheter som säkerhet för att samla in uppgifter på transaktionsnivå om instrument för finansiering med immateriella rättigheter som säkerhet.

Alla tre lösningarna kommer att drivas av Europeiska unionens immaterialrättsmyndighet och kommer att uppfylla tillämpliga cybersäkerhetskrav och relevanta digitala unionsregler. Om AI-stödda verktyg används, särskilt för granskning och preliminär värdering, kommer efterlevnaden av de regler som gäller för AI-användning att säkerställas och den relevanta riskklassificeringen kommer att bedömas under utformningsskedet.

4.4 Interoperabilitetsbedömning

De digitala lösningar som föreskrivs i förordningen kräver interaktion över medlemsstaternas gränser och omfattar flera unionsenheter och offentliga myndigheter, vilket innebär att båda villkoren för en interoperabilitetsbedömning är uppfyllda.

I nuläget erbjuder TED-portalen ett interoperabelt sätt för offentliga upphandlare att ladda upp meddelanden om FoU-upphandling som har offentliggjorts på nationella portaler för offentlig upphandling även på TED-portalen. I framtiden förväntas unionens digitala marknadsplats för offentlig upphandling ytterligare förbättra interoperabiliteten mellan olika portaler och databaser för offentlig upphandling på nationell nivå och unionsnivå, så att ekonomiska aktörer från en medlemsstat lättare kan delta i ett förfarande för FoU-upphandling som genomförs av en offentlig upphandlare i en annan medlemsstat, och förenkla förfarandet för offentliga upphandlare från två eller fler medlemsstater att gemensamt genomföra förfaranden för FoU-upphandling. TED-portalen förblir gränssnittet för offentliga upphandlare för att inleda FoU-upphandlingsförfaranden och för ekonomiska

aktörer för att hitta affärsmöjligheter inom ramen för FoU-upphandling. Interaktionerna mellan portaler och databaser för offentlig upphandling på nationell nivå och EU-nivå ingår därför inte i denna interoperabilitetsbedömning.

Värderingsverktygen och matchningsplattformen som Europeiska unionens immaterialrättsmyndighet ska utveckla kommer att vara tillgängliga för ekonomiska aktörer och offentliga organ i alla medlemsstater, vilket kräver semantisk interoperabilitet med nationella register över immateriella rättigheter och handelsregister. I databasen över bevis om finansiering med immateriella rättigheter som säkerhet kommer uppgifter från nationella garantiinstitutioner och finansiella intermediärer att sammanställas, vilket kräver harmoniserade dataformat och gemensamma identifierare. Relevanta interoperabilitetslösningar som finns tillgängliga på unionsnivå kommer att bedömas för återanvändning under utformnings- och genomförandefasen. De viktigaste återstående hindren omfattar olika nationella registerformat och avsaknaden av ett centralt register över panträtter på unionsnivå.

Eftersom detta förslag inför nya bindande krav för gränsöverskridande digitala offentliga tjänster i den mening som avses i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/903[58] har en bedömning av interoperabilitet genomförts, och den resulterande rapporten ska offentliggöras på portalen för ett interoperabelt Europa.

4.5 Åtgärder till stöd för digitalt genomförande

Följande genomförandeåtgärder planeras för att stödja genomförandet av de digitala lösningarna enligt detta förslag:

För FoU-upphandling:

- Användning av befintliga funktioner för att inleda förfaranden för FoU-upphandling via TED-portalen, och integrering av nya digitala funktioner för att inleda förfaranden för FoU-upphandling via unionens digitala marknadsplats för offentliga upphandlingar.
- Kapacitetsuppbyggnadsverksamhet som riktar sig till medlemsstater, offentliga upphandlare och ekonomiska aktörer för att stödja en bred och korrekt användning av lansering av FoU-upphandlingar via TED-portalen

För Europeiska unionens immaterialrättsmyndighet:

- Inrättande och drift av kompetenscentrumet för finansiering med immateriella rättigheter som säkerhet, med ansvar för digitala verktyg, matchningsplattformen och databasen över bevis.
- Kapacitetsuppbyggnadsprogram för finansinstitut, som utarbetas gemensamt av Europeiska unionens immaterialrättsmyndighet och kommissionen, för att stödja användning av värderingsramen och de digitala verktygen.
- Pilotfas för databasen över bevis med utvalda nationella garantiinstitutioner och finansiella intermediärer som möjliggör iterativa justeringar före ett fullständigt införande.

[58] Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/903 av den 13 mars 2024 om åtgärder för en hög nivå av interoperabilitet inom den offentliga sektorn i hela unionen (förordningen om ett interoperabelt Europa) (EUT L, 2024/903, 22.3.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/903/oj).